

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Изпълнителна агенция
„Програма за образование“

**Методология за определяне
на рамката на показателите**

ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“ 2021-2027

2022

СЪДЪРЖАНИЕ

Логика на интервенцията по Програма „Образование“ 2021–2027	6
1. Избор на показатели	8
2. Преглед на рамката на показателите	10
3. Определяне на етапни цели и целеви стойности на показателите	18
4. Документиране на връзката между изходните и крайните данни на общите и специфичните показатели по Програмата	22
5. Фактори, които могат да повлияят върху постигането на целевите стойности на показателите.....	25
6. Преразглеждане на целевите стойности на показателите в процеса на изпълнение на ПО 26	26
7. Фишове на показателите от Програма „Образование“ 2021 – 2027	27
ПРИОРИТЕТ 1 – ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ	27
СЦ по Чл. 4, пар. 1, буква е)	27
Показатели за крайни продукти	27
<i>EECO06 брой на децата на възраст под 18 години .....</i>	<i>27</i>
<i>EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) .....</i>	<i>31</i>
<i>SOI1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите .....</i>	<i>35</i>
<i>SOI1.2. Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изяви дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие .....</i>	<i>39</i>
<i>SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование .....</i>	<i>44</i>
<i>SOI 1.4 Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа .....</i>	<i>47</i>
<i>SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи .....</i>	<i>53</i>
Показатели за резултатите.....	58
<i>EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация .....</i>	<i>58</i>
<i>SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите .....</i>	<i>62</i>
<i>SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията .....</i>	<i>65</i>
СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж).....	72
Показатели за крайни продукти	72
<i>EECO02 безработни, включително трайно безработни .....</i>	<i>72</i>
<i>EECO04 неактивни.....</i>	<i>76</i>
<i>EECO05 Заети, вкл. самостоятелно заети .....</i>	<i>79</i>
<i>EEOC09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование .....</i>	<i>82</i>

Показатели за резултатите.....	91
<i>EECR01 участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа</i>	91
<i>EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.....</i>	95
СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й).....	99
Показатели за крайни продукти.....	99
<i>EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) .....</i>	99
<i>SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа .....</i>	104
<i>SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи .....</i>	109
<i>SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата .....</i>	112
Показатели за резултатите.....	114
<i>EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.....</i>	114
<i>SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията .....</i>	118
ПРИОРИТЕТ 2 – МОДЕРНИЗАЦИЯ И КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО.....	125
СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д).....	125
Показатели за крайни продукти.....	125
<i>EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) .....</i>	125
<i>SOI 2.1 Брой подкрепени родители и образователни медиатори .....</i>	128
<i>SOI 2.2 Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности .....</i>	130
<i>SOI 2.3 Брой образователни институции, разработили иновативни обучителни пакети .....</i>	133
<i>SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда.....</i>	135
<i>SOI 2.5 Участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система .....</i>	138
<i>SOI 2.6 Брой високо квалифицирани специалисти, които са привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп .....</i>	142
<i>SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици.....</i>	144
Показатели за резултатите.....	148
<i>EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.....</i>	148
<i>SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици .....</i>	151
<i>SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им .....</i>	156
<i>SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети.....</i>	158
ПРИОРИТЕТ 3 – ВРЪЗКА НА ОБРАЗОВАНИЕТО С ПАЗАРА НА ТРУДА	160
СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д).....	160
Показатели за крайни продукти.....	160
<i>EECO05 Заети, включително самостоятелно заети .....</i>	160

<i>EECO09</i> Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2).....	163
<i>EECO10</i> Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4).....	167
<i>EECO11</i> Участници с висше образование (ISCED 5 до 8).....	172
<i>EECO15</i> малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)	175
<i>SOI 3.1</i> Брой професионални училища въвели модернизиран учебни програми по професионална подготовка	179
<i>SOI 3.2</i> Брой подкрепени Центрове за високи постижения (ЦВП)	182
<i>SOI 3.3</i> Брой училища въвели дуална система на обучение	184
<i>SOI 3.4</i> Брой висши училища, въвели дуална форма на преподаване	187
Показатели за резултатите.....	189
<i>EECR02</i> Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение.....	189
<i>EECR03</i> участници, които при напускане на операцията получават квалификация.....	193
<i>EECR04</i> - Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица	196
<i>SRI 3.1</i> – Ученици и студенти, започнали да търсят работа.....	199
<i>SRI 3.2</i> Брой студенти, които се обучават в дуална форма.....	202
<i>SRI 3.3.</i> Участници, които остават в образование	204
<i>SRI 3.4.</i> Брой подкрепени стартиращи фирми	206
СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж).....	209
Показатели за крайни продукти.....	209
<i>EECO11</i> Участници с висше образование (ISCED 5 до 8).....	209
<i>SOI 3.5</i> Брой докторантски училища	211
Показатели за резултатите.....	213
<i>EECR03</i> участници, които при напускане на операцията получават квалификация.....	213
ПРИОРИТЕТ ЗА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ.....	215
Показатели за крайни продукти.....	215
<i>SOI 4.1</i> Брой участия на лица от УО в обучения и работни посещения.....	215
<i>SOI 4.2</i> Извършени оценки на програмата, анализи и проучвания.....	217
<i>SOI 4.3</i> Обучени представители на бенефициенти/партньори/целеви групи и на потенциални бенефициенти/партньори/целеви групи	219
<i>SOI 4.4</i> Участници в събития по програмата	222
Приложения:	223

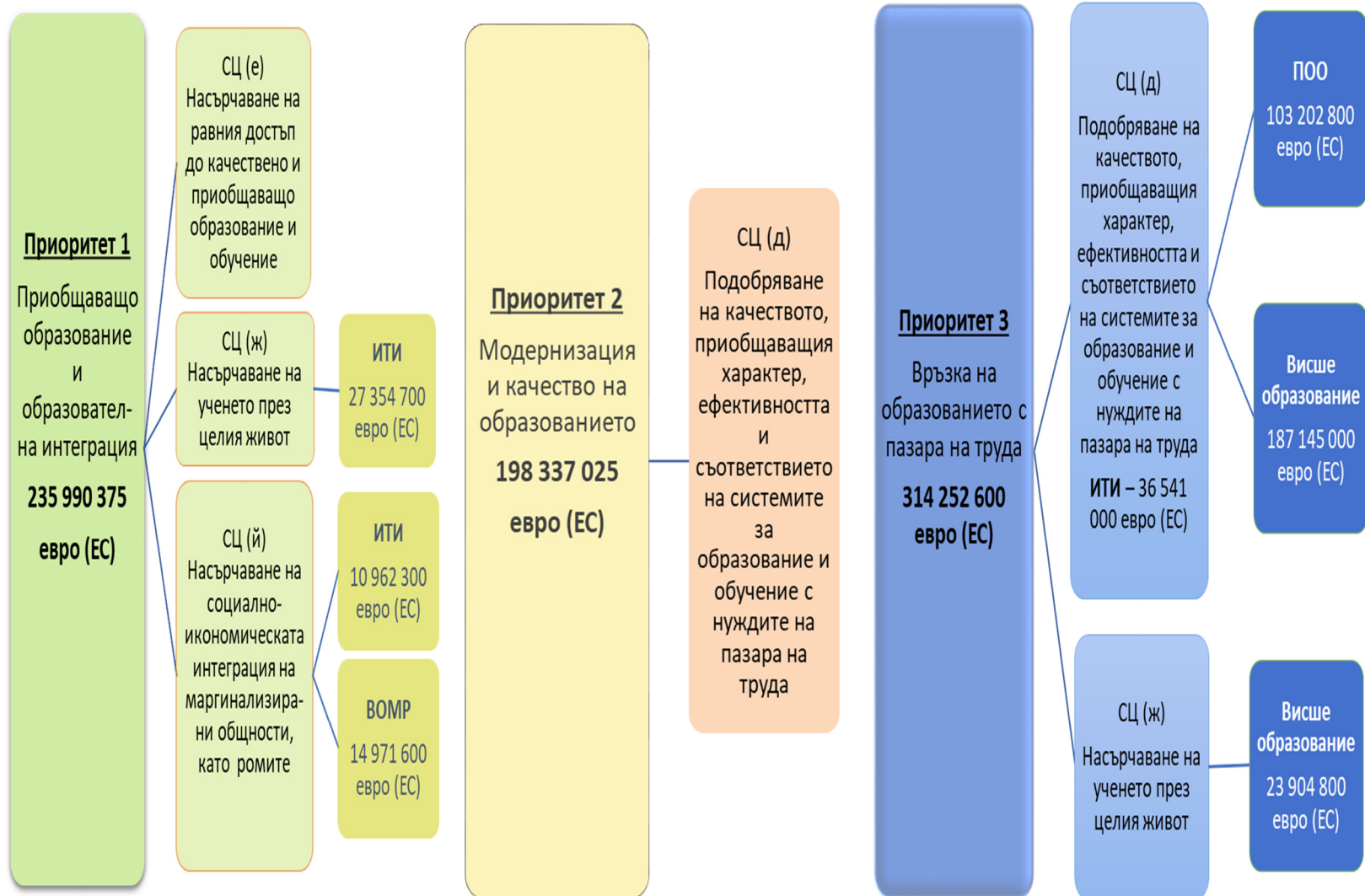
Логика на интервенцията по Програма „Образование“ 2021–2027

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО) се разработва в съответствие с националните и европейски стратегически документи в резултат на идентифицирани проблеми и заложили приоритети с хоризонт до 2030 г. За целта са ползвани европейски и национални нормативни актове и оперативни насоки, определящи логиката на интервенция на Програмата. Подходът обхваща постигнатото до момента и научените уроци, както и новите предизвикателства, определящи дневния ред в държавите-членки на ЕС.

Логиката на интервенция в програмния документ, представена в раздел „Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и отговори на политиката“ и Таблица 1 на ПО 2021 – 2027, очертава концепцията за разработване на програмните приоритети по дефинираните предизвикателства, по специфичните цели на ЕСФ+ и целите на политиките на ЕС. ПО е структурирани в четири приоритета (3 целеви приоритета по ЕСФ + и 1 приоритет за техническа помощ), допринасящи към Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030, Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г., Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021 – 2030 г., Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г. и др., както и Споразумението за партньорство на Република България 2021 – 2027.

Структура на ПО 2021-2027

1. Избор на показатели

Изборът на показатели се определя от целите, целевите групи, видовете операции/групи дейности и очакваните резултати за всяка специфична цел/приоритет на Програмата. Изборът на показатели се базира на научени уроци от ОПНОИР 2014 – 2020 г. и налични база данни – европейски и национални. Отчетени са регионалните и териториалните измерения на дефинираните предизвикателства и добрите практики за интервениране. Избраните подходи за реализиране на интервенции като операции от стратегическо значение с Конкретен бенефициент Министерството на образованието и науката, интегрираните териториални инвестиции (ИТИ), Водено от общностите местно развитие (ВОМР), подход чрез подбор на проекти с оглед специфично въздействие върху целевите групи, са взети предвид при формиране на рамката на показателите по специфичните цели/приоритети на Програмата. Осигурено е широко покритие на целевите групи и търсене на ефективно въздействие по специфичните им характеристики. Ефективността на планираните бюджети по приоритетите на ПО е друг фактор при избора на показатели.

Съобразявайки се с горните фактори са избрани показатели, които да покриват висок дял на целевите групи по операции/групи дейности с цел балансирано разпределение и въздействие спрямо специфичните характеристики на територията, разнообразието на целеви групи и предизвикателства пред образователната система, вкл. и заради пандемията от COVID-19. Описаните фактори определят прагматичен подход при формиране на индикаторната рамка на ПО, съблюдавайки принципа на пропорционалност.

Прагматичният подход се състои в следните стъпки:

- Преглед и анализ на постигнатото по ОПНОИР – използване на набор от исторически данни, натрупани по проекти на ОПНОИР към 2018 – 2020 г.; избор на подходящи данни съобразно естеството на предвидената подкрепа;
- Преглед на налични статистически публични данни – на НСИ, на МОН, от публикации по европейски и национални проекти и програми, сходни с планираните интервенции и подходящи за ползване; избор на подходящи данни съобразно естеството на предвидената подкрепа;
- Формулиране на микро индикатори на ниво операция/група дейности – за всяка операция;
- Агрегиране на формулираните микро индикатори за продукт и за резултат по всяка специфична цел и определяне/формулиране на:
  - Общи показатели съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 и Общия инструментариум за показателите на ЕСФ+ от октомври 2021 г. (ESF+ Common Indicators Toolbox)¹;
  - Специфични показатели за ПО, които са с по-ограничен обхват на целевите групи и измерват специфичната подкрепа извън обхвата на общите показатели;

---

¹ https://ec.europa.eu/sfc/en/system/files/2021/ged/Toolbox_October_2021.pdf

○ Релевантност на рамката на показателите към специфичните цели/приоритети – описание по цели според целевите групи, търсеното въздействие, приноса към стратегически цели на национално/европейско ниво ;

- Методическа помощ от Световна банка по Споразумение² за Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход за Националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г., СТЪЛБ 2: Подкрепа за изграждане на основан на доказателствата подход за националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г. с оглед спецификите и новите елементи на интервенциите, за които няма опит по ОПНОИР и отговарят на критериите SMART и RACER за формулиране на показателите³. Методическа помощ по отношение изготвянето на Програма „Образование“ 2021-2027 е предоставено от Световна Банка, представено в доклад **Препоръки относно втория проект на програма „Образование за периода 2021—2027 г.“ (част на ЕСФ), с което допринесе за разработването на ефикасни, измерими и ефективни показатели, които да измерват постигнатия напредък в сектора на образованието чрез новата програма.** Подкрепата на Световната банка се състоеше от поредица от действия и консултации в тясно сътрудничество с Изпълнителната агенция „Програма за образование“, които бяха част от предварителна оценка с цел подобряване на цялостното качество на ПО 2021—2027, гарантиране на спазването на разпоредбите на регламентите на ЕС, като същевременно се гарантира, че са взети под внимание специфичните технически коментари на ЕК. По отношение методологията на показателите, СБ извърши оценка на уместността и яснотата на системата от показатели: крайни продукти и резултати (общи и специфични за програмата), оценка на изчисленията и обосновката за базовите стойности, целевите стойности и междинните цели спрямо действията, конкретните цели и в рамките на приоритетите и оценка на съгласуваността и взаимното допълване на системата от показатели на Програмата със системата от показатели на оперативно и стратегическо равнище. Предложените препоръки на експертите от СБ са взети предвид при изготвяне на настоящата методология и избора на показателите за краен продукт и резултат в Програма „Образование“ 2021-2027.

---

² Споразумение от 12 февруари 2020 г. между Министерство на образованието и науката и Изпълнителна агенция „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Международната банка за възстановяване и развитие

³ Преглед до каква степен показателите са специфични, измерими, достижими, относими и обвързани със срокове (SMART) и подходящи (съобразени с целите, които трябва да бъдат постигнати), приети (да се ползват с доверие от използващите ги заинтересовани страни), правдоподобни, лесни (за наблюдение, опростени и не изискващи много големи разходи) и устойчиви (RACER)

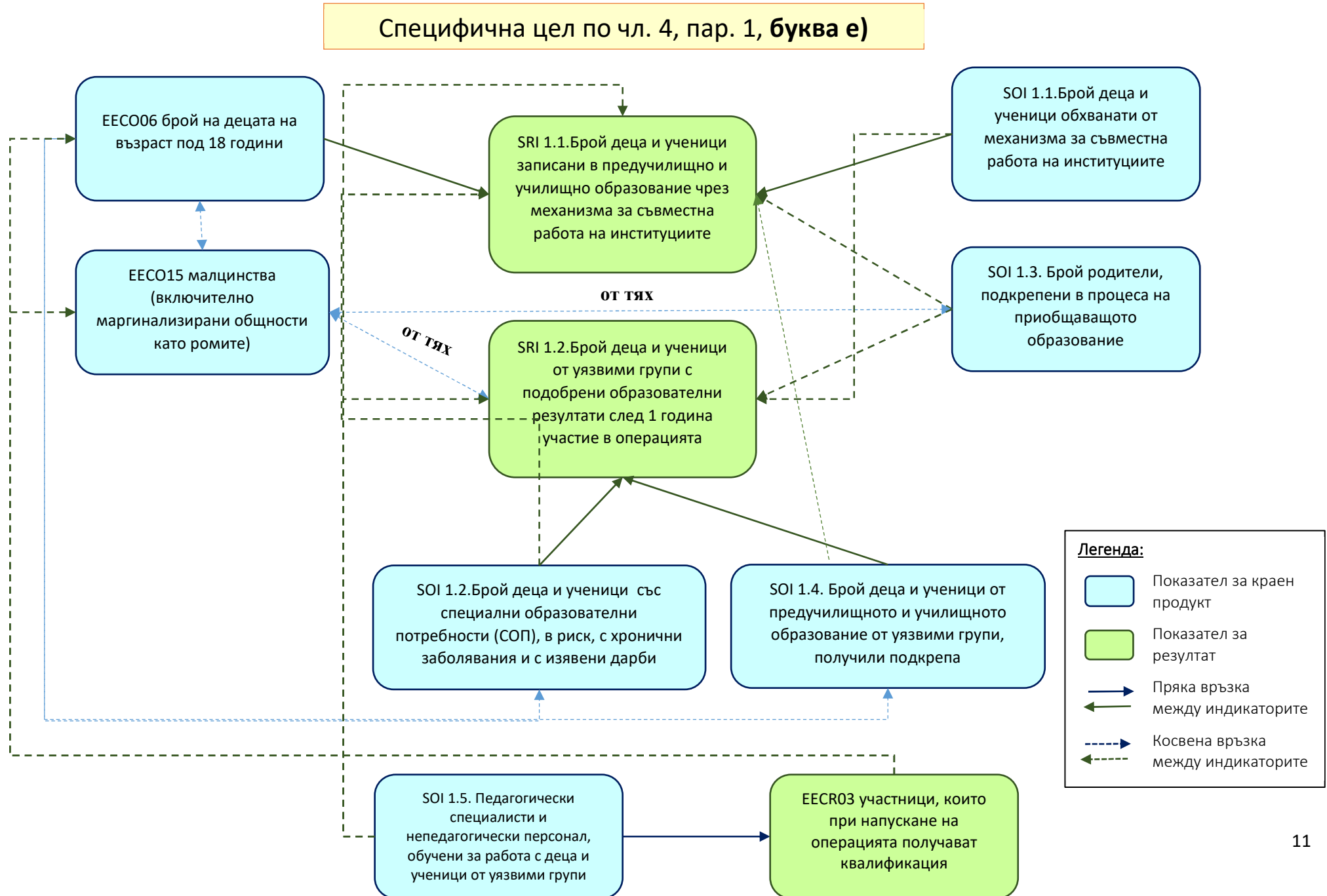
2. Преглед на рамката на показателите

Рамката на показателите по Програмата позволява лесното проследяване на връзката между показателите за резултат (общи и специфични) и показателите за краен продукт (общи и специфични). Връзката между показателите се разделя условно на два вида:

- *Пряка връзка между показателите за резултат и показателите за краен продукт* – отразява връзката между целевите стойности на показателите за резултат и за краен продукт, т.е. целевите стойности на кои показатели за краен продукт са използвани при определяне на целевите стойности на съответните показатели за резултат;
- *Косвена връзка между показателите за резултат и показателите за краен продукт* – показва показателите за краен продукт, които не са пряко свързани с целевата стойност на показателя за резултат и не са използвани при нейното изчисление, но оказват индиректно влияние върху съответния показател за резултат.

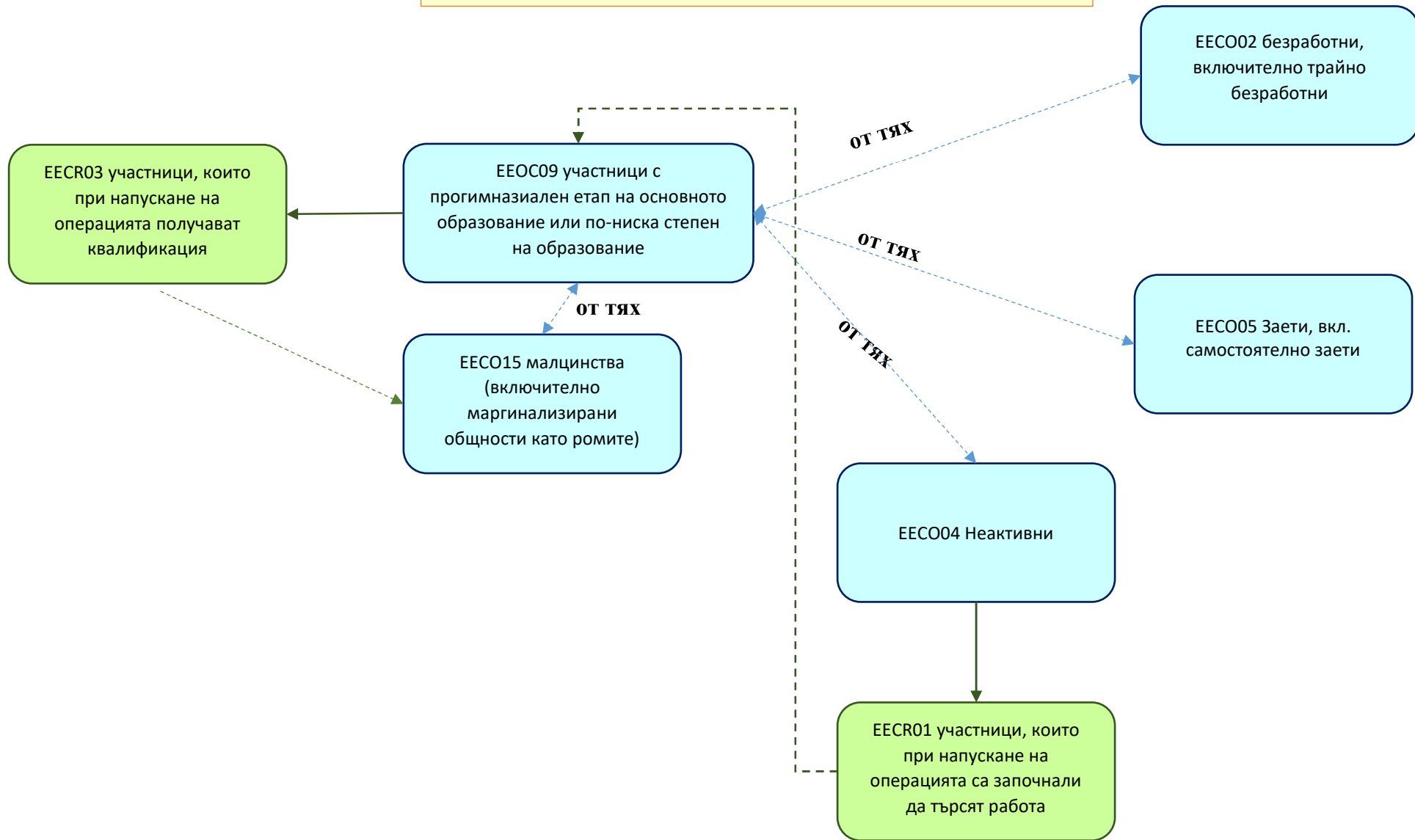
Пряката и косвената връзка между показателите за резултат и показателите за краен продукт по специфични цели и приоритети на Програмата е показана на графиките по-долу:

ПРИОРИТЕТ 1 - ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

ПРИОРИТЕТ 1 - ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

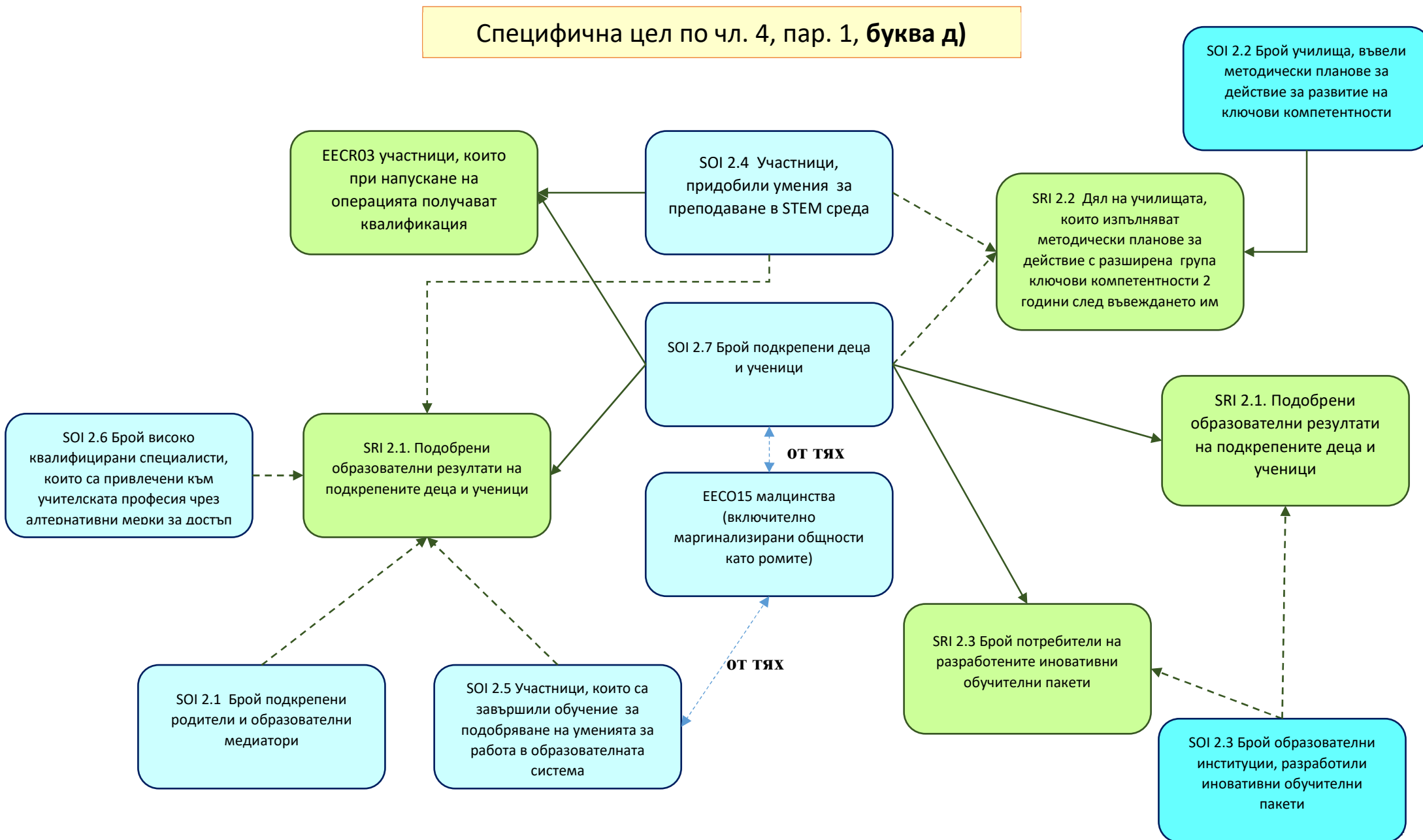
Специфична цел по чл. 4, пар. 1. буква ж)

Специфична цел по чл. 4, пар. 1, **буква й)**

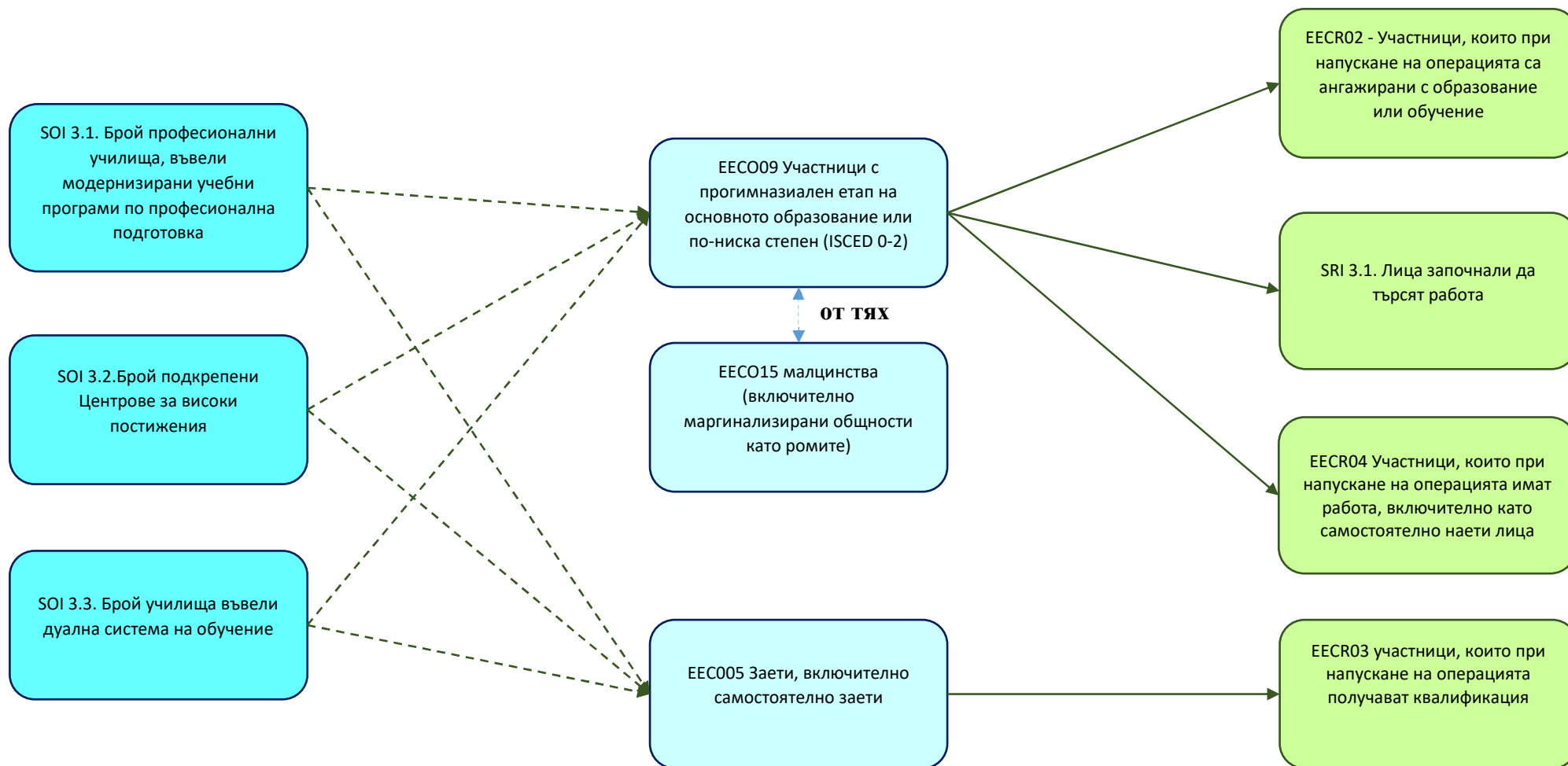
ПРИОРИТЕТ 2 – МОДЕРНИЗАЦИЯ И КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИНТЕГРАЦИЯ

ПРИОРИТЕТ 3 – ВРЪЗКА НА ОБРАЗОВАНИЕТО С ПАЗАРА НА ТРУДА –

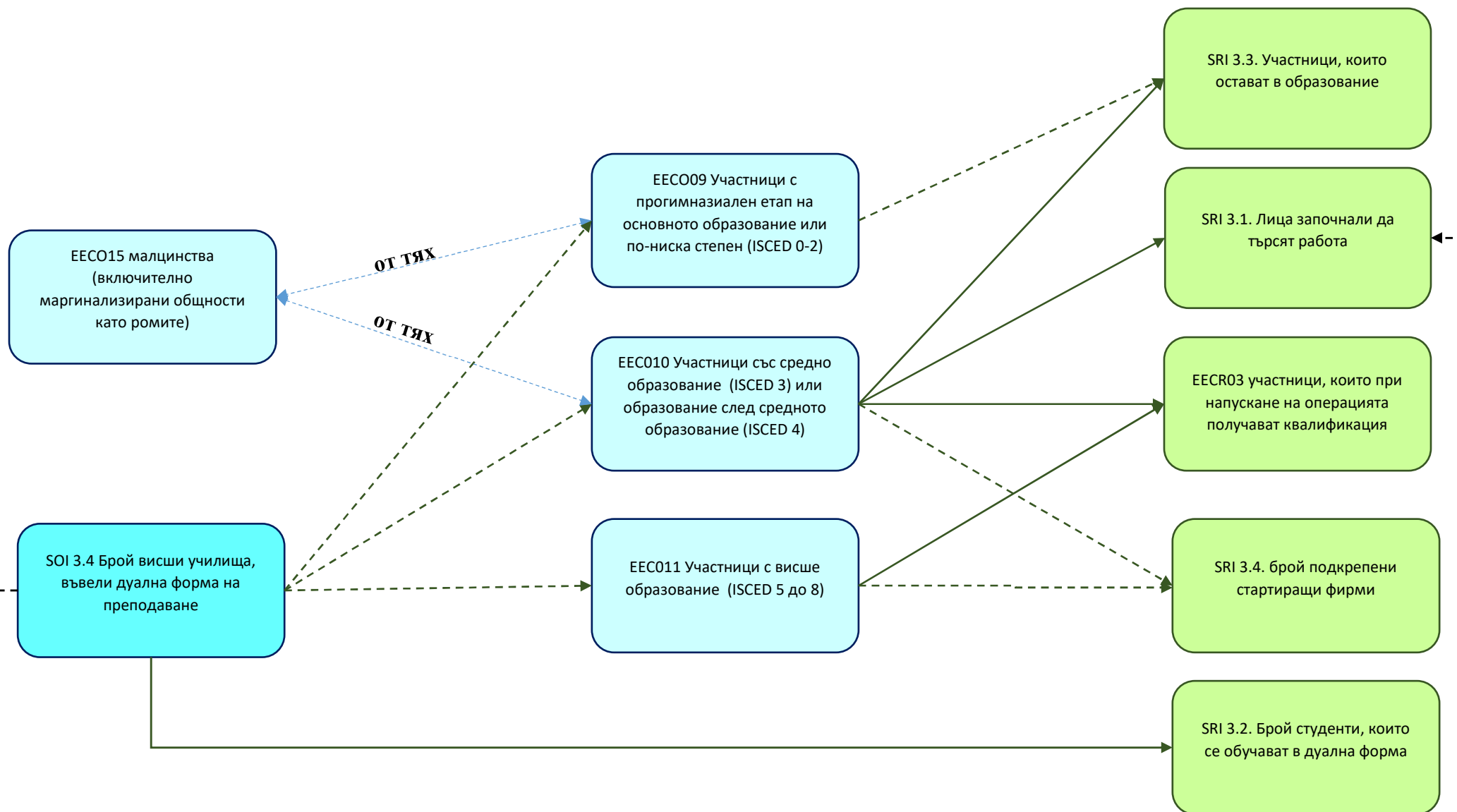
ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Специфична цел по чл. 4, пар. 1, буква д)

ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

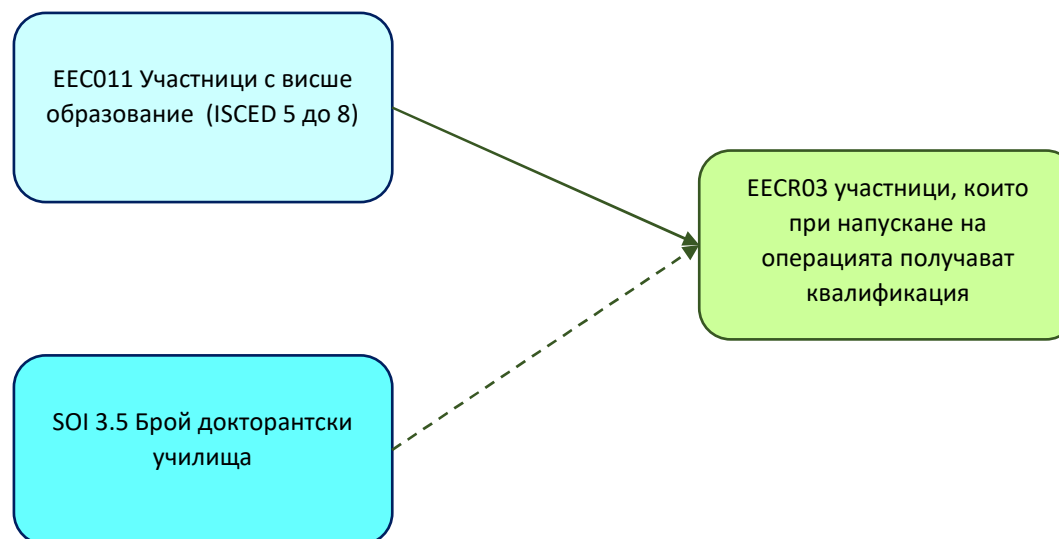
Специфична цел по чл. 4, пар. 1, буква д)

ПРИОРИТЕТ 3 – ВРЪЗКА НА ОБРАЗОВАНИЕТО С ПАЗАРА НА ТРУДА –
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специфична цел по чл. 4, пар. 1, **буква ж)**

3. Определяне на етапни цели и целеви стойности на показателите

Целевите стойности на показателите се основават на опита от изпълнението на предишни интервенции, които са сходни с планираните в ПО. За целите на определянето на релевантността им с предвидените в ПО е извършен сравнителен анализ на данните от изпълнените интервенции, за да се установи кои са сходни. За такива са счестени интервенциите, за които при анализа на данните е установено, че са с идентични бенефициенти, целева група и тип на подкрепата за целевата група.

Целевите стойности на показателите за краен продукт са определени на база исторически данни за обхвата на представителите на целевата група, която е била подкрепена по предишни операции или по други програми и проекти, финансирани от националния бюджет, от ЕСИФ или от други международни донори. Референтните стойности на програмните показатели за резултат са определени в съответствие с дефиницията за референтна стойност, посочена в Регламент (ЕС) 2021/1057, като са използвани данни от съществуващи или предишни подобни интервенции, а именно исторически данни, включително информация от МОН за резултати от изпълнението на проекти с подобни дейности, съобразно идентифицираните потребности на целевата група.

Целевите стойности са определени на база идентифицирани потребности за подкрепа на целевите групи, като са използвани единичните разходи за сходен тип дейности, прилагани през периода 2018 – 2020 г. Единичните разходи, които са прилагани от УО през периода 2018 – 2020 г. са обвързани с разходите за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд⁴, което произтича от спецификата на подкрепата в сектор „Образование“. С оглед минимизиране на риска от неизпълнение на целевите стойности, към единичните разходи е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за съответните години, в които е планирана конкретната интервенция. Приложеният метод на изчисление на целевите стойности може да се онагледява със следната формула:

$$T = \frac{E}{I},$$

където:

T – целева стойност;

---

⁴ Индекс на разходите за труд за сектор „Образование“, съгласно данни от EBPOSTAT: Labour cost index by NACE Rev. 2 activity - nominal value, annual data, [lc_lci_r2_a] NACE Rev. 2 (activity = P. Education) Last update: 16-12-2021 https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?query=BOOKMARK_DS-056390_QID_479FD81B_UID_-3F171EB0&layout=TIME.C,X,0;GEO.L,Y,0;UNIT.L,Z,0;NACE_R2.L,Z,1;LCSTRUCT.L,Z,2;INDICATORS.C,Z,3;&zSelection=DS-056390UNIT.PCH_PRE:DS-056390INDICATORS.OBS_FLAG:DS-056390NACE_R2,P;DS-056390LCSTRUCT,D1_D4_MD5;&rankName1=UNIT_1_2_-1_2&rankName2=INDICATORS_1_2_-1_2&rankName3=NACE-R2_1_2_-1_2&rankName4=LCSTRUCT_1_2_-1_2&rankName5=TIME_1_0_0_0&rankName6=GEO_1_2_0_1&sortC=ASC_-1_FIRST&rStp=&cStp=&rDCh=&cDCh=&rDM=true&cDM=true&footnes=false&empty=false&wai=false&time_mode=NONE&time_most_recent=false&lang=EN&cfo=%23%23%23%2C%23%23%23.%23%23%23

E - прогнозен разход, който е изчислен на база единичните разходи, прилагани в периода 2018-2020 г. и идентифицираните потребности (прогнозен брой представители на целевата група);

I – индексирания разход, който е изчислен на база единичните разходи за съответната дейност, прилагани в периода 2018-2020 г., към които са приложени индекси на инфлация за периода, в който се планира изпълнението на интервенцията.

Конкретните изчисления за всяка група дейности по всяка специфична цел/приоритет на Програмата се съдържат във файл *Micro_Indicators* за съответния приоритет (листове *Index_unit_cost_An* за съответната група дейности), където са посочени:

- индикативното разпределение на прогнозната стойност на микро индикатора (колона „прогнозен брой“), когато за неговото изпълнение се планира да бъде приложен единичен разход от ОПНОИР, за всяка година от планирания период на операцията, за която се очаква да има изпълнение на индикатора;

- средният прогнозен разход по години (колона „среден прогнозен разход“), който се изчислява като съотношение между прогнозния ресурс за изпълнението на общата прогнозна стойност на микро индикатора (изчислен на база единичните разходи, прилагани по ОПНОИР) и прогнозната обща стойност на микро индикатора, умножено по прогнозния брой участници за съответната година;

- индексирания разход по години (колона „индексирания среден единичен разход“), който се изчислява като съотношение между прогнозния ресурс за изпълнението на общата прогнозна стойност на микро индикатора (изчислен на база единичните разходи, прилагани по ОПНОИР) и прогнозната обща стойност на микро индикатора, умножено по индекса на инфлация за съответната година;

- целевата стойност на микро индикатора, разпределена по години (колона „прогнозен брой след индексирание“), която е изчислена като съотношение между средния прогнозен разход по години и индексирания разход по години.

Описание на стъпките при избора на показатели и определянето на целевите стойности:

Микро индикатори (изходни данни): Използват се единствено за целите на изчисленията на целевите стойности на общите и специфичните показатели в ПО

- ❖ идентифициране на потребностите от подкрепа чрез използване на исторически данни на ОПНОИР и/или официални публични статистически данни – НСИ, Евростат, и/или вторични източници на налични исторически данни – проучване (desk research) на национални програми, публикации, доклади, стратегии с референтни данни за определяне на прогнозна стойност на микро индикаторите;

- ❖ определяне на прогнозни стойности на микро индикаторите на база идентифицираните потребности и съобразно спецификата на предвидената подкрепа и опита на ОПНОИР в изпълнението на сходни операции - използват се налични методологии на УО за единични разходи, прилагани по ОПНОИР или използване на

опростени разходи от национални и международни програми, проекти или установени счетоводни практики, когато е приложимо;

- ❖ индексирание на прогнозните стойности на микро индикаторите чрез прилагане на коефициент на инфлация към единичните разходи за периода на изпълнение на операцията и определяне на целеви стойности на микро индикаторите;

- ❖ определяне на общия финансов ресурс (европейско и национално финансиране), необходим за постигането на целевите стойности на микро индикаторите – на база идентифицираните потребности (прогнозни стойности на микро индикаторите) и индексиранияте единични разходи.

Общи и специфични показатели (крайни данни):

- ❖ избор на подходящи общи и специфични показатели за краен продукт и за резултат – съобразени с конкретните характеристики на целевите групи;

- ❖ изчисляване на целеви стойности на общите и специфичните показатели за краен продукт съобразно целевите стойности на микро индикаторите – при определяне на целевите стойности на общите и специфичните показатели са отчетени идентифицираните потребности за обхвата на целевата група, общият финансов ресурс (европейско и национално финансиране) и единичните разходи, индексирани за периода, който е планиран за изпълнение на операцията;

- ❖ отчитане на възможното припокриване на целевите групи при определянето на целевите стойности на показателите по една и съща специфична цел – допуснато е само по отношение на някои общи показатели за краен продукт с оглед отчитането на специфични характеристики на целевите групи и проследяване на ефекта от предоставената подкрепа (например общи показатели за краен продукт ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; ЕЕСО04 неактивни; ЕЕСО05 заети, вкл. самостоятелно заети). Целевите стойности за тези показатели по съответната специфична цел/ приоритет се определят като процент от общия брой представители на съответната целева група. Конкретният процент се определя въз основа на сравнителен анализ на данните от предоставената подкрепа за сходни интервенции по ОПНОИР и дела на участниците със съответните характеристики, които са получили подкрепа по ОПНОИР. В тази връзка за определянето на целевите стойности на показателите, при които е налице припокриване се извършва на базата на определен процент от друг общ показател за краен продукт, съобразно спецификите на целевите групи, които ще бъдат обхванати. Посоченият процент се определя, вследствие натрупания опит от предходния програмен период за сходни интервенции и целеви групи;

- ❖ изчисляване на междинни цели на общите и специфичните показатели за краен продукт - при определянето на междинните цели се вземат предвид:

- началната и крайната година на изпълнение, която е в рамките на програмния период;

- физическото изпълнение на операциите – съобразено е със спецификата на дейностите и целевите групи, от които произтича изпълнението на показателя;

За показателите за крайни продукти се определят кумулативни етапни (междинни) цели и целеви стойности за всяка специфична цел. Етапната цел се определя като дял от предвидената целева стойност на индикатора изразена в абсолютна стойност, тъй като етапните цели и целевите стойности следва да са определени с една и съща

мерна единица. Целевите стойности са определени за края на 2029 г., докато етапните цели са зададени до края на 2024 г. и дават възможност за сравняване на измерените стойности за даден показател с това, което се иска да се постигне с програмата. Този подход за наблюдение на напредъка позволява текуща вътрешна оценка от Управляващия орган на това как, с какви темпове се изпълнява програмата. Целевите стойности и етапните цели са инструменти за подобряване на програмирането и за оценка на изпълнението на програмата⁵.

Методологията и основните допускания, използвани за определяне на етапните цели отразяват логиката на интервенция и периода, в който ще стартира изпълнението на проекта/тите на база планирания график за обявяване и стартиране на всяка операция по съответните групи дейности по Приоритети 1, 2 и 3 на ПО. План-графикът на стартиране на операциите е съобразен и с процедурите по ОПНОИР 2014-2020, които се реализират до края на 2023 г., за които изпълнението на сходен тип дейности ще продължи с операции по ПО 2021-2027 г. За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите до края на 2024 г. В допълнение се взема предвид и необходимото технологично време за одобряване на операциите от Комитета за наблюдение на програмата, съгласуване и обществено обсъждане, утвърждаване на документацията за кандидатстване, обявяване, кандидатстване, оценяване, договаряне, реално изпълнение на дейности, отчитане и верифициране на показателите за краен продукт. В зависимост от това дали операцията се изпълнява като процедура за директно предоставяне или чрез процедура за конкурентен подбор, необходимото технологично време може да варира. Придобитият опит по ОПНОИР 2014-2020 показва различни фактори например, че при процедурите за директно предоставяне с КБ – МОН в рамките на изпълнение на проекта се прилага механизъм за допълнителен подбор на училища/детски градини, които ще участват в изпълнението на проекта, а при процедурите за конкурентен подбор - оценителните сесии и отчитането от страна на бенефициентите, верифициране на постъпилите искания за плащане от страна на УО.

Етапни цели са определени за операции, чието изпълнение е планирано да започне втората половина на 2022 и 2023 години с постигане на индикатори в рамките на реално изпълнение на дейности през 2023 г. и 2024 г. За показатели за краен продукт, обхванати в операции, при които реално отчитане и верифициране на стойностите на показателите за краен продукт се очаква след 2025 г., не са предвиждани етапни цели. По отношение на показатели за краен продукт, обхванати в операции в продължение на сходен тип дейности по проект по ОПНОИР или с прилагане на подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) и Водено от общностите местно развитие (ВОМР), се предвижда отчитане на етапни цели през 2024 г., което е съобразено при определяне на дела на етапната цел, спрямо целевата стойност на съответния показател за краен продукт.

---

⁵ Общ инструментариум за показателите на ЕСФ+, Работен документ, октомври, 2021 г. с. 17.

❖ връзка на показатели за краен продукт и показатели за резултат по специфични цели/приоритети - изчисления на целевите стойности на показателите за резултат чрез целевите стойности на показателите за краен продукт, съобразно спецификата на предвидената подкрепа и използвайки опита на ОПНОИР от изпълнението на сходни операции;

❖ определяне на референтни стойности на общите и специфичните показатели за резултат по специфични цели/ приоритети, използвайки данни от изпълнението на сходни операции по ОПНОИР, национални програми за същия или сходен тип подкрепа;

❖ определяне на стойностите на показателите за краен продукт и за резултат, които се включват в Програма „Образование“, разпределени по райони на планиране. (или т.нар. статистически райони NUTS-2, според класификацията на териториалните единици за статистически цели по региони). Разпределението по райони на планиране се извършва за следните райони на планиране:

- *По-слабо развити райони* – това са районите с брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението в стандарт на покупателна способност (СПС) под 75 % от средното за ЕС, като за България това са Южен централен, Югоизточен, Североизточен, Северен централен и Северозападен райони за планиране;
- *Райони в преход* – с БВП/глава между 75 и 90 % от средното за ЕС, като за България това е Югозападен район.

Определянето на референтни стойности на общите и специфичните показатели по райони на планиране се извършва съобразно разпределението на финансовите средства за съответните групи дейности и приоритети в Програма „Образование“ 2021-2027.

4. Документиране на връзката между изходните и крайните данни на общите и специфичните показатели по Програмата

Описаните по-горе подходи и процеси, използвани за избора на релевантни общи и специфични показатели за краен продукт и за резултат по Програмата, са документирани в набор от документи, които имат за цел да осигурят ясна връзка между изходните и крайните данни на показателите по Програмата и тяхната логическа връзка с предвидената подкрепа.

Изходните данни на показателите за краен продукт и за резултат се съдържат във файл *Micro_Indicators* за съответния приоритет на Програмата, в който:

- За всяка група дейности по съответния приоритет е изготвен прогнозен бюджет, като е използван опита по ОПНОИР в изпълнението на сходни операции. Прогнозните бюджети са обвързани с:
  - ✓ конкретните дейности, за които се предвижда подкрепа;
  - ✓ микро индикатори – формулирани са въз основа на целевите групи, които ще бъдат подкрепени в съответната дейност. Обхватът на целевите групи е определен на база идентифицираните потребности на целевата група и историческите данни за обхвата на предоставената подкрепа, *Използват*

се само за целите на изчисленията на целевите стойности на общите и специфичните показатели за краен продукт и за резултат;

- ✓ прогнозен размер на разходите по дейности, определен въз основа на исторически данни от ОПНОИР или други програми (национални/международни) – опростени разходи и действително извършени разходи;
  - ✓ коефициент на инфлация, приложен към прогнозния размер на разходите за планирания период на изпълнение на операцията.
- Целевите стойности на микро индикаторите на ниво специфична цел/приоритет са агрегирани в общи и специфични показатели за краен продукт и за резултат със съответните целеви стойности.

Агрегираните данни за показателите по всички специфични цели и приоритети на Програмата са изведени във файл *Indicators_PE 21-27 (Приложение I)*. Крайните данни за общите и специфичните показатели по Програмата включват:

❖ Общи и специфични показатели за краен продукт с: междинни цели и целеви стойности, целеви групи и групи дейности, които са свързани със съответния показател за краен продукт;

❖ Общи и специфични показатели за резултат с референтни и целеви стойности и връзката на показателите за резултат със съответните показатели за краен продукт (общи и специфични).

Крайните данни за показателите са описани в *т.7 Фишове на показателите от Програма „Образование“ 2021- 2027* на настоящата Методология. Фишовите на общите и специфичните показатели за краен продукт и за резултат по Програмата съдържат следната информация:

- ✓ наименование и тип показателя (общ/специфичен показател за краен продукт/резултат);
- ✓ информация за специфичната цел и дейностите, с които е свързан показателя;
- ✓ дефиниция на показателя – за общите показатели в Програмата са взети предвид дефинициите, посочени в Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1057 (ESF+ Common Indicators Toolbox);
- ✓ целева стойност и методология за определянето ѝ;
- ✓ междинна цел/референтна стойност и методология за определянето ѝ;
- ✓ обосновка за избора на показателя;
- ✓ начин на събиране и отчитане на данните (методология за събиране на данните) и честота на докладване на данните;
- ✓ връзка на показателя с други показатели по същия приоритет/ специфична цел на Програмата – отразява пряката и косвената връзка на съответния показател с други показатели за краен продукт и за резултат по същия приоритет/специфична цел;
- ✓ информация за валидиране на целевата стойност на показателя с оглед гарантиране на коректността на докладваните данни.

Отразяване на крайните данни за показателите за краен продукт и за резултат на Програма „Образование“ 2021- 2027 г. в SFC 2021:

Крайните данни за показателите на Програмата са въведени в SFC 2021 съобразно функционалностите на системата. С оглед проследяване на пряка връзка между

показателите за краен продукт и показателите за резултат, в общия случай един показател за краен продукт е свързан с един показател за резултат.

Когато един показател за резултат е пряко свързан с повече от един показател за краен продукт, в SFC2021 се създават отделни записи, за всеки от един от показателите за краен продукт, които са свързани с показателя за резултат, за съответния регион.

Например: В Приоритет 1 показател за резултат SRI 1.2. *Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година – участие в операцията* е пряко свързан с показатели за краен продукт SOI 1.2. *Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби* и SOI 1.4. *Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа*. В SFC2021 показателят за резултат е въведен четири пъти като се показва връзката към всеки от показателите за краен продукт за съответния регион (региони в „Преход“ и „По-слабо развити региони“).

Показател за краен продукт	Показател за резултат	Региони	Коментар:
SOI 1.2.	SRI 1.2	Преход	Целевата стойност на показателя за резултат се разделя пропорционално за съответния показател за краен продукт и регион в „Преход“ и „По-слабо развити региони“.
SOI 1.2.	SRI 1.2	По-слабо развити региони	
SOI 1.4.	SRI 1.2	Преход	
SOI 1.4.	SRI 1.2	По-слабо развити региони	

Аналогично, когато един показател за краен продукт е пряко свързан с повече от един показател за резултат, в SFC2021 се създават отделни записи, за всеки един от показателите за резултат, които са свързани със съответния показател за краен продукт, включително и по региони. Например: В Приоритет 2 показател за краен продукт SOI 2.7 *Брой подкрепени деца и ученици* е пряко свързан с показатели за резултат SRI 2.1. *Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици* и SRI 2.3 *Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети*. В SFC2021 се въвежда показателя за краен продукт четири пъти, като се показва връзката на показателя за краен продукт към всеки от показателите за резултат, включително по региони в „Преход“ и „По-слабо развити региони“.

Показател за краен продукт	Показател за резултат	Региони	Коментар:
SOI 2.7	SRI 2.1.	Преход	Целевата стойност на показателя за краен продукт се разделя пропорционално за съответните показатели за резултат и регион в „Преход“ и „По-слабо развити региони“.
SOI 2.7	SRI 2.1.	По-слабо развити региони	
SOI 2.7	SRI 2.3	Преход	
SOI 2.7	SRI 2.3	По-слабо развити региони	

5. Фактори, които могат да повлияят върху постигането на целевите стойности на показателите

Факторите, които могат да повлияят върху постигането на целевите стойности на показателите условно са разделени в следните две групи:

- ✓ *Фактори, които са взети предвид при определяне на целевите стойности на показателите* – това са факторите, които в процеса на подготовка на Програма „Образование“ са взети предвид при определяне на целевите стойности на показателите, но е възможно в хода на изпълнение на Програмата да окажат допълнително въздействие⁶, което да наложи необходимост от преразглеждане на целевите стойности на показателите в периода на изпълнение на Програмата;
- ✓ *Фактори, които са изключени при определяне на целевите стойности на показателите* - това са фактори, които в хода на подготовката на Програма „Образование“ не са взети предвид при определянето на целевите стойности на показателите, но съществува обективна възможност те да възникнат в периода на изпълнение на Програмата и да повлияят върху постигането на целевите стойности, в резултат на което да се наложи необходимост от преразглеждане на целевите стойности на показателите.

В таблицата по-долу са показани факторите, които са идентифицирани за Програма „Образование“ като такива, които могат да повлияят върху постигане на целевите стойности на показателите:

Фактори, които могат да повлияят върху постигане на целевите стойности на показателите	Фактори, които са взети предвид при определяне на целевите стойности	Фактори, които са изключени при определяне на целевите стойности
➤ Ускоряване на процеса на дигитализацията, при което потребностите на целевите групи се променят;	☑	
➤ Специфична необходимост от допълнителна квалификация в определени области;	☑	
➤ Припокриване на подкрепата между различните инструменти (национални програми, ЕСФ +, Плана за възстановяване и устойчивост, REACT-EU и др.), което налага промяна в обхвата на целевите групи;	☑	
➤ Промени в националната нормативна уредба в областта на	☑	

⁶ въздействие, което не е било възможно да бъде предвидено на по-ранен етап

образованието, което води до промяна във фокуса на подкрепата;		
➤ Късно одобрение на Програмата и закъснение в стартирането на операциите;		☒
➤ Необходимост от придобиване на нови компетентности и квалификации, породени от зеления и цифровия преход;	☒	
➤ Кризи като COVID -19, които изискват по-специфичен фокус на подкрепата;	☒	
➤ Промени в целевите групи;		☒
➤ Високи темпове на инфлация, при които равнищата на цените на стоките и услугите се променят с темпове, които надвишават очакванията в официалните прогнози на местните и международните институции;		☒
➤ Други непредвидени фактори.		☒

6. Преразглеждане на целевите стойности на показателите в процеса на изпълнение на ПО

- ✓ В случай на големи закъснения в стартирането/изпълнението на Програмата;
- ✓ При установено системно неизпълнение/ преизпълнение на планираните целевите стойности на показатели;
- ✓ При изменение на Програмата, което води до промени във фокуса на подкрепата и др.;
- ✓ Като част от междинния преглед на Програмата, както е описано в чл. 18 на Регламент (ЕС) 2021/1060;
- ✓ Други непредвидени обстоятелства.

7. Фишове на показателите от Програма „Образование“ 2021 – 2027

ПРИОРИТЕТ 1 – ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

СЦ по Чл. 4, пар. 1, буква е)

Насърчаване на равния достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение, както и на неговото завършване, по-специално за групите в неравностойно положение – от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички и достъпността за хората с увреждания

Показатели за крайни продукти

ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици; - Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование; - Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училищата.
Дефиниция	Показателят измерва броя на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, включени в операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е); деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие; деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от предучилищното и училищно образование, получили обща подкрепа за личностно развитие.

Мерна единица	Брой
Крайна цел	222 448
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност се основава на единичните разходи за обучение на деца и ученици, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които се прилага процент на индексация въз основа на очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за период до 2029 г., като се има предвид, че по-голямата част от единичните разходи за обучение на деца и ученици са свързани с разходите за възнаграждения зависят от нарастването на разходите за труд.</p> <p>Целевата стойност представлява обща стойност (сбор) от целевите стойности на децата и учениците, които ще бъдат обхванати по операция „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование“ и операция „Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училищата“, където 160 632 са деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, 17 450 са деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и 44 366 са ученици, участници в дейности срещу агресията, тормоза и насилието или $160\,632 + 17\,450 + 44\,366 = 222\,448$. Обхванатите деца и ученици по операция „Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ са 32 702 и те не са включени в стойността на този показател с цел избягване на препокриването и дублирането на стойности. Тези деца и ученици в резултат на подкрепата за техните родители по операция „Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ ще бъдат включени и записани в образование, където ще получат подкрепа по другите две операции на тази специфична цел. За обхванатите деца и ученици по операция „Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ е определен специфичен за програмата показател SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите.</p> <p>Целевата стойност представлява 24% от всички деца и ученици в предучилищното и училищно образование по данни на НСИ за учебната 2019/2020 г. са 926 125 (217 867 в предучилищното образование и 708 258 в училищното образование).</p>

Междинна цел	45 968
Методология за определяне на междинна цел	<p>За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите до края на 2024 г. Етапната цел представлява сбор от обхванатите деца в предучилищното образование от всички уязвими групи в операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование и стартираща в края на 2023 г. с продължителност 5 години ($6065 \cdot 0,75 \cdot 1/5 + 43645 \cdot 0,75 \cdot 1/5 = 7457$) и обхванатите ученици от всички уязвими групи в операция за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование, която стартира в края на 2022 г. с продължителност от 5 години ($11385 \cdot 0,75 \cdot 2/5 + 116987 \cdot 0,75 \cdot 2/5 = 38501$). Етапната цел не включва операция за превенция на тормоза и агресията в училище по група дейности 3, която стартира в края на 2024 г. и няма възможност за отчитане на стойности на показателите за обхванатите деца и ученици до края на 2024 г. и избягва припокриване на стойности на показателя по операция по група дейности 1 ($7457 + 38501 = 45968$).</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и учениците по демографски, социални характеристики.
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложените цели в политиките за приобщаващо образование на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст. Показателят е ориентиран към цели, заложен в стратегически документи като например Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), Национална програма за развитие на Република България 2030, вкл. и Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 за предотвратяване на отпадането и намаляване дела на преждевременно напусналите училище деца и ученици. Информацията служи за ориентири/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование. Показателят е насочен и към изпълнение препоръки на ЕК от докладите по Европейския семестър за напредък и обхват на приобщаващото образование, прилагането на Препоръките на Съвета относно висококачествените системи за образование и грижи за ранна детска възраст (2019) и Европейския стълб на социалните права, и по-специално на принцип за Грижи и подкрепа за децата.</p>

Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база информация от бенефициентите чрез техническите и финансови отчети за изпълнение на проектите. Информацията съдържа: демографски данни – възраст, пол, ниво на образование, учебно заведение, община, район, и др., както и информация по вида на обхванатите деца и ученици със СОП, деца с хронични заболявания, деца в риск и деца с изяви дарби.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.2. Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изяви дарби; • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите; • SRI 1.2. Брой деца и ученици с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците до 18 год. възраст в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 като избягва препокриването им и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Разширяване обхвата в предучилищното и училищно образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици; - Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование; - Превенция и предотвратяване на тормоза и намаляване агресията в училищата.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на децата и ученици от малцинства (включително роми), когато е приложимо и брой на техните родители, реално участващи в процеса на приобщаващо образование в дейности по две системни операции, изпълнявани чрез директен бенефициент МОН: деца, ученици и родители от малцинства, обхванати от механизма за съвместна работа на институциите; деца и ученици от малцинства в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби; деца и ученици от малцинства, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от предучилищното и училищно образование, получили обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и една операция за подбор – ученици от малцинствата и по 1 техен родител, участници в дейности срещу агресията, тормоза и насилието в училище.</p> <p>Показател ЕЕСО15 обхваща децата и учениците от малцинствата по трите операции по СЦ по чл. 4, §1 буква е) – т.е. на ниво СЦ по чл. 4, §1 буква е) и по 1 техен родител, обхванати в трите операции по тази специфична цел – деца и ученици по две системни операции и по един техен родител, като броят на учениците и по 1 техен родител по третата операция не е включен в изчисленията, за да се избегне препокриване и да не се дублират стойностите, т.к. операцията за обща и допълнителна подкрепа (ОДП) – обхваща всички училища с</p>

	концентрация на уязвими групи, вкл. роми, а третата операция за превенция на насилието и агресията в училище ще обхване училища и ученици от малцинства от операция за ОДП, т.к. училища с концентрация на уязвими групи ще участват и в третата операция.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	121 743
Методология за определяне крайната цел	<p>Целевата стойност се основава на единичните разходи за обучение на деца и ученици и родители, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които се прилага процент на индексация въз основа на очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за период до 2029 г., като се има предвид, че по-голямата част от единичните разходи за обучение деца и ученици са свързани с разходите за възнаграждения зависят от нарастването на разходите за труд.</p> <p>За определяне целевата стойност на показателя се ползват данни от ОПНОИР, според които до края на 2020 г. поне 25% от обхванатите деца и ученици по ПО 2 и ПО 3 са от малцинства. Целевата стойност на показателя представлява обща стойност (сбор) от:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 16 351 бр. деца и ученици, от малцинства, които ще бъдат обхванати по операция „Разширяване обхвата в предучилищното и училищно образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ и поне по един техен родител или 16 351 родители, което е половината от планирания брой деца и ученици и родители по тази операция. Определяният процент (50%) се базира на оперативните данни до края на 2020 по операции от ОПНОИР, директно насочени към включване в, преодоляване на отпадането от и задържането в образование на децата и учениците от уязвими групи, като „Подкрепа за успех“, където относителният дял на малцинствата от всички обхванати ученици е 51,08% и по операция „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, където относителният дял на малцинствата от подкрепените деца от уязвими групи, вкл. с поемане на такси за детска градина е 51,38%. - 44 520 деца и ученици от малцинства по операция „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование“ и поне по 1 техен родител или 44 520 родители, което е една четвърт от планирания брой деца, ученици и родители по тази операция. <p>Изчисленията са: $(17\,450 + 160\,632) * 25\% * 2 = 89\,041$.</p> <p>По данни от ОПНОИР до края на 2020 г. по Приоритетна ос 2 и Приоритетна ос 3 поне 25% от обхванатите деца и ученици са от малцинства.</p> <p>Изчислената целева стойност на показателя е 121 743 или</p>

	$32\,702 * 0,5 * 2 + (17\,450 + 160\,632) * 25\% * 2 = 121\,743$ Целевата стойност представлява над 13% от всички деца и ученици в предучилищното и училищно образование, които по данни на НСИ за учебната 2019/2020 г. са 926 125 (217 867 в предучилищното образование и 708 258 в училищното образование).
Междинна цел	29 524
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операциите, които стартират преди 2024 г.: група дейности 1 стартира със 100% от бюджета си, а група дейности 2 с две операции с по 75% от бюджета. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите до края на 2024 г. Етапната цел представлява сбор на деца, ученици и родители от маргинализирани групи като ромите, обхванати в: операция по група дейности 1, стартираща през 2023 г. със 100% от бюджета и продължителност 5 години ($32702/5*2*0,5=6540$), операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование, стартираща в края на 2023 г. с продължителност 5 години ($6065*0,75*1/5 + 43645*0,75*1/5)*0,25*2=3729$ и в операция за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование по група дейности 2, стартираща в края на 2022г. ($11385*0,75*2/5+116987*0,75*2/5)*0,25*2=19255$. Етапната цел не включва операция за превенция на тормоза и агресията в училище, която стартира в края на 2024 г. и няма възможност за отчитане на показателя или $6540+3729+19255=29524$.</p> <p>Изчисления $(C12+C17)*0,25*2+C5*0,25+C7*0,25$</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и други демографски фактори. На етапа на изпълнение ще бъдат представени данни за пол, ниво на образование, вид уязвима група, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложили цели в политиките за образование, в редица стратегически документи за уязвими групи. Показателят е ориентиран към цели, заложили в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030 като Цел 5.6 „Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила и мигранти“ както и в проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др.</p> <p>Данните ще се събират, за да се проследи броя на децата и учениците от малцинствата, включително и на техните родители, които участват в дейности по ПО, с цел осигуряване на достъп до качествено и приобщаващо образование.</p>

	Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, по специално за уязвими групи като малцинства, роми, мигранти, и др. Показателят е насочен и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети и ще съдържат видът и името на училището/детската градина; местоположение – област, населено място, район; брой и демографски данни на деца и ученици от малцинствата и техните родители, участвали в дейности по СЦ по чл. 4, ал. 1, буква е); демографски данни като пол, възраст, ниво на образование на родители, майчин език; др. Данните се събират и чрез анкетни карти от родителите, участници, самоопределящи своя майчин език и/или етническа принадлежност.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години; • ЕЕСR02 участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите; • SOI 1.2. Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изяви на дарби; • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи; • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати <u>след 1 година участие в операцията</u>.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците от малцинства – деца, ученици, родители в дейностите по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027, като избягва препокриване и дублиране на стойности и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

SOI1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	Разширяване обхвата в предучилищното и училищно образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици
Дефиниция	Показателят измерва броя на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, необхванати в образователната система, които са посещавани от екипите за обхват по механизма за съвместна работа на институциите и са обект на екипни или индивидуални мерки в рамките на периода на операцията по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. Необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (съгласно чл. 8 от ЗПУО, изменение ДВ, бр. 82 от септември 2020 г.) са незаписани и отпаднали деца и ученици на възраст от 4 до 16 години, които по данни на ГД ГРАО имат настоящ адрес в страната, за които екипите за обхват не са получили сведения за заминаването им в чужбина и въпреки това не фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО). За целите на операцията под обхванати деца и ученици по механизма за съвместна работа на институциите са посещаваните от екипите за обхват необхванати в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, намерени на адресите им в рамките на периода на операцията и са обект на екипни или индивидуални мерки в рамките на периода на операцията, както и не намерените деца и ученици, за които се изясняват причините за отпадане и незаписване в образование.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	32 702
Методология за определяне крайната цел	Прогнозната целева стойност на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст се определя от броя на необхванатите в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (4 – 16 години), които по данни на МОН към 15.09.2020 г. са 45 707. (Съгласно §16 и §17 от Преходни

	<p>и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование задължителната предучилищна възраст от 4 години влиза в сила поетапно до 2023/2024 учебна година според готовността на общините и съгласието на родителите и към момента данните на МОН са към 15.09.2020 г.).</p> <p>Целевата стойност на показателя се определя чрез 71,547% от необхванатите деца и ученици, посещавани от екипите за обхват. Отчита се, че екипите за обхват ще посещават децата и учениците и семействата им по няколко пъти с цел да ги мотивират за включване в образование и че не всички ще бъдат намерени, за да бъдат обект на екипни или индивидуални дейности. Адресите на ненамерените деца и ученици също ще се посещават регулярно и с цел да бъдат открити или установени причините да не фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) – заминали в чужбина или др. причини.</p> <p>Целевата стойност на показателя е определена чрез целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.1., която е на база изчислените единични разходи за обучение на по 1 родител на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходи за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи (над 90%) за обучения на родители са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Изчисляването на микроиндикатор ИП 1.1 отчита разпоредбите на ЗПУО, че децата и учениците в задължителната училищна възраст 4 – 16 години се представляват от техните родители, които са участници в образователния процес.</p> <p>Целевата стойност на показателя се определя от представените от МОН и обработени исторически данни на децата и учениците, обхванати от механизма за съвместна работа на институциите за микроиндикатор ИП 1.1 и представлява 71,547% от необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (4 – 16 години), които по данни на МОН към 15.09.2020 г. са 45 707 или 71,547% от 45 707 са 32 702 броя.</p>
Междинна цел	6 540
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операция по група дейности 1, която стартира през 2023 г. с продължителност от 5 години за определения финансов ресурс по операцията. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на планирания брой години за изпълнението и отчитането на стойности на показателя до края на</p>

	2024 г. Етапната цел представлява децата и учениците, обхванати в група дейности 1 или $32702/5 \times 1 = 6540$.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и ученици и техните родители по демографски, социални характеристики.
Обосновка	<p>Данните ще се събират, за да се проследи броят на обхванатите от екипите за обхват деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез <i>Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (4 – 16 години)</i>, които са необхванати (незаписани или са отпаднали от образование), имат настоящ адрес в страната, но не фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО). Събирането на данни ще покаже приноса на програмата в подпомагане работата на екипите за обхват по горепосочения междуинституционален механизъм. Данните се събират, за да се изяснят причините за отпадане и незаписване на децата и учениците и насочване към мерки за преодоляване на причините, както и за оценка на постигнатото чрез операцията по Механизма.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база информация от екипите за обхват в Информационната система за реализиране на Механизма (ИСРМ), представена от МОН към техническите отчети и ще съдържат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - брой посетени от екипите за обхват деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, необхванати в системата на образование; - брой намерени/открити деца и ученици от посетените от екипите за обхват; - брой не намерени/не открити деца и ученици от посещенията на екипите за обхват; - данни за родителите на посетените деца и ученици: образователен статус, трудова заетост, мобилност в и извън страната, обхванат или не в системата на социално подпомагане, име и адрес на децата/учениците, възраст, пол, образователен статус преди обхвата по Механизма и др. - информация за и оценка на причините за отпадане и незаписване – заминали в чужбина, културологични – нежелание; семейни – материални затруднения, бедност; поради в затруднения в

		<p>обучението; поради отсъствия по неуважителни причини; поради дистанционна форма на обучение в електронна среда;</p> <p>- оценка на резултатите чрез провежданите от екипите за обхват срещи, интервюта с родители, деца и ученици, учители, директори, експерти от РУО, общини и други заинтересовани страни.</p>
Честота на докладване	на	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	на	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование; • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи; • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите.
Валидиране		Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и учениците, обхванати в дейностите по разширяване на Механизма за обхват по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

SOI1.2. Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.2. Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя подкрепени деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, на които е предоставена допълнителна подкрепа за личностно развитие и осигуряване на подкрепяща среда – подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им, съгласно нормативните изисквания и политиките за реформа в образованието. Съгласно Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО) чл. 187, ал. 2 „Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. със специални образователни потребности; 2. в риск; 3. с изявени дарби; 4. с хронични заболявания.“ <p>Съгласно §1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО „Дете или ученик в риск“ е дете или ученик:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени; б) жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му; в) в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие.“ Съгласно §1, т. 33 от Допълнителните разпоредби „Ученик с хронични заболявания“ е ученик със среднотежки, компенсирани и реконвалесцентни форми на съответното хронично заболяване. Съгласно §1, т. 7. от Допълнителните

	<p>разпоредби „Дете или ученик с изявени дарби“ е дете или ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници.</p> <p>Съгласно § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) „Специални образователни потребности на дете са образователните потребности, които може да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания, интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичния спектър, емоционални и поведенчески разстройства.“</p> <p>Съгласно § 1, т. 33 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО „Ученик с хронични заболявания“ е ученик със среднотежки, компенсирани и рехабилитационни форми на съответното хронично заболяване.</p> <p>Съгласно §1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО „Дете или ученик с изявени дарби“ е дете или ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници.</p> <p>Дейностите за допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби ще включват осигуряване на допълнителни занимания за личностното развитие на децата като част от процеса на приобщаващо образование.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	17 450 (6 065 деца + 11 385 ученици)
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за допълнителни занимания на деца и ученици със специални образователни потребности в предучилищно и училищното образование, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част (70%) от единичните разходи за допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Ефектът на единичния разход за допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби обхваща всички обичайни разходи, свързани с издръжката на едно дете/ученик, но пряко свързани с провеждането на педагогически ситуации и допълнителни занимания, а именно възнаграждения на педагогическия персонал, учебни пособия, дидактически материали и консумативи и не включва разходи, които не са пряко свързани с провеждането на педагогически ситуации. Най-голям относителен дял ($\geq 70\%$) в единичния разход е за възнаграждения на педагогическия персонал в съответствие с чл. 108 от Наредба за приобщаващото образование: „Детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие и регионалният център за подкрепа на процеса на</p>

	<p>приобщаващото образование в зависимост от индивидуалните потребности на децата и учениците осигуряват следните специалисти за допълнителна подкрепа за личностно развитие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. при сензорни и/или неврологични увреждания и при множество увреждания – ресурсен учител, рехабилитатор на слуха и говора, учител на деца и ученици с нарушено зрение, логопед, психолог, помощник на учителя; 2. при обучителни трудности – логопед, психолог, ресурсен учител; 3. при прояви от аутистичния спектър – ресурсен учител, логопед, психолог, а при необходимост – сензорен терапевт и помощник на учителя; 4. при емоционални и/или поведенчески затруднения – психолог и/или педагогически съветник, а при необходимост – помощник на учителя и психотерапевт; 5. при наличие на риск – психолог и/или педагогически съветник, а при необходимост – помощник на учителя и образователен медиатор от общността на детето или ученика или социален работник; 6. при изявени дарби и способности в различни области – учител и/или специалисти съобразно изявените дарби и способности на детето или ученика, а при необходимост – педагогически съветник и/или психолог; 7. при хронични заболявания – болничен учител, ресурсен учител, психолог и/или педагогически съветник.“ <p>Целевата стойност за децата от предучилищното образование се определя на 6 065 деца и представлява ръст от 51% спрямо целевата стойност по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, по който планираната подкрепа е за 1 394 деца със СОП и 2 618 деца с хронични заболявания, в риск и изявени дарби или 4012 от обхванатите 220 детски градини и на база заявени нужди от 471 или над 1/4 от всички детски градини 1 840 по данни на НСИ за 2019/2020 г. Изчислената целева стойност гарантира широк обхват на децата със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби за разгръщане потенциала за личностното им развитие чрез осигуряване на по-добро приобщаване в предучилищното образование и бъдеща успешна социализация и проходимост към училищно образование.</p> <p>Целевата стойност на учениците представлява увеличение с 46,2% на целевата стойност по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, по който планираната подкрепа за ученици в риск, с хронични заболявания, с дарби и със СОП е 7 788 (4 100 СОП + 7 700 в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби = 11 800 * 66% от 430 училища спрямо 650 учебни заведения по проекта или 7 788 ученици) от обхванатите 430 училища, при заявени нужди от 884 училища или 1,473% от всички ученици. Изчислената целева стойност гарантира широк обхват на учениците с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби и със СОП за разгръщане потенциала за личностното им развитие чрез осигуряване на</p>
--	--

	<p>по-добро приобщаване в предучилищното образование и бъдеща социална реализация.</p> <p>Целевата стойност е сбор от целевите стойности на децата и учениците със СОП, с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби.</p>
Междинна цел	4 325
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операциите по група дейности 2, които стартират преди 2024 г. със 75% от предвидения финансов ресурс и продължителност на операциите от 5 години. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. Етапната цел представлява децата със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби в предучилищното образование, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование, стартираща в края на 2023 г. ($6065 \cdot 0,75 \cdot 1/5 = 910$) и от учениците със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование, която стартира в края на 2022 г. ($11385 \cdot 0,75 \cdot 2/5 = 3415$). Етапната цел не включва операция за превенция на тормоза и агресията в училище, която стартира в края на 2024 г. и няма възможност за отчитане на показателя в края на 2024 г. и избягва препокриване на стойности на показателя по операция по група дейности 1 или $910 + 3415 = 4325$.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и ученици по демографски, социални характеристики, вкл. от коя категория са – СОП, с хронични заболявания, в риск или с изявени дарби.</p>
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели в политиките за приобщаващо образование на деца със специални образователни потребности и др. Показателят е ориентиран към цели, заложиени в стратегически документи като например Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030).</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, по специално за децата и учениците със специални образователни потребности. Показателят е насочен и към изпълнение препоръки на ЕК от докладите по Европейския семестър за напредък и обхват на приобщаващото образование.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициента и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, детска градина, училище, община, район, и др., както и информация по вида на</p>

	обхванатите деца и ученици със СОП, деца с хронични заболявания, деца в риск и деца с изявени дарби.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и учениците със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, обхванати в дейностите за обща и допълнителна подкрепа по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	<p>1. Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици;</p> <p>2. Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование;</p> <p>3. Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училищата.</p>
Дефиниция	Показателят измерва броя на родителите на деца и ученици от уязвими групи, с обучителни трудности, в риск от отпадане от образование, със СОП, с хронични заболявания, в риск от социално изключване и с изявени дарби, които са включени в дейности за активното им участие в процеса на приобщаване в системата на предучилищното и училищно образование, обучения за повишаване на социалните и гражданските им компетенции относно приобщаващото образование, приемане на различието, и др. в рамките на трите операции по тази специфична цел по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. Показателят отчита, че родители, обхванати в дейности по механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици след записване на децата им в образователната система, същите ще бъдат участници и в дейности по операция „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование“ и операция „Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училищата“. С оглед избягване на препокриването и дублирането от участието на родители един родител се брои еднократно, независимо в колко операции /дейности участва.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	222 448

Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на показателя се определя като се приема, че поне по 1 родител на деца и ученици от уязвими групи, с обучителни трудности, в риск от отпадане от образование, със СОП, с хронични заболявания, в риск от социално изключване и с изяви дарби ще участва в дейности и обучения по операция „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование“ и „Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ като се избягва припокриването между двете операции, както и в операция „Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училищата“. Целевата стойност се определя от целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.2.2. Брой родители на деца и ученици от уязвими групи, с образователни трудности, в риск от отпадане от образование, подкрепени в процеса на приобщаващото образование и на микроиндикатор ИП 1.8.3. Брой родители, подкрепени за преодоляване на агресивно поведение на учениците в различните му форми след индексация.</p> <p>$178\,082 + 44\,366 = 222\,448$.</p> <p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучение на родители, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходи за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи (70 – 90%) за обучения на родители са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p>
Междинна цел	<p>45 968</p>
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операциите по група дейности 2, които стартират преди 2024 г. със 75% от предвидения финансов ресурс. Етапната цел не включва операция за превенция на тормоза и агресията в училище, която стартира в края на 2024 г. и избягва припокриване на стойности на показателя по операция по група дейности 1. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите до края на 2024 г. Етапната цел представлява поне по 1 родител на децата в предучилищното образование от всички уязвимите групи, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование и стартираща в края на 2023 г. ($6065 \cdot 0,75 \cdot 1/5 + 43645 \cdot 0,75 \cdot 1/5 = 7457$) и поне по 1 родител на учениците от всички уязвими групи, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование, която стартира в края на 2022 г. ($11385 \cdot 0,75 \cdot 2/5 + 116987 \cdot 0,75 \cdot 2/5 = 38511$) или $7457 + 38511 = 45968$.</p>

Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за родителите и децата им по демографски, социални характеристики.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се проследи броят на подкрепените родители на деца и ученици от уязвими групи, с трудности в обучението, в риск от отпадане от образование, със СОП, с хронични заболявания, в риск от социално изключване и с изявени дарби, участвали в обучения за мотивиране и приобщаване към образование и предотвратяване отпадането от обучение на децата и учениците в задължителна училищна възраст – 4 – 16 години. Събирането на данни ще покаже приноса на програмата към стратегическите национални документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030, вкл. Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).
Методология за събиране на данните	Данните се събират от директния бенефициент МОН на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници и информацията от обучаващата организация при регистрация на всеки участник и включва, пол, възраст, степен на завършено образование, социален статус и професия, регион, община, населено място, и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.2. Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите; • SRI 1.2. Брой деца и ученици с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на родителите в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 като избягва препокриването и дублирането им и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

SOI 1.4 Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.4 Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на подкрепените деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от предучилищното и училищно образование, вкл. със СОП, в риск, с хронични заболявания и/или с изявени дарби, на които е предоставена обща подкрепа за личностно развитие за осигуряване на достъп до и оставане образование.</p> <p>Дейностите за осъществяване на обща подкрепа ще включват обучение чрез допълнителни модули за деца, ученици, които изпитват затруднения с ученето, вкл. и по български език, вкл. със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби; дейности за прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие; индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения и допълнителни модули за ученици със затруднения по български език и други учебни предмети и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и към занимания по интереси, които са пряко насочени към мотивация за ученето.</p> <p>Под уязвими групи се имат предвид групи, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради <u>ограничен достъп до качествено образование</u> и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална квалификация и умения, възпрепятстващи участието на пазара на труда и с трудности в социализацията, като <u>роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, деца, за които българският език не е майчин, деца и ученици със специални образователни потребности, деца и ученици с трудности в обучението (затруднения в ученето), възпитанието и социализацията, деца и ученици от социално-слаби семейства, деца в неравностойно положение, деца в риск, включително ученици в риск от отпадане от образование,</u></p>

	<p><u>идентифицирани по инструментариумите, разработвани по проекти на ОПНОИР.</u></p> <p>„Ученик в риск от отпадане“ е ученик: 1. чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без родителска грижа; 2. което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение в или извън семейството му; 3. за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие; 4. застрашен от отпадане поради трудности в ученето, слаби оценки, повтаряне на класа, преместване и загуба на учебно време; 5. застрашено от отпадане поради социално-икономически проблеми. 6. застрашено от отпадане поради поведенчески проблеми; 7. с голям брой отсъствия по неуважителни причини.</p> <p>Съгласно чл. 13 от Наредба за приобщаващо образование „Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; 2. занимания по интереси; 3. грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина; 4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.“ <p>Чл. 14. (1) Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване по чл. 8, ал. 3, т. 1 и 2, като:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език; 2. прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие; 3. индивидуална и групов работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения. <p>(2) Дейността по ал. 1, т. 1 се извършва от учителите в групата в детската градина, а по т. 2 и 3 – от психолог, логопед или от друг педагогически специалист при необходимост – рехабилитатор на слуха и говора и др.</p>
--	--

	<p>(3) Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейности по ал. 1, поне два пъти в рамките на учебната година въз основа на материали от дейността му – рисунки и други творчески работи на детето, както и в резултат на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. За резултатите от напредъка на детето учителите изготвят доклад до директора. Материалите, становищата и докладът се съхраняват в детското портфолио и в личното образователно дело на детето.“</p> <p>Чл. 15. Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети; 3. допълнително консултиране по учебни предмети; 4. кариерно ориентиране на учениците; 5. занимания по интереси; 6. библиотечно-информационно обслужване; 7. грижа за здравето; 8. осигуряване на общежитие; 9. поощряване с морални и материални награди; 10. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 11. дейности за превенция на обучителните затруднения; 12. логопедична работа.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	160 632 (43 645 деца + 116 987 ученици)
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена чрез целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.5 <i>Брой деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образователната система, получили подкрепа за личностно развитие</i> на база изчислените единични разходи за допълнителни занимания на деца в предучилищно образование и за ученици в училищното образование, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обща подкрепа за личностно развитие (допълнителни занимания и занимания по интереси) на децата са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Ефектът на единичния разход за обща подкрепа на деца/ученици от уязвими групи и със</p>

	<p>затруднения в ученето отразява необходимо присъщите разходи като възнаграждения на педагогически специалисти – учители, логопеди, психолози, учебни пособия, дидактически материали и консумативи, т.е. разходи пряко свързани с провеждане на педагогически ситуации, от които най-голям относителен дял (над 70%) имат разходите за труд на педагогическите специалисти.</p> <p>Целевата стойност за децата от предучилищното образование представлява 20,033% от общия брой деца в предучилищно образование, които по данни на НСИ за учебната 2019/2020 г. са 217 867 ($217\,867 * 20,033\% = 43\,645$). Изчислената целева стойност 43 645 гарантира широк обхват на целевата група, отчитайки че по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ до юни 2021 г. 29 456 деца получават обща подкрепа чрез допълнителни занимания по български език.</p> <p>Целевата стойност за учениците от училищното образование представлява около 16,51 % от общия брой ученици в училищното образование, които по данни на НСИ за учебната 2019/2020 г. са 708 258 ($708\,258 * 16,51\% = 116\,987$). Изчислената целева стойност 116 987 е съобразена с постигнатото по проект „Подкрепа за успех“, по който към края на учебната 2020/2021 г. са обхванати, 144 000 ученици в риск от отпадане от образование и така се гарантира широк обхват на целевата група, веднага след приключване на проекта най-късно през 2022 г.</p> <p>Целевата стойност на показателя се определя от сбора на целевите стойности за децата и учениците или 160 632.</p>
Междинна цел	41 643
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операциите, които стартират преди 2024 г. със 75% от предвидения финансов ресурс. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. Етапната цел представлява децата в предучилищното образование от уязвими групи - с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образователната система, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование и стартираща в края на 2023 г. с продължителност от 5 години ($43645 * 0,75 * 1/5 = 6547$) и учениците от уязвими групи - с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образователната система, обхванати в операция за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование, която стартира в края на 2022 г. с продължителност 5 години ($116987 * 0,75 * 2/5 = 35096$). Етапната цел не включва операция за превенция на тормоза и агресията в училище, която стартира в края на 2024 г. и няма възможност за отчитане на показателя и избягва препокриване на стойности на показателя в операция по група дейности 1 или $6547 + 35096 = 41643$.</p>
Базова стойност	0

Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и ученици по демографски, социални характеристики.
Обосновка	<p>Показателят е ориентиран към цели, заложили в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата за децата и учениците от уязвимите групи, напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование, за изпълнение на политиките за намаляване на отпадането и преждевременното напускане на училище и за уязвими групи като проследява конкретната подкрепа за учениците.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, по специално за уязвимите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициента и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, ниво на образование, и др.; учебно заведение, община, район, и др., както и информация по вида на обхванатите деца и ученици със СОП, деца с хронични заболявания, деца в риск и деца с изяви дарби, когато е приложимо.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) • SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите • SOI 1.2. Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изяви дарби • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите

	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и учениците от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 като избягва препокриването и дублирането им и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.

SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Разширяване обхвата в предучилищното и училищно образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици - Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование - Превенция и предотвратяване на тормоза и намаляване агресията в училищата
Дефиниция	<p>Показателят измерва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броя на обучените членове на екипите за обхват за работа по Механизма за обхват и идентифициране на деца и ученици в риск от отпадане; - броя на обучени педагогически специалисти придобили или надградили умения за работа с деца и ученици със затруднения в ученето (поради проблеми с майчиния език, отсъствия, липса на мотивация, домашна среда и т.н., вкл. деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изяви дарби), от уязвими групи, в риск от отпадане от образование; - брой на педагогически специалисти, обучени за прилагане на методи за противодействие на насилието с цел създаване на по-позитивна училищна и учебна среда; - брой на обучени образователни медиатори и друг непедagogически персонал, повишили капацитета и уменията си за работа с деца и ученици от уязвими групи, със затруднения в ученето, в риск от отпадане от образование; <p>Целта на обученията е повишаване на капацитета, квалификацията и уменията на членовете на екипите за обхват, на педагогическите специалисти и на непедagogическия персонал в процеса на осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно</p>

	развитие на деца и ученици от уязвими групи, вкл. за противодействие на насилието и агресията с цел предотвратяване на отпадането на децата/учениците от образование и осигуряване на приобщаващата образователна среда.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	26 115
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучения на педагогически специалисти, непедagogически персонал като образователни медиатори, помощник на учителя, социални работници, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>Броят на членовете на екипите за обхват по Механизма за обхват представлява 71,54% от всички 14 578 участници в 1 335 екипи за обхват по Механизма по данни на МОН за учебната 2020/2021 г. или $14\,578 * 71,54\% = 10\,374$.</p> <p>Броят за педагогически специалисти от предучилищното образование представлява 21,46% от педагогическия персонал в детските градини по данни на НСИ за 2019/2020 г. или $20\,050 * 21,46\% = 4\,303$ и броят на непедagogическите специалисти от предучилищното образование – 466, което е брой на назначените образователни медиатори и помощник-учители по данни на МОН към юни 2021 г. по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ или $4\,303 + 466$ (микроиндикатор ИП1.6.1).</p> <p>Стойността за педагогическите специалисти в училищното образование представлява близо 7,153% от педагогическия персонал в училищата по данни на НСИ за 2019/2020 г. – 65 417 или $65\,417 * 7,153\% = 4\,679$ и броят на назначените образователни медиатори – 879 по данни на МОН към юни 2021 г. по проект „Подкрепа за успех“ или $4\,679 + 879$ (микроиндикатор ИП 1.6.2.).</p> <p>Стойността на педагогическите специалисти от училищното образование, обучени за прилагане на методи за противодействие на насилието с цел създаване на по-позитивна училищна и учебна среда представлява 8,28% от общия брой педагогически специалисти според НСИ за учебната 2019/2020 г. или $65\,417 * 8,28\% = 5\,414$ бр.</p> <p>Целевата стойност на показателя се определя като сбор от целевите стойности на педагогическите специалисти, образователните медиатори, помощник – учители, които да повишат квалификацията и уменията си от участието им в обучения по дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) в предучилищното и училищното образование ($10\,374 + 4\,679 + 5\,558 + 5\,414 = 26\,115$).</p>

Междинна цел	4 458
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график на операциите, които стартират преди 2024 г.: операция по група дейности 1 със 100% от бюджета и продължителност 5 години, операция по група дейности 2 за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование със 75% бюджета и продължителност от 5 години и операция по група дейности 2 за обща и допълнителна подкрепа в училищното образование със 75% от бюджета и продължителност от 5 години. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите до края на 2024 г. Етапната цел представлява сбор от обхванатите в обученията на: членове на екипите за обхват по операция по група дейност 1, която стартира в през 2023 г. ($10374/5 \cdot 1 = 2075$), педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, обучавани по операция за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование, която стартира в края на 2023 ($4769 \cdot 0,75 \cdot 1/5 = 716$ и педагозите и непедагогическия персонал, обучени по операция обща и допълнителна подкрепа в училищното образование, която стартира в края на 2022 г. ($5558 \cdot 0,75 \cdot 2/5 = 1667$) или $2075 + 716 + 1667 = 4458$. Етапната цел не включва обучаваните педагогически специалисти и непедагогически персонал по група дейности 3, т.к. операцията за превенция на тормоза и агресията в училище стартира в края на 2024 г. и няма възможност за отчитане на показателя.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори, ниво на образование и педагогически направления/степени. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, по направление от педагогическата им квалификация в предучилищно/училищно образование, възраст, пол, образователна институция, регион, община, тема на обучение, придобита квалификация (квалификационни кредити), и др. както и социални / демографски на родителите от уязвими групи – възраст, пол, образователна степен, заетост и т.н.</p>
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на обучените педагогически специалисти и непедагогически персонал като образователни медиатори за работа с деца и ученици с трудности в ученето и от уязвими групи, в риск от отпадане от образование е необходимо за изграждане на база от данни относно ресурсното обезпечаване на приобщаващото образование и кариерното развитие на педагогическите специалисти, както и на непедагогическия персонал. Броят на извършените квалификационни и обучителни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за професионално</p>

	<p>развитие и квалификация на педагогическите специалисти, на непедagogическия персонал за подобряване на качеството на приобщаващото образование и ефективното планиране на мерки. Данните ще предоставят информация за броя на педагогическите специалисти, на непедagogическия персонал и на членове на екипите за обхват, които са подготвени за нуждите на приобщаващото образование. Данните от обучението ще допринесат за реализиране препоръките от анализа на МОН за ОПЕС за качествена подкрепа на учениците от уязвими групи и за развитие на уменията на учителите и непедagogическия персонал за преодоляване на разширяващите се неравенства сред учениците от уязвимите групи, които да им осигуряват възможност за пълноценно учене, повишаването на вътрешната им мотивация и постигане на удовлетворяващи постижения и по-добри образователни резултати.</p> <p>Информацията допринася за оценка на ефекта върху целевите групи – доколко и как промяната в капацитета на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал се отразява на децата и учениците от уязвими групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, детска градина, училище, и др. учебно заведение, община, район, тема на обучението, придобита квалификация, компетентности и умения, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите • SOI 1.2. Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изяви дари • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа • EECR02 участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията

	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на назначените в образователната система педагогически специалисти и непедagogически персонал, както и членовете на екипите за обхват, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.</p>

Показатели за резултатите

ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици - Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование - Превенция и предотвратяване на тормоза и намаляване агресията в училищата
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на обучените педагогически специалисти получили 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита съгласно държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и др. педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование – Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. на министъра на образованието и науката и повишили уменията си за работа с уязвими групи, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броя на обучените и останали на работа в учебните заведения/в сферата на образованието след приключване на дейностите педагогически специалисти, придобили квалификационни кредити – придобили и/или надградили умения за работа с деца и ученици със затруднения в ученето (поради проблеми с майчиния език, отсъствия, липса на мотивация, домашна среда и т.н., вкл. деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби), от уязвими групи, в риск от отпадане от образование; - броя на педагогически специалисти, обучени за прилагане на методи за противодействие на насилието с цел създаване на по-позитивна училищна и учебна среда и останали на работа в учебните заведения/в сферата на образованието след приключване на дейностите; <p>С оглед избягване препокриване и дублиране на стойности на показателя броят на обучените педагогически специалисти – членове на екипите за обхват по операция „Разширяване обхвата в</p>

	<p>предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“ <i>не е включен, т.к. същите педагогически специалисти се обучават по операция за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици от целеви групи, както и за противодействие на насилието и агресията в училище.</i></p> <p>Целта на обученията е повишаване на капацитета, квалификацията и уменията на педагогическите специалисти за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици, вкл. за противодействие на насилието и агресията и останали на работа в сферата на образованието след приключване на дейностите.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	14 396
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучения с квалификационни кредити на педагогически специалисти, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>На база анализ за обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) – https://mon.bg/bg/144, предоставените данни и препоръки, както и заложеното в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030 целевата стойност на показателя за резултат се определя на 14 396.</p> <p>Целевата стойност на показателя е 14 396 и се изчислява от целевата стойност на показател за краен продукт SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи, която обхваща обучените по трите операции, педагогически специалисти, завършили обученията, получили сертификат за 1, 2 и/или 3 квалификационни кредити съгласно държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и др. педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование – Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. на министъра на образованието и науката. и съгласно методологиите за единица продукт за обучено лице и останали на работа в сферата на образованието след приключване на операциите. Изчисленията са: целевата стойност на показател SOI 1.5, която е 26 115, се намалява с броя на членовете на екипите за обхват и с броя на образователните медиатори, обучени по операциите по тази специфична цел или 26 115 – 10 374 – 1 345 – 14 396, където 10 374 е брой членове на екипите за обхват, а 1 345 е брой образователни медиатори.</p>

	<p>Целевата стойност на показателя на обучените с квалификационни кредити и останали на и/или ангажирани с работа в сферата на образованието педагогически специалисти се определя на 100% от целевата стойност на участвалите в обученията за повишаване на квалификацията си педагогически специалисти (поради прилагането на разход за единица продукт за 1 обучаем учител, който завършва с резултат 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита), които са съставна част от показател SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи – учители, повишили квалификацията и уменията си от участието им в обученията по дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) в предучилищното и училищното образование са $= 10\,327 - 1\,345 + 5\,414 = 14\,396$, където са подадени броя на образователните медиатори.</p>
Референтна стойност	10 500
Методология за определяне на референтна стойност	<p>Референтната стойност за показателя отразява данните от отчетите на МОН по ОПНОИР към 31.12.2021 г. на обучените 10 500 педагогически специалисти по изработения в рамките на проект „Подкрепа за успех“ инструментариум за определяне на учениците в риск от отпадане.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори, педагогически направления/степени. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за педагогическите специалисти, завършили обученията с 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита, останали в учебното заведение и/или в сферата на образованието по направление от педагогическата им квалификация в предучилищно/училищно образование, възраст, пол, училище, регион, община, институция, придобита квалификация (квалификационни кредити), и др.</p>
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на останалите в сферата на образованието обучени педагогически специалисти за работа с деца и ученици от уязвими групи, с трудности в ученето, в риск от отпадане от образование и противодействие на агресията е необходимо за изграждане на база от данни относно ресурсното обезпечаване на приобщаващото образование и кариерното развитие на педагогическите специалисти. Броят на останалите в образование педагогически специалисти след приключване на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за професионално развитие и квалификация на педагогическите специалисти, подобряване на качеството на приобщаващото образование и ефективното планиране на мерки. Данните ще предоставят информация, която допринася за постигане на заложеното в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030, че</p>

	<p>учителите, работещи на пълно и непълно работно време в основното и средно образование са 2% от общото активно население за 2030 г.</p> <p>Информацията допринася и за оценка на ефекта върху целевите групи – доколко и как промяната в капацитета на педагогическите специалисти се отразява на целевите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо на всеки 6 месеца, след проведени дейности за обучения, от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, детска градина, училище, и др. учебно заведение, община, район, тема на обучението, придобита квалификация, компетентности, време в образователната сфера след завършено обучение и в края на програмния период, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно до края на програмния период
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи; • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на педагогическите специалисти, които след участие в обучения по дейности за повишаване на квалификацията по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027, са напуснали операцията с 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита и са останали в сферата на образованието. Целевата стойност е по-малка от броя на участници в обучения за повишаване на квалификацията и уменията по тази специфична цел, т.е. е по-малка от целевата стойност на показател за краен продукт SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи. Целевата стойност е 100% от участващи в обучения педагогически специалисти поради изискването за постигнат краен резултат при разход за единица продукт по реда на чл. 53 от Регламент № 1060/2021 г. – сертификат за квалификационни кредити и ДОС – Наредба № 15/2019 г. на министъра на образованието и науката.</p>

SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	Разширяване обхвата в предучилищното и училищно образование, чрез подкрепа за ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на новозаписаните и нововключени в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които са били незаписани/необхванати в образователната система преди участие в операцията, но които чрез подкрепата на ПО 2021 – 2027 г. по дейността за Механизма за съвместна работа на институциите, вече са записани и включени в образование в рамките на операцията по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.</p> <p>Необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са незаписани и отпаднали деца на възраст от 4 до 16 години, които по данни на ГД ГРАО имат настоящ адрес в страната, за които екипите за обхват не са получили сведения за заминаването им в чужбина и въпреки това не фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО). Включени деца и ученици в образование чрез механизма за съвместна работа на институциите са деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са върнати и записани отново в образователната система, след като са били отпаднали и/или - са записани за първи път в образование, които никога преди не са били записвани в предучилищно или училищно образование и са записани в образователна институция, в резултат на действията на екипите за обхват. <p>Това са деца и ученици, които преди подкрепата на родителите им не са записани и не са участвали в образование, но след подкрепата по дейността вече са записани и са включени в образование, т.е. са нови за системата на образованието в рамките на програмния период.</p>
Мерна единица	Брой

Крайна цел	30 966																														
Методология за определяне на крайната цел	<p>За гарантиране на устойчивост на резултатите по операцията се използва коефициент на обхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, който по данни на МОН в началото на учебната 2020/2021 година е 94,69%. Коефициентът на обхванатите е определен като относителен дял на записаните в предучилищното и училищното образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст спрямо броя на населението за съответната година на раждане по данни на ГРАО, намален с броя на децата със статус „в чужбина“. Коефициентът на обхванатите е намалял от 95,27% към февруари 2020 г. в резултат на пандемията от COVID-19.</p> <p>Целевата стойност се определя на 94,69% от целевата стойност на показателя за краен продукт SOI 1.1. или 32 702 * 94,69% = 30 966 деца и ученици, включени в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите за 5 годишен период на операцията.</p>																														
Референтна стойност	29 791																														
Методология за референтна стойност	<p>Нетен резултат от прилагането на механизма за 4 учебни години:</p> <table><tr><td></td><td><i>Върнати</i></td><td><i>Повторно отпаднали (незадържани)</i></td><td><i>Новоотпаднали</i></td><td><i>Баланс</i></td></tr><tr><td>2017/2018</td><td>21 917</td><td>1 221</td><td>14 058</td><td>6 638</td></tr><tr><td>2018/2019</td><td>19 077</td><td>822</td><td>5 210</td><td>13 045</td></tr><tr><td>2019/2020</td><td>11 110</td><td>343</td><td>3 718</td><td>7 049</td></tr><tr><td>2020/2021</td><td>7 549</td><td>278</td><td>4 212</td><td>3 059</td></tr><tr><td></td><td>59 653</td><td>2 664</td><td>27 198</td><td>29 791</td></tr></table>		<i>Върнати</i>	<i>Повторно отпаднали (незадържани)</i>	<i>Новоотпаднали</i>	<i>Баланс</i>	2017/2018	21 917	1 221	14 058	6 638	2018/2019	19 077	822	5 210	13 045	2019/2020	11 110	343	3 718	7 049	2020/2021	7 549	278	4 212	3 059		59 653	2 664	27 198	29 791
	<i>Върнати</i>	<i>Повторно отпаднали (незадържани)</i>	<i>Новоотпаднали</i>	<i>Баланс</i>																											
2017/2018	21 917	1 221	14 058	6 638																											
2018/2019	19 077	822	5 210	13 045																											
2019/2020	11 110	343	3 718	7 049																											
2020/2021	7 549	278	4 212	3 059																											
	59 653	2 664	27 198	29 791																											
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и ученици и техните родители по демографски, социални характеристики.																														
Обосновка	Данните ще се събират, за да се проследи колко от децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати чрез механизма за обхват на институциите, са променили статуса си от необхванати в образователната система в началото на 5 годишния период на операцията на записани и включени в образование в края на същия по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. като фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).																														
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база представена от МОН информация от въведената в Информационната система за реализиране на Механизма придружаваща техническите отчети и ще съдържат:																														

	<p>- данни за необхванатите (незаписани и отпаднали деца и ученици) за отчетния период;</p> <p>- данни за обхванатите/посетените от екипите за обхват по Механизма деца и ученици от идентифицираните необхванати – колко са върнати и записани отново в образование, колко са записани за първи път, колко са новоотпаднали, повторно отпаднали и незаписани;</p> <p>- причините за отпадане и незаписване – заминали в чужбина, културологични – нежелание; семейни – материални затруднения, бедност; поради в затруднения в обучението; поради отсъствия по неуважителни причини; поради дистанционна форма на обучение в електронна среда;</p> <p>- демографски данни – възраст, пол, достигнато образователно ниво;</p> <p>- данни за родителите – брой обучени родители, трудова заетост, мобилност в и извън страната, социално подпомогнати, пол, възраст, и др.</p> <p>Методологията за събиране на данни ще проследи промяната в статуса на децата в задължителна предучилищна и училищна възраст, които са били извън системата на образование, до влизането им в системата, за да покаже, че:</p> <p>- дете, което не е записано в образователната система,</p> <p>- обхванат/и и възползвал/и се родител / дете от механизма за съвместна работа на институциите</p> <p>- в резултат детето е записано в образование.</p> <p>Промяната в поведението и отношението на родители и деца към образованието, в резултат на предприетите действия по операцията, ще се отрази в текущата и последващата оценка на ПО 2021 – 2027 като се изведат причините, убедили родителите от полезността на включването в образование на децата им.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите; • SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование; • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи.
Валидиране	Целевата стойност обхваща броя на новозаписаните и/или включени отново в системата на образованието деца и ученици, които са останали в образование в края на програмния период в резултат на участие в дейности по СЦ по чл. 4, §1, буква е) и е по-малка от всички обхванати по Механизма деца и ученици.

SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) – Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички
Свързана дейност	Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на децата и учениците от уязвими групи, със затруднения в ученето, в риск от отпадане, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изяви на дарби в предучилищното и училищното образование с подобрени образователни резултати от получената обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие след 1 година участие в по дейности по операция „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование“.</p> <p>В предучилищното образование показателят измерва броя на децата от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, вкл. деца със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изяви на дарби, получили обща и допълнителна подкрепа, останали в образование и подобрили уменията си след 1 година участие в операцията, отразени в детското портфолио чрез наблюдение върху физическата и двигателната сръчност, здравето, социалното, емоционалното, когнитивното, комуникативното развитие и ангажираност на децата в детската градина.</p> <p><i>Съгласно Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование (Държавния образователен стандарт за предучилищното образование) чл. 33 проследяването постиженията на детето се осъществява от учителите, вписват се в дневника на групата (чл. 34) и се отразяват в детското портфолио на всяко дете (чл. 35). Напредъкът на децата ще се измерва съгласно методиките по Наредба № 5 за предучилищното образование по реда на чл. 28 в 7 образователни направления (български език, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии, физическа култура) в резултат на придобитите знания, умения и отношения от предоставената обща и допълнителна подкрепа. За децата в</i></p>

	<p>предучилищното образование няма предвидени количествени и качествени оценки и проследяването на показателя ще се основава на информацията в детското портфолио в началото и в края на всяка учебна година.</p> <p>В училищното образование показателят измерва броя на учениците от уязвими групи, с трудности в ученето, в риск от отпадане, вкл. ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби, получили обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, останали в образование и подобрили образователните си резултати и/или намалили броя на отсъствията и, санкциите, както и награди, поощрения, и др. след 1 година участие в операцията. Съгласно Наредба за приобщаващото образование (ДОС) и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДОС) напредъкът на учениците в училищното образование се определя чрез качествени и количествени показатели, както и с отразеното в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика, вкл. отсъствия, санкции, награди, поощрения, и др. За нуждите на измерване на промяната в образователните резултати, като следствие от получената обща и допълнителна подкрепа по операцията се прави разделение, а именно: качествен измерител: отличен – 100%, много добър – 85%, добър – 70%, среден – 55% и слаб – 40% съгласно разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. – минимални изисквания на ДОС за оценяване на резултатите, което се прилага се за ученици от 1 – 3 клас. За учениците от 4 клас до гимназиална степен включително се прилага количествено измерване на придобития напредък в образователните умения като всяка промяна в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, където 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение, а качествените измерители са същите като по-горе. За ученици със СОП се използва следната скала: постига изискванията – 100%; справя се – 70%; среща затруднения – 40%. Проследяват се и отразените в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика за брой отсъствия и причините за тях, санкции, ако има такива, награди и поощрения.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	160 274
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на показателя представлява 90% от сумата на целевите стойности на показатели за краен продукт SOI 1.2. Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби и SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа., за да измери напредък на образователните резултати на децата и учениците от целевите групи в предучилищното образование и училищното образование като се ползва опитът и постигнатото по ОПНОИР.</p>

	<p>1. За гарантиране на устойчивост на резултатите по операцията 90% от подкрепените деца от целевите групи в предучилищното образование, получили обща и допълнителна подкрепа, няма да напуснат системата на образованието и ще подобрят поведението, мотивацията и образователните си резултати <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в дейности по операцията. Показателят се базира на опита на ОПНОИР по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ и по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. За децата в предучилищното образование няма предвидени количествени и качествени оценки и проследяването на показателя ще се основава на информацията в детското портфолио в началото и в края на всяка учебна година. За нуждите на измерване на промяната в постигане на образователните резултати за децата в предучилищно образование, като следствие от получената обща и допълнителна подкрепа по операцията се прави разделение на четири качествени степени на постигане на образователните резултати от съответния ДОС:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постига очакваните резултати – 100%; - В голяма степен постига очакваните резултати – 80%; - Частично постига очакваните резултати – 65%; - Не постига очакваните резултати – 50%. <p>За деца със СОП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постига изискванията – 100%; - Справя се – 70%; - Среща затруднения – 40%. <p>В резултат от оказаната обща и допълнителна подкрепа тези деца ще се считат за приобщени в образователната система, т.к. са останали в образование и са показали подобрене средно с 10% на образователните резултати след 1 година участие в дейности за обща и допълнителна подкрепа по операцията. Например дете в детската градина с входно ниво от 65% <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в дейности за обща подкрепа по операцията постига 75%-. За дете със СОП например с входно ниво от 50% <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в дейности за обща и допълнителна подкрепа постига 60%.</p> <p>2. За гарантиране на устойчивост на резултатите по операцията 90% от подкрепените ученици от целевите групи в училищното образование, получили обща и допълнителна подкрепа, няма да напуснат системата на образованието и ще подобрят поведението, мотивацията и образователните си резултати след приключване на операцията.</p> <p>Съгласно Наредба за приобщаващото образование (ДОС) и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДОС) напредъкът на учениците в училищното</p>
--	--

	<p>образование се определя чрез качествени и количествени показатели, както и с отразеното в ученическата книжка, личния картон/ личното дело на ученика, вкл. отсъствия, санкции, награди, поощрения, и др. За нуждите на измерване на промяната в образователните резултати, като следствие от получената обща и допълнителна подкрепа по операцията се прави разделение, а именно: качествен измерител: отличен – 100%, много добър – 85%, добър – 70%, среден – 55% и слаб – 40% съгласно разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. – минимални изисквания на ДОС за оценяване на резултатите, което се прилага се за ученици от 1 – 3 клас. За учениците от 4 клас до гимназиална степен включително се прилага количествено измерване на придобития напредък в образователните умения като всяка промяна в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, където 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение, а качествените измерители са същите като по-горе. За ученици със СОП се използва следната скала: постига изискванията – 100%; справя се – 70%; среща затруднения – 40%. Проследяват се и отразените в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика за брой отсъствия и причините за тях, санкции, ако има такива, награди и поощрения.</p> <p>В резултат от оказаната обща и допълнителна подкрепа след 1 година участие в операцията тези ученици ще се считат за приобщени в образователната система, т.к. са останали в образование и са показали подобрене на резултати средно с 10% (например средният успех от 3,00 се повишил до 3,50), като са намалили и броя на отсъствията по неуважителни причини и санкциите. Определянето на целевата стойност на показателя за ученици от целевите групи се базира на опита на ОПНОИР по проект „Подкрепа за успех“, където според анализ на постигнатото за учебната 2019/2020 г. 65 930 ученици са подобрили образователните си резултати с 1 единица (което е 20%) по учебни предмети, по които са участвали в допълнителни обучения, резултатите от ДЗИ и НВО и от началния етап подобреното на общ среден образователен резултат се определя на 10% или 0,50 по количествената оценка за 1 учебна година.</p> <p>Целевата стойност се изчислява както следва: $(17450 + 160632) * 90\% = 160\,274$, което е $(SOI\ 1.2. + SOI\ 1.4) * 90\%$.</p>
Референтна стойност	95 386
Методология за референтна стойност	<p>Референтната стойност е сбор от постигнатото по финансираните от ОПНОИР проекти като:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. По проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ заложената стойност на показател „Относителен дял на децата от уязвимите групи с напредък по български език от участието им в операцията“ е 85% от обхванатите деца в допълнителни занимания по български език. Съгласно последните

	<p>отчети на МОН, въпреки пандемията и затварянето на учебните заведения, 29 456 деца в детските градини са подобрили резултатите си по български език и са приобщени в системата на предучилищното образование.</p> <p>2. По данни на МОН (Анализ за учебната 2019/2020 г. за постигнатите образователни резултати от дейности по „Подкрепа за успех“ от технически отчет в ИСУН) 65 930 ученици са подобрили образователните си резултати след успешно завършили допълнителни обучения по учебни предмети.</p> <p>Референтната стойност е сбор от цитираните резултатите по финансираните от ОПНОИР проекти или $29\,456 + 65\,930 = 95\,386$, вкл. деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби, с планиран обхват на 11800 по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ на МОН, за които все още няма данни за постигнати резултати..</p> <p>Референтната стойност е сбор от определените референтни стойности на показател за резултат <i>ИР 1.2.1 Брой деца от уязвими групи, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби в предучилищно образование, с подобрени образователни резултати от получената обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие</i> – 42 253 и определената референтна стойност на показател за резултат <i>ИР 1.2.2. Брой ученици от уязвими групи, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби в училищното образование с подобрени образователни резултати от получената обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие</i> – 65 930 или $29\,456\text{ деца} + 65\,930\text{ ученици} = 95\,386$</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори, група в предучилищното образование или клас в училищното образование. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и учениците от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, деца със СОП, в риск, с хронични заболявания или с изявени дарби, по демографски, социални характеристики, група или клас в предучилищното и училищното образование, напредък по постигнатите образователни резултати и ангажираност, отразени в личното портфолио, личния картон след участието им в дейностите.</p>
Обосновка	<p>Дейностите за обща и допълнителна подкрепа в предучилищното образование ще надградят изключително резултатните и обхватни проекти по ОПНОИР – „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Подкрепа за приобщаващо образование“, „Подкрепа за успех“, които са насочени към индивидуалните потребности на децата и учениците за развитието на способностите, за повишаване на успеваемостта им и приобщаването им в образователната система.</p> <p>Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на</p>

	<p>образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030).</p> <p>В резултат на предоставената обща и допълнителна подкрепа подобрените резултати и мотивация на децата и учениците от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби в предучилищното образование и родителите им ще доведе до приобщаването им в образователната система, като допринесе за постигането на националната цел за 2030 намаляване дела на преждевременно напусналите образование на 7%, дялът на учениците с резултати, по ниски от критичните (средно за трите области на изследването) от 46% за 2018 г. по данни на ОИСП (PISA) да намалее на 25% през 2030 г., дял на обхванатите деца на възраст 4 г. в предучилищно образование спрямо общият брой на децата на 4 годишна възраст – 91%, дял на децата на възраст 4 – 6 години, необхванати в предучилищното образование – 5% от Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030).</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование. Показателят е насочен и към изпълнение препоръки на ЕК от докладите по Европейския семестър за напредък и обхват на приобщаващото образование.</p>
<p>Методология за събиране на данните</p>	<p>От базата данни на МОН ще бъде предоставена информация от детското портфолио или личния картон на всички деца и ученици, получаващи обща и/или допълнителна подкрепа по операцията. Тези данни ще бъдат разделени по тип подкрепа – обща, допълнителна.</p> <p>За всяко дете ще бъде определено входно ниво преди получаването на общата или допълнителна подкрепа по операцията. Всички бъдещи подобрения ще бъдат измерени спрямо това входно ниво.</p> <p>Освен това дете, получило обща и допълнителна подкрепа, също ще бъде проследено чрез базата данни на МОН, за да потвърди дали то е останало в образователната система или не. Това проследяване ще се извършва всяка година до края на програмата за измерване на устойчивостта или тенденции, позволяващи последващи действия с тези, които не са останали в системата, за да се разбере защо са напуснали и дали оказване на подкрепата ще им помогне да ги върне.</p> <p>Потвърждаване и валидиране на отчетените резултати и предоставяне на подробен анализ на отчетената промяна е чрез наблюдение в класната стая и интервюта с ученици, учители, администратори, родители и други доставчици на услуги ангажирани в процеса на предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.</p> <p>В допълнение към 7-те образователни направления, измерени в портфолиото на децата, наблюдението ще валидира и оцени такива въпроси като: наблюдавана физическа и двигателна сръчност,</p>

	<p>здраве, социално, емоционално, когнитивно, комуникативно развитие и ангажираност в класната стая.</p> <p>Данните за учениците се събират текущо за всяка учебна година като отчитат постигнатите образователни резултати от началото и края на всяка учебна година и се представя с техническите доклади за изпълнение и приложенията към тях като част от системата за мониторинг на проекта.</p> <p>Данните може да бъдат използвани за периодични оценки на ефекта, обхвата и устойчивостта, както и за промени в мерките по политиките в сферата на образованието.</p> <p>Целевата стойност ще бъде измерена като проследяваща процеса на изпълнение чрез прилагане на различни инструменти за идентифициране на нуждите, на базата на които ще се изготвят индивидуалните обучителни планове и ще се измерва напредъкът на учениците</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.2. Брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и ученици от уязвими групи, с обучителни трудности, в риск от отпадане, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби, участници в дейности за обща и допълнителна подкрепа по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) на ПО 2021 – 2027, подобрили образователните резултати след 1 година участие в операцията и е по-малка от всички участници в операцията и от целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕСО06 брой на децата на възраст под 18 години.

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж)

Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, в зависимост от нуждите на пазара, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност

Показатели за крайни продукти

ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на безработните участници в дейности по СЦ по чл. 4, §1, буква ж) с основно и по-ниско от основно образование – т.е. броя на безработните лица над 16 години, без основно образование, в дейности за учене през целия живот като участници в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас), участници в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование (за всеки от 5, 6 и 7 клас) и участници в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и утвърдените програми за образование на възрастни за придобиване на клас/етап/степен на основно образование. Показателят отчита участия на едно лице от целевата група в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас) и/или курсове за прогимназиален етап – за 5 клас, за 6 клас, за 7 клас или участие в процедура за валидиране като едно лице се брои еднократно. Показателят отчита и лица с основно образование, които са обхванати в дейности за кариерно ориентиране и/или консултиране</p> <p><i>За целите на операцията безработни, вкл. трайно безработни са лица над 16 години, с основно и без основно образование, които към момента на включване в дейности по операцията нямат работа, но активно търсят работа, регистрирани или не в Бюрата по труда към Агенция по заетостта по реда на Закона за насърчаване на заетостта.</i></p>

	Съгласно ПО 2021 – 2027 безработните лица над 16 години, с основно образование, обхванати в кариерно ориентиране и консултиране и насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс. По програмата безработни лица над 16 години с образование по-ниско от основното са обхванати в курсовете за ограмотяване и за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап и участници в процедурата за валидиране също получават кариерно ориентиране и консултиране и насочване с цел по-добра реализация на пазара на труда на уязвими групи чрез придобиване на начален етап или на основна степен на образование. Показателят отразява факта, че неграмотни, слабограмотни, с основно или по-ниско образование са представители на уязвими групи.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	11 271
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя се определя от целевата стойност на показател ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование и данни от приключилия проект по процедура „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“, където 66,86% от участниците в дейностите по операцията са били безработни лица. Прилагайки този процент към броя на лицата над 16 години, с основно и без основно образование, участници в операция по тази специфична цел получаваме целевата стойност на безработните лица или $16\,858 * 66,86\% = 11\,271$.
Междинна цел	537
Методология за определяне на междинна цел	Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ с реално изпълнение на дейностите от декември 2023 г., и реален обхват от 1/3 на участващите безработни лица от целевата група през 2024 г. Операцията по подхода ИТИ стартира със 100% от определения финансов ресурс с продължителност от 7 години и физическо изпълнение на дейности през 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на годините за изпълнението на дейностите по подхода ИТИ, съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. или $11271/7 * 1/3 = 537$.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група като безработни лица, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения

	и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.
Обосновка	<p>Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите (вкл. чрез анкетни карти от лицата от целевата група) и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, вид уязвима група, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на безработните лица над 16 години с прогимназиален етап а основно образование или по-ниска степен на образование, участници в дейностите по СЦ по чл.

	4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.
--	---

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО04 неактивни
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на неактивните лица над 16 години, с основно образование и с образование по-ниско от основното участие в дейности по СЦ по чл. 4, §1, буква ж): броя на лицата над 16 години, без основно образование в дейности за учене през целия живот като участници в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас), участници в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование (за всеки от 5, 6 и 7 клас) и участници в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и утвърдените програми за образование на възрастни за придобиване на клас/етап/степен на основно образование. Показателят отчита и неактивни лица с основно образование, обхванати в кариерно ориентиране и консултиране и насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс и по-ниско образование. Показателят отчита участия на едно лице от целевата група в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас) и/или курсове за прогимназиален етап – за 5 клас, за 6 клас, за 7 клас или участие в процедура за валидиране като едно лице се брои еднократно, в кариерно ориентиране и консултиране и насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс и по-ниско образование.</p> <p>Съгласно ПО 2021 – 2027 лицата, обхванати в курсовете и процедурата за валидиране получават кариерно ориентиране и консултиране и насочване с цел по-добра реализация на пазара на труда на уязвими групи чрез придобиване на начален етап или на основна степен на образование. Показателят отразява факта, че неграмотни, слабограмотни, с основно или без основно образование са представители на уязвими групи. За целите на операцията „неактивни“ са лицата, които са икономически неактивни в момента на включване в дейности по операцията – не са заети,</p>

	<i>нито са безработни, не са активни в търсенето на работа/заетост, защото предполагат, че няма да намерят, не са в обучения.</i>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	3 567
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя се определя от целевата стойност на показател ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование и данни от приключилия проект по процедура „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“, където от 21,16% от участниците в дейностите по операцията са били неактивни лица. Прилагайки този процент към броя на лицата над 16 години с основно и по-ниско образование, участници в операция по тази специфична цел получаваме целевата стойност на неактивните лица или $16\,858 * 21,16\% = 3\,567$.
Междинна цел	170
Методология за определяне на междинна цел	Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ с реално изпълнение на дейностите от декември 2023 г., и реален обхват от 1/3 на участващите неактивни лица от целевата група през 2024 г. Операцията по подхода ИТИ стартира със 100% от определения финансов ресурс с продължителност от 7 години и физическо изпълнение на дейности през 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на годините за изпълнението на дейностите по подхода ИТИ, съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. или $3567/7 * 1/3 = 170$.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група – неактивни, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.
Обосновка	Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.

	<p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
<p>Методология за събиране на данните</p>	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите (вкл. чрез анкетни карти от лицата от целевата група) и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, вид уязвима група, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
<p>Честота на докладване</p>	<p>Два пъти годишно</p>
<p>Свързаност на показателите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование.
<p>Валидиране</p>	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на неактивните лица над 16 години с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.</p>

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на заетите, вкл. самостоятелно заетите лица над 16 години, с основно и по-ниско образование, участници в дейности по СЦ по чл. 4, §1, буква ж): или броя на лицата над 16 години, без основно образование, в дейности за учене през целия живот като участници в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас), участници в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование (за всеки от 5, 6 и 7 клас) и участници в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и утвърдените програми за образование на възрастни за придобиване на клас/етап/степен на основно образование; лица с основно образование, но без средно образование, в кариерно консултиране и насочване за включване в гъвкави форми на образование за осигуряване на условия за втори шанс. Показателят отчита участия на едно заето лице от целевата група в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас) и/или курсове за прогимназиален етап – за 5 клас, за 6 клас, за 7 клас или участие в процедура за валидиране, кариерно ориентиране и консултиране, включване в гъвкави форми на образование като едно лице се брой еднократно.</p> <p>Съгласно ПО 2021 – 2027 лицата без основно образование, обхванати в курсовете и процедурата за валидиране получават и кариерно ориентиране и консултиране и насочване с цел по-добра реализация на пазара на труда на уязвими групи чрез придобиване на начален етап или на основна степен на образование. Лицата с основно образование са обхванати в кариерно консултиране и насочване за включване в гъвкави форми на образование за осигуряване на втори шанс. Показателят отразява факта, че неграмотни, слабограмотни, без основно образование, както и лица с основно образование, са представители на уязвими групи. За целите на операцията <i>заети, вкл. самостоятелно заети са лицата от целевата група, които са икономически активни в момента на включване в дейности по операцията – имат работа, дори почасова</i></p>

	<i>или на непълнен работен ден, за което получават заплата или друг приравнен доход, не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск поради бременност и раждане, родителски отпуск, стачка или други причини.</i>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	2 020
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя се определя от целевата стойност на показател ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование и данни от приключилия проект по процедура „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“, където 11,98% от участниците в дейностите по операцията са били заети лица. Прилагайки този процент към броя на лицата над 16 години, без основно образование, участници в операция по тази специфична цел получаваме целевата стойност на неактивните лица или $16\,858 * 11,98\% = 2020$.
Междинна цел	96
Методология за определяне на междинна цел	Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ с реално изпълнение на дейностите от декември 2023 г., и реален обхват от 1/3 на участващите заети лица от целевата група през 2024 г. Операцията по подхода ИТИ стартира със 100% от определения финансов ресурс с продължителност от 7 години и физическо изпълнение на дейности през 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на годините за изпълнението на дейностите по подхода ИТИ, съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на индикатора до края на 2024 г. или $2020/7 * 1/3 = 96$.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група, – статус на пазара на труда, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.
Обосновка	Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на

	<p>програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите (вкл. чрез анкетни карти от лицата от целевата група) и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, вид уязвима група, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование; • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на заетите лица над 16 години с основно образование или по-ниска степен на образование, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.

ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование.
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, подобро предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на участниците в дейности по СЦ по чл. 4, §1, буква ж) с основно и/или по-ниско от основно образование или броя на лицата над 16 години, с основно и/или без основно образование, в дейности за учене през целия живот като участници в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас), участници в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование (за всеки от 5, 6 и 7 клас) и участници в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и утвърдените програми за образование на възрастни за придобиване на клас/етап/степен на основно образование, кариерно ориентиране и консултиране и насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс и по-ниско образование. Показателят отчита участия на едно лице от целевата група в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас) и/или курсове за прогимназиален етап – за 5 клас, за 6 клас, за 7 клас или участие в процедура за валидиране, и/или в кариерно ориентиране и консултиране и/или в насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс и по-ниско образование като едно лице се брои еднократно.</p> <p>Съгласно ПО 2021 – 2027 лицата, обхванати в курсовете и процедурата за валидиране получават кариерно ориентиране и консултиране и насочване с цел по-добра реализация на пазара на труда на уязвими групи чрез придобиване на начален етап или на основна степен на образование.</p>

Показателят отразява факта, че неграмотни, слабограмотни, без основно образование са представители на уязвими групи. Под **уязвими групи** се имат предвид групи, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална квалификация и умения, възпрепятстващи участието им на пазара на труда и с трудности в социализацията, като роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, лица, за които българският език не е майчин, лица със специални образователни потребности, лица с трудности в обучението (затруднения в ученето), възпитанието и социализацията, лица от социално-слаби семейства, лица в неравностойно положение, деца в риск и др. Съгласно Глава Осма от Закона за предучилищно и училищно образование, чл. 166. (1) Валидирането е оценяване и признаване на съответствието между компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, и изискванията за завършване на клас, етап или степен на образование и/или за придобиване на професионална квалификация и издаване на съответния официален документ с цел:

1. достъп до образование в училищата от системата на предучилищното и училищното образование;
2. достъп до обучение за придобиване на професионална квалификация;
3. улесняване на достъпа до пазара на труда.

(2) Неформално обучение е обучение, което се извършва като организирана дейност извън системата на предучилищното и училищното образование, но не води до завършване на клас, етап и степен на образование и/или до придобиване на професионална квалификация.

(3) Информално учене е неинституционализирано, неорганизирано и несистематизирано натрупване на компетентности в живота на човека.

(4) При условията и по реда на тази глава може да се валидират компетентности само на лица, които нямат придобито основно или средно образование.

.....

(6) При условията и по реда на тази глава може да се валидират компетентности за завършен период от училищно обучение или за завършен клас или етап от основната степен на образование, както и клас от първи гимназиален етап или първи гимназиален етап на лице в задължителна училищна възраст, търсещо или получило закрила по Закона за

	<p>убежището и бежанците, когато е невъзможно представянето на съответния документ за съответното лице.</p> <p>(7) При условията и по реда на тази глава може да се валидират компетентности за завършен период от училищно обучение или за завършен клас или етап от основната степен на образование, както и клас от първи гимназиален етап или първи гимназиален етап, на лице със специални образователни потребности, придобило съответния документ с оценки с качествен показател.</p> <p>Чл. 167. (1) При условията и по реда на тази глава може да се валидират компетентности:</p> <p>1. по определен учебен предмет за един или няколко класа от основната степен на образование;</p> <p>.....</p> <p>3. по всички общообразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в задължителните учебни часове за определен клас от основната степен на образование;</p> <p>4. необходими за завършване на начален етап или на прогимназиален етап от основната степен на образование;</p> <p>.....</p> <p>(4) Валидирането по ал. 1, т. 3 и 4 може да се извършва само след представяне на документ за предходен клас или етап.</p> <p>(5) Валидирането по ал. 1, т. 1, 3 и 4 се извършва от избрано от лицето училище, което осъществява съответното обучение.</p> <p>(6) Валидирането по ал. 1, т. 1, 3 и 4 се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.</p> <p>Чл. 168. (1) Съответствието на компетентностите с изискванията за завършване на клас, етап или степен на образование и/или за професионална квалификация се удостоверява със следните документи:</p> <p>1. удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет за един или няколко класа, което дава право за издаване на документ за завършен клас, етап или степен при условия, определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите;</p> <p>3. удостоверение за валидиране на компетентности за клас от основната степен на образование, което дава право за продължаване в следващ клас или за обучение за придобиване на професионална квалификация;</p>
--	--

	<p>4. удостоверение за валидиране на компетентности за начален етап на основната степен на образование, което дава право за продължаване в следващ етап на училищното образование или за обучение за придобиване на професионална квалификация;</p> <p>5. удостоверение за валидиране на компетентности за основна степен на образование, което дава право за продължаване в средната степен на образование или за обучение за придобиване на професионална квалификация;</p> <p>Чл. 169. (1) Училищата може да организират и провеждат курсове за ограмотяване и курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап за лица, навършили 16 години.</p> <p>(2) Обучението в курсовете по ал. 1 се извършва по програми, утвърдени от министъра на образованието и науката, ориентирани към резултатите от обучението, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка за начален и за прогимназиален етап.</p> <p>(3) Лицата, преминали обучение в курс по ал. 1, полагат изпити при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.</p> <p>(4) На лицата, успешно положили изпитите по ал. 3, се издават съответно удостоверенията по чл. 168, ал. 1, т. 3, 4 или 5.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	16 858
Методология за определяне на крайната цел	<p>Прогнозната целева стойност е увеличение с 30% спрямо заложената за 2023 цел по ОПНОИР от 20 000 бр. или 26 000 бр. като отчита научените уроци от ОПНОИР с трудно достъпната целева група и подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), по който ще се реализира операцията на регионално ниво според плановете за развитие на регионите. Прогнозната стойност 11 000 лица да бъдат включени в курсове по ограмотяване, 12 000 лица да бъдат включени в курсове от прогимназиалния етап и 3 000 лица само в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, в съответствие с разпоредбите на Глава Осма от Закона за предучилищно и училищно образование.</p> <p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за включване и участие в курсове за ограмотяване, в курсове за компетенции от прогимназиалния етап на основно образование и валидиране на</p>

	<p>компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене прилагани в периода 2020 – 2023 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част (90%) от единичните разходи са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>Целевата стойност представлява около 20,82 % от населението, което никога не е посещавало училище по данни от преброяването от 2011 г. (https://www.nsi.bg/census2011/PDOCS2/Census2011_Edu.xls) или $80\,963 * 20,82\% \approx 16\,858$ лица като отчита постигнатото до 2020 г. по ОПНОИР и демаркация с Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г., по която лица от същата целева група след операцията по ПО 2021 – 2027 и придобит етап/клас/степен от основно образование могат да продължат в курсове за професионална квалификация по професия или част от професия.</p>
Междинна цел	803
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ с реално изпълнение на дейностите от декември 2023 г. и реален обхват от 1/3 на участващите представители на целевата група през 2024 г. Операцията по подхода ИТИ стартира със 100% от определения финансов ресурс с продължителност от 7 години и физическо изпълнение на дейности през 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на годините за изпълнението на дейностите по подхода ИТИ, съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. или $16858/7*1/3=803$.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Обосновка	<p>Показателят е ориентиран към цели, заложиени в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на</p>

	<p>Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите (вкл. чрез анкетни карти от лицата от целевата група) и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, вид уязвима група, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕСО03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на лицата над 16 години с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка или равна на броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.

ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на лицата над 16 години, с основно и/или по-ниско образование от маргинализирани общности като ромите и др., в дейности за учене през целия живот като участници в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас), участници в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование (за всеки от 5, 6 и 7 клас) и участници в процедури за валидиране на умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и утвърдените програми за образование на възрастни за придобиване на клас/етап/степен на основно образование, участници в кариерно ориентиране и консултиране както и в насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс. Показателят отчита участия на едно лице от целевата група – маргинализирани като ромите, в курсове за ограмотяване (1 – 4 клас) и/или курсове за прогимназиален етап – за 5 клас, за 6 клас, за 7 клас или участие в процедура за валидиране, в кариерно ориентиране и консултиране, както и в насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс като едно лице се брои еднократно.</p> <p>Съгласно ПО 2021 – 2027 лицата, обхванати в курсовете и процедурата за валидиране получават кариерно ориентиране и консултиране с цел по-добра реализация на пазара на труда на уязвими групи чрез придобиване на начален етап или на основна степен на образование. Показателят отразява факта, че неграмотни, слабограмотни, без основно образование са представители на уязвими групи. Под уязвими групи се имат предвид групи, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради майчин език, различен от българския, поради ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална</p>

	квалификация и умения, <u>възпрепятстващи участието на пазара на труда</u> и с трудности в социализацията, като <i>роми, мигранти, търсеци или получили международна закрила, лица, за които българският език не е майчин</i> , лица със специални образователни потребности, лица с трудности в обучението (затруднения в ученето), възпитанието и социализацията, лица от социално-слаби семейства, лица в неравностойно положение, деца в риск и др.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	13 486
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност представлява 80% от целевата стойност на показател ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) и се базира на данни от проект на МОН – „Нов шанс за успех, изпълняван по операция „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“, където над 80% от обхванатите са били роми.
Междинна цел	642
Методология за определяне на междинна цел	Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ с реално изпълнение на дейностите от декември 2023 г., и реален обхват от 1/3 на участващите лица от маргинализирани групи като роми през 2024 г. Операцията по подхода ИТИ стартира със 100% от определения финансов ресурс с продължителност от 7 години и физическо изпълнение на дейности през 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операцията, разделен на годините за изпълнението на дейностите по подхода ИТИ, к съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на индикатора преди 2024 г. или $13486/7 \cdot 1/3 = 642$.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.
Обосновка	Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на

	<p>програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование; • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети; • ЕЕСР01 участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа; • ЕЕСР03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците от маргинализираните уязвими групи като роми, мигранти, чийто майчин език е различен от българския, и др. – лица над 16 години в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от стойността на показател ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование.</p>

Показатели за резултатите

EECR01 участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EECR01 участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на неактивните лица с основно и по-ниско образование, които в резултат на участието им в операцията са повишили образователното си ниво и след приключване на участието си в операцията са започнали да търсят активно работа, окужени от по-високото си образование, насърчени от кариерното ориентиране и консултиране по време на операцията, както и от предоставяне на условия за включване в гъвкави форми на образование на тези с основно, но без средно образование.</p> <p>„Неактивни“ са лицата, които са икономически неактивни в момента на включване в дейности по операцията – не са заети, нито са безработни, не са активни в търсенето на работа/заетост, защото предполагат, че няма да намерят, не са в обучения.</p> <p>Показателят се определя от спецификите на курсовете за ограмотяване, курсовете за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап и процедурата за валидиране и разпоредбите на чл. 168 от Закона за предучилищното и училищно образование съгласно който, документ за завършен етап/клас/степен (удостоверение по чл. 168) се издава след успешно положени изпити за начален етап (1 – 4 клас) на основно образование, за всеки клас от прогимназиалното образование на основната степен на образование – поотделно за 5 клас, за 6 клас и за 7 клас или от проведена процедура за валидиране на компетентности от неформално обучения и информално учене, както и участници в кариерно ориентиране и консултиране и/или в насочване за включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование и осигуряване на условия за втори шанс и по-ниско образование.</p>
Мерна единица	Брой

Крайна цел	3 567
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на показателя се определя на 100% от целевата стойност на показател ЕЕОС04 неактивни, която е 3 567.</p> <p>Целевата стойност на неактивните лица по операцията, участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование е определена по данни от приключилия проект по процедура „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“, където от 21,16% от участниците в дейностите по операцията са били неактивни лица. Прилагайки този процент към броя на лицата без основно образование, участници в операция по тази специфична цел получаваме целевата стойност на неактивните лица или $16\,858 * 21,16 \% = 3\,567$.</p> <p>В ПО 2021 – 2027 по операция „Ограмотяване на възрастни“ са заложили дейности за кариерно насочване/ориентиране и консултиране. съгласно чл. 180 от Закона за предучилищното и училищно образование „Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда“. За целите на операцията се проследява колко участници над 16 години, с основно и по-ниско образование, които преди участие в операцията са били неактивни, при напускане на операцията търсят активно работа.</p>
Референтна стойност	1 873
Методология за определяне на референтна стойност	<p>От приключилия проект по операция „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“ от включените 10 723 лица в дейности (курсове за ограмотяване и курсове за придобиване компетентности от прогимназиалния етап на основно образование) по проект „Нов шанс за успех“ на МОН, 1 873 лица са получили предложение за работа, за образование и обучение, останали са на работа или са намерили нова работа, в т.к. в резултат на участието им в проекта са търсили активно работа.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, насочени и включени в гъвкави форми на обучение за втори шанс, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>

Обосновка	<p>Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), проекта на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Данните за показателя представят следната информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - брой лица, получили документ за етап/клас/степен от основно образование, започнали да търсят активно работа след участието си по операцията, вкл. със съдействието на Бюро по труда - Информацията ще включва още: демографски данни – пол, възраст, входно ниво на образование, изходно ниво на образование след участие в интервенцията, и др.; учебно заведение, община, район, и др., вид уязвима група; регистрация в Бюро по труда след участие в дейности по операцията, данни за работодател, ако лицето предстои да бъде наето и се проследяват от бенефициента чрез информация от Бюро по труда, от анкетни карти с участниците в операцията, и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети; • ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите);

	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на неактивните лица над 16 годишна възраст, с основно или по-ниско образование, участници в дейности по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027, които при напускане на операцията търсят активно работа, вкл. регистрирани в Бюро по труда. Целевата стойност на показателя е по-малка или равна на целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕОС04 неактивни.</p>

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕCR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Ограмотяване на възрастни
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на лицата 16 години, които са повишили образователното си ниво в резултат на участието им в операцията т.е. са придобили етап, клас, степен от основното образование, като са получили удостоверение за завършен клас/етап/степен от основното образование при условия, определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (удостоверения по чл. 168, ал. 1, т. 3, 4 или 5 от ЗПУО) в рамките на операцията след участие в курсове за ограмотяване, в курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование и в процедура за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и неформално учене в рамките на операцията.</p> <p>Показателят се определя от спецификите на курсовете за ограмотяване, курсовете за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап и процедурата за валидиране и разпоредбите на чл. 168 от Закона за предучилищното и училищно образование, съгласно който удостоверение за завършен етап/клас/степен (удостоверение по чл. 168) се издава след успешно положени изпити за начален етап (1 – 4 клас) на основно образование, за всеки клас от прогимназиалното образование на основната степен на образование – поотделно за 5 клас, за 6 клас и за 7 клас или от проведена процедура за валидиране на компетентности от неформално обучение и неформално учене. Показателят отчита, че лица с основно образование, които в резултат на операцията се включват в гъвкави форми на образование за завършване на средно образование, но не са завършили етап на средно образование <i>не попадат</i> в обхвата/изчисленията на този показател.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	13 486

Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база приключилия проект „Нов шанс за успех“ на МОН, по който заложеният показател за резултат <i>„Дял на получените (включително ромите) удостоверения за успешно завършени курсове по ограмотяване или за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование по ОП“</i> от 80% е изпълнен на 91,84% като дялът на получените документ за завършен етап/клас/степен от основното образование (удостоверения след успешно положени изпити) е 73,47% от всички участници. Целевата стойност от 80% е заложена и в процедура „Ограмотяване на възрастни – 2“. Прилагаме 80% към целевата стойност на ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование или $16\ 858 * 80\% = 13\ 486$.</p> <p>Целевата стойност на показателя представлява 80% от целевата стойност на показателя за краен продукт ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование – т.е. от включените в дейности по операцията лица над 16 годишна възраст в курсове за ограмотяване и/или курсове за усвояване на учебно съдържание от прогимназиалния етап на основно образование, както и в процедура за валидиране, успешно положили изпитите и получили удостоверение документ за етап/клас/степен от основното образование по реда на чл. 168 от ЗПУО – т.е. повишили квалификацията си при напускане на операцията.</p>
Референтна стойност	<p>7 878</p>
Методология за определяне на референтна стойност	<p>От приключилия проект по операция „Ограмотяване на възрастни – фаза 1“ от включените 10 723 лица в дейности (курсове за ограмотяване и курсове за придобиване компетентности от прогимназиалния етап на основно образование) по проект „Нов шанс за успех“ на МОН, 7 878 са получили документ за завършен по-висок етап, клас, степен от основното образование в резултат на участието си – т.е. са с по-висока квалификация при напускане на операцията.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за вид уязвима група, пол, възраст, ниво на образование, участие по вид дейност – вид курс (участие в курс за 1 – 4 клас, участие в курсове за 5, 6, 7 клас, участие в процедура за валидиране на умения и компетентности от неформално обучение и информално учене, и др.; учебно заведение, община, област, район, и др.</p>
Обосновка	<p>Показателят е ориентиран към цели, заложиени в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030), Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др. Информацията</p>

	<p>проследява напредъка по заложените цели на национално ниво в политиките за образование и за уязвими групи като проследява подкрепата на програмата за уязвимите групи с оглед по-добра реализация на пазара на труда.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, както и за съответствие на образованието с изискванията на пазара на труда и гъвкава проходимост между отделни етапи/степени на образование. Данните ще предоставят информация за уязвими групи, които повишават образованието си с оглед по-добра реализация на пазара на труда и за преодоляване на уязвимостта по признак „завършено образование“. Данните ще допринесат за насочване на мерки за намаляване на регионалните дисбаланси от работна сила, както и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми на регионално ниво.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Данните за показателя представят следната информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - общ брой лица, получили документ за етап/клас/степен от основно образование; - брой лица, получили документ за основно образование; - брой лица, получили документ за първи гимназиален етап на средно образование след участието си в дейности по операцията. <p>Информацията ще включва още: демографски данни – пол, възраст, входно ниво на образование, изходно ниво на образование след участие в интервенцията, и др.; учебно заведение, община, район, и др., вид уязвима група; данни за работодател, ако лицето е в заетост или предстои да бъде наето и се проследяват от бенефициента чрез информация от Бюро по труда, от анкетни карти с участниците в операцията.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование; • ЕЕСО02 безработни, включително трайно безработни; • ЕЕСО04 неактивни; • ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно зает; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕСР01 участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа.

<p>Валидиране</p>	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на лицата с основно или по-ниско образование, участници в дейности по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на ПО 2021 – 2027, които при напускане на операцията имат по-високо образователно ниво, удостоверено съгласно ЗПУО с документ за завършен по-висок клас/етап/степен на основно образование (или първи гимназиален етап на средно образование, ако е приложимо) спрямо началото на операцията. Целевата стойност на показателя е по-малка или равна на целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕОС09 участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование.</p>
--------------------------	---

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й)

Насърчаване на социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности, като ромите;

Показатели за крайни продукти

ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери; - Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията; - Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на децата и ученици от уязвими групи – малцинства (включително роми), когато е приложимо и брой на техните родители, реално участващи в процеса на приобщаващо образование в дейности по три операции: деца, ученици и родители от малцинства, обхванати в дейности за създаване на условия за достъп до качествено образование чрез териториален подход ВОМР, дейности по операция за десегрегация чрез териториален подход ИТИ и дейности за утвърждаване на интеркултурното образование.</p> <p>Под уязвими групи се имат предвид групи, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради <u>ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална квалификация и умения, възпрепятстващи участието на пазара на труда и с трудности в социализацията, като роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, деца, ученици и техните родители, за които българският език не е майчин, вкл. деца със специални образователни потребности, деца с трудности в обучението (затруднения в ученето), възпитанието и социализацията, деца от социално-слаби семейства, деца в неравностойно положение, деца в риск и др. (СП на РБ 2014 – 2020).</u></p>

Мерна единица	Брой
Крайна цел	93 871
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност се основава на единичните разходи за обучение на деца и ученици и родители, използвани в периода 2018 – 2020 г., за които се прилага процент на индексация въз основа на очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за период до 2029 г., като се има предвид, че по-голямата част от единичните разходи за обучение деца и ученици са свързани с разходите за възнаграждения зависят от нарастването на разходите за труд.</p> <p>За определяне целевата стойност на показателя се ползват данни от ОПНОИР, според които до края на 2020 г. 25% от обхванатите деца и ученици по ПО 2 и ПО 3 на Програмата са от малцинства.</p> <p>Целевата стойност на показателя от 93871 представлява обща стойност (сбор) от:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броя на децата и учениците от уязвими групи, предимно маргинализирани групи като ромите, подкрепени по тази специфична цел или целевата стойност на микроиндикатор ИП1.4й) Брой деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образование, поучили подкрепа – 51 864; - броя на родителите на деца и ученици от уязвими групи, предимно роми, по операцията по подход ВОМР, което е половината от целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.11.1. Брой родители, обучени за включване в мултикултурна образователна среда – ВОМР или 7 133, т.к. се запазва тенденцията за средния брой на деца в семейство в страната да е 2 (1,5 средно при етническите българи и 2 и повече при всички етноси, предимно малцинства – https://www.nsi.bg/census2011/pagebg2.php?p2=175&sp2=200&SPP2=205; https://www.president.bg/docs/1352302457.pdf) като в мултикултурната образователна среда предвижда участие на 1 родител на две деца в предучилищна и училищна възраст; - броя на родителите на ученици от уязвими групи, предимно роми, по операция за десегрегация на училищата, което е половината от целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.11.2 Брой родители, обучени за включване в мултикултурна образователна среда – ИТИ десегрегация или 17 832, т.к. процесът на десегрегация предвижда участие и на 1 родител на две деца в предучилищна и училищна възраст предвид тенденцията за среден брой 2 деца в семейство; - броя на родителите на деца и ученици от уязвими групи, предимно роми, по операция за утвърждаване на интеркултурното образование, което е целевата стойност на

	<p>микроиндикатор ИП 1.11.3 Брой родители, обучени за включване в мултикултурна образователна среда – Интеркултурно подбор, т.к. този показател отразява подкрепените родители от уязвими групи или 17042.</p> <p>Целевата стойност отразява демаркация и допълняемост с други програми /проекти и избягване дублиране и препокриване на данни.</p>
Междинна цел	15 446
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразно планирания график на операциите по подхода BOMP, подхода ИТИ и операцията за интеркултурно образование, които стартират в края на 2023 г. и през 2024 г. с реално изпълнение на дейности от края на 2023 г до края на 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за всяка операция, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. Етапната цел представлява сбор на деца, ученици и родители от маргинализирани групи като ромите, обхванати в: операция по подхода BOMP, която стартира в края на 2023 г. с определения финансов ресурс с продължителност 7 години съгласно спецификите на прилагане на подхода BOMP и обхват на не повече от 1/3 на маргинализираните групи като ромите и отчитане на показателя до края на 2024 г. $(14266/7 \cdot 1/3 \cdot 0,5 = 340$ родители $+ 4069/7 \cdot 1/3 = 194$ деца $+ 5618/7 \cdot 1/3 = 268$ ученици) или 80; операцията по подхода ИТИ стартира през 2024 г. с определения финансов ресурс с продължителност от 7 години съгласно спецификите на прилагане на подхода ИТИ и обхват на не повече от 1/6 на маргинализираните групи като ромите и отчитане на показателя до края на 2024 г. $(35664/7 \cdot 1/6 \cdot 0,5 = 425$ родители $+ 17832/7 \cdot 1/6 = 425$ ученици) или 850; операцията за интеркултурно образование стартира в края на 2023 г. с продължителност 3 години чрез процедура за подбор на проекти, обхват на не повече от 1/3 от маргинализираните групи като роми и отчитане на показателя до края на 2024 г. $(17042 \cdot 1/3 = 5680$ родители $+ 7303 \cdot 1/3 = 2434$ деца $+ 17042 \cdot 1/3 = 5680$ ученици) или 13794. Етапната цел представлява сбора на деца, ученици и родители от маргинализирани групи като роми по трите операции или $802 + 850 + 13794 = 15446$.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и други демографски фактори. На етапа на изпълнение ще бъдат представени данни за пол, възраст, ниво на образование, населено място, област, община, регион и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните са необходими с оглед постигане на заложените цели в политиките за образование, в редица стратегически документи

	<p>за уязвими групи. Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030 като Цел 5.6 „Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила и мигранти“ както и в Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и др.</p> <p>Данните ще се събират, за да се проследи броя на децата и учениците от малцинствата, когато е приложимо, включително и на техните родители, които участват в мерки по десегрегация, с цел осигуряване на достъп до качествено и приобщаващо образование.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, по специално за уязвими групи като малцинства, роми, мигранти, и др. Показателят е насочен и към решаване на демографски и социално-икономически проблеми.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети и ще съдържат видът и името на училището; местоположение – област, населено място, район; брой и демографски данни на деца и ученици от малцинствата, участвали в дейности по десегрегация; демографски данни като пол, възраст, ниво на образование на родители, майчин език на деца, ученици, родители; др. Данните се събират и чрез анкетни карти от родителите, участници, самоопределящи своя майчин език и/или етническа принадлежност.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата; • EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати <u>след</u> 1 година ~~енед~~ участие в операцията.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците от уязвими маргинализирани групи (малцинства като роми) – деца, ученици, родители в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1,</p>

	буква й) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от всички участници в дейности по тази специфична цел.
--	--

SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери; - Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията; - Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на подкрепените по трите операции на тази специфична цел деца и ученици от уязвими групи (роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, деца, за които българският език не е майчин, деца със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания, изявени дарби, и др.), обучаващи се в мултикултурна среда в предучилищното и училищното образование.</p> <p>Под уязвими групи се имат предвид групи, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради <u>ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална квалификация и умения, възпрепятстващи участието на пазара на труда и с трудности в социализацията, като <u>роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, деца, за които българският език не е майчин, деца и ученици със специални образователни потребности, деца и ученици с трудности в обучението (затруднения в ученето), възпитанието и социализацията, деца и ученици от социално-слаби семейства, деца в неравностойно положение, деца в риск включително ученици в риск от отпадане от образование, идентифицирани по инструментариумите, разработвани по проекти на ОПНОИР.</u></u></p> <p>„Ученик в риск от отпадане“ е ученик: 1. чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без родителска грижа; 2. което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение в или извън семейството му; 3. за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо,</p>

	<p>нравствено, интелектуално и социално развитие; 4. застрашен от отпадане поради трудности в ученето, слаби оценки, повтаряне на класа, преместване и загуба на учебно време; 5. застрашено от отпадане поради социално-икономически проблеми. 6. застрашено от отпадане поради поведенчески проблеми; 7. с голям брой отсъствия по неуважителни причини.</p> <p>Съгласно чл. 13 от Наредба за приобщаващо образование „Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изживянето им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; 2. занимания по интереси; 3. грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина; 4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.“ <p>Чл. 14. (1) Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване по чл. 8, ал. 3, т. 1 и 2, като:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език; 2. прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие; 3. индивидуална и групов работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения. <p>(2) Дейността по ал. 1, т. 1 се извършва от учителите в групата в детската градина, а по т. 2 и 3 – от психолог, логопед или от друг педагогически специалист при необходимост – рехабилитатор на слуха и говора и др.</p> <p>(3) Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейности по ал. 1, поне два пъти в рамките на учебната година въз основа на материали от дейността му – рисунки и други творчески работи на детето, както и в резултат на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. За резултатите от напредъка на детето учителите изготвят доклад до директора. Материалите, становищата и докладът се съхраняват в детското портфолио и в личното образователно дело на детето.“</p>
--	--

	<p>Чл. 15. Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изиявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети; 3. допълнително консултиране по учебни предмети; 4. кариерно ориентиране на учениците; 5. занимания по интереси; 6. библиотечно-информационно обслужване; 7. грижа за здравето; 8. осигуряване на общежитие; 9. поощряване с морални и материални награди; 10. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 11. дейности за превенция на обучителните затруднения; 12. логопедична работа.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	51 864
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за допълнителни занимания на деца в предучилищно образование и за ученици в училищното образование, прилагани в периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация, на база очаквано увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обща подкрепа за личностно развитие (допълнителни занимания по образователни направления и учебни предмети и занимания по интереси) на децата и учениците са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Ефектът на единичния разход за обща подкрепа на деца/ученици от уязвими групи и със затруднения в ученето отразява необходимо присъщите разходи като възнаграждения на педагогически специалисти – учители, логопеди, психолози, учебни пособия, дидактически материали и консумативи, т.е. разходи пряко свързани с провеждане на педагогически ситуации, от които най-голям относителен дял (над 70%) имат разходите за труд на педагогическите специалисти.</p> <p>За операцията планирана за реализиране чрез подхода ВОМР целевата стойност на деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образование, получили подкрепа се базира на исторически данни и анализа за разширяване обхвата на</p>

	<p>подхода за 2021 – 2027. В тази връзка целева стойност, след индексация, се определя на 4 069 деца и 5 618 ученици, които да бъдат включени в дейностите по подхода ВОМР или 9 687.</p> <p>Целевата стойност на учениците от уязвими групи по операцията за десегрегация на училищата е 17 832 (половината от всички ученици, вкл. от неуязвими групи, обхванати в дейности за десегрегация предвид спецификата на операцията), участници в допълнителни занимания в приемните училища и междуучилищен обмен.</p> <p>Целевата стойност на децата и учениците от уязвими групи по операцията за утвърждаване на интеркултурното образование е 24 345, след индексация, което е 7 303 деца, обхванати в допълнителни занимания в детските градини за подпомагане прехода към формалното образование за придобиване на умения към творческо мултикултурно мислене и толерантност и 17 042 ученици от уязвими групи в занимания по интереси за придобиване на знания към литературното и културно наследство, четене, творческо мислене, природните и точните науки.</p> <p>Целевата стойност на показателя по тази СЦ е сбор от целевите стойности на децата и учениците в дейностите по тази СЦ, което е 51 864. ($9\,687 + 17\,832 + 24\,345 = 51\,864$).</p>
Междинна цел	9 001
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел е съобразно планирания график на операциите по подхода ВОМР, подхода ИТИ и операцията за интеркултурно образование, които стартират в края на 2023 г. и през 2024 г. с реално изпълнение на дейности от края на 2023 г до края на 2024г. Етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за всяка операция, разделен на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. Етапната цел представлява сбор на деца и ученици, обхванати в: операция по подхода ВОМР, която стартира в края на 2023 г. с определения финансов ресурс с продължителност 7 години съгласно спецификите на прилагане на подхода ВОМР и обхват на не повече от 1/3 от децата и учениците от уязвими групи на показателя ($4069/7 \cdot 1/3 = 194$ деца + $5618/7 \cdot 1/3 = 268$ ученици) или 462; операцията по подхода ИТИ стартира през 2024 г. с определения финансов ресурс с продължителност от 7 години съгласно спецификите на прилагане на подхода ИТИ и обхват на не повече от 1/6 на деца и ученици от уязвими групи на показателя или $17832/7 \cdot 1/6 = 425$; операцията за интеркултурно образование стартира в края на 2023 г. с продължителност 3 години чрез процедура за подбор на проекти, обхват на не повече от 1/3 от деца и ученици от уязвими групи ($7303 \cdot 1/3 = 2434$ деца + $17042 \cdot 1/3 = 5680$ ученици) или 8114. Етапната цел е сбор от децата и учениците от уязвими групи, подкрепени по трите операции до края на 2024 г. или $462 + 425 + 8114 = 9001$.</p>
Базова стойност	0

Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и ученици от уязвими групи по демографски, социални характеристики, както и по териториален подход и учебно заведение.
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели в политиките за образование, в редица стратегически документи за уязвими групи. Показателят е ориентиран към цели, заложиени в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030, Рамкова стратегия за ромите до 2030 г., и др., проекта на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование, по специално за уязвимите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициентите, вкл. от МИГ и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данни се събират и чрез анкетни карти сред родителите на децата и учениците в предучилищното и училищното образование. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, ниво на образование, вкл. и на родителите, и др.; учебно заведение, община, район, населено място, МИГ, и др., както и информация по вида на обхванатите деца и ученици със СОП, деца с хронични заболявания, деца в риск и деца с изявиени дарби, когато е приложимо.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в операцията; • ЕЕСО15 участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и ученици от уязвими групи, с обучителни трудности, в риск от отпадане, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявиени дарби, подкрепени в дейности по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) на ПО 2021 – 2027, и е по-малка от всички участници в операциите по тази специфична цел като е по-малка от целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).

SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	- Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери, <i>подход BOMP</i> - Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията
Дефиниция	Показателят измерва броя обучените педагогически специалисти и непедagogически персонал – образователни медиатори, помощник на учителя, социални работници, придобили и/или надградили умения за работа в мултикултурна образователна среда и десегрегация на училищата. Целта на обучението е повишаване на капацитета, квалификацията и уменията на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал от предучилищното и училищното образование за работа в мултикултурна образователна среда и десегрегацията в училищата.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	6 419
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучения на педагогически специалисти и непедagogически персонал, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2027 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения (80%) и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност се определя от целевите стойности на педагогически специалисти и непедagogически персонал по планираните операции с териториални подходи BOMP и ИТИ. По операция, планирана за реализиране чрез подхода BOMP индексираният брой на педагогическите специалисти, на база налични данни по ОПНОИР и разширяване подхода BOMP за 2021 – 2027 г., се определя на 3,035% от педагогическия персонал в предучилищното и училищно образование по данни на НСИ за 2019/2020 г. или $(20\,050 + 65\,417) * 3,035\% = 2\,594$.

	<p>По операция, планирана за реализиране чрез подхода ИТИ, индексираният брой на педагогическите специалисти на база налични данни по ОПНОИР (за обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда Показател 3212) се определя на 5,013% от педагогическия персонал в училищното образование по данни на НСИ за 2019/2020 г. или $65\,417 * 5,013\% = 3\,280$.</p> <p>545 образователни медиатори/непедагогически персонал (след индексация) ще бъдат обучени по теми за работа в мултикултурна среда и за училищната десегрегация. Прогнозната стойност на непедагогическия персонал се определя от назначените по проекти 2.011 и 3.005, които общо са 1 345. За целите на териториалните подходи ВОМР и ИТИ прогнозните им стойности са съответно 400 ВОМР и 440 ИТИ, а целевите стойности след индексация са 260 и 285 или общо 545.</p> <p>Целевата стойност на показателя е сбор от целевите стойности на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, участници в обучения за работа в мултикултурна образователна среда и за превенция и преодоляване на десегрегацията или $2\,594 + 3\,280 + 545 = 6\,419$.</p>
Междинна цел	221
Методология за определяне на междинна	<p>Етапната цел е съобразена с планирания график за операции по подхода ВОМР и подхода ИТИ. Операцията по подхода ВОМР стартира в края на 2023 г. с продължителност от 7 години и реално изпълнение на не повече от 1/3 от обхванатите в обучения педагогически специалисти и непедагогически персонал до края на 2024 г. $(2594+260)/7*1/3=136$). Операцията по подхода ИТИ стартира през 2024 г. с продължителност от 7 години и реално изпълнение на не повече от 1/6 от обхванатите в обучения педагогически специалисти и непедагогически персонал до края на 2024 г. съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. $(3280+285)/7*1/6=85$). Етапната цел е сбор от обхванатите в обучения педагогически специалисти и непедагогически персонал в операции по подхода ВОМР и подхода ИТИ съобразено със спецификите на прилагане на двата подхода и възможността за отчитане на показателя до края на 2024 г. или $136+85=221$.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за педагогически специалисти и непедагогически персонал по демографски, социални характеристики, теми на обучение, придобита квалификация, учебно заведение, и др.</p>
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на обучените педагогически специалисти и непедагогически персонал за работа в мултикултурна</p>

	<p>образователна среда и десегрегация на училищата е необходимо за изграждане на база от данни относно ресурсното обезпечаване на приобщаващото образование и кариерното развитие на педагогическите специалисти. Броят на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за професионално развитие и квалификация на педагогическите специалисти, подобряване на качеството на приобщаващото образование и ефективното планиране на мерки. Данните ще предоставят информация за броя на педагогическите специалисти, които са подготвени за нуждите на мултикултурната образователна среда като елемент на приобщаващото образование.</p> <p>Информацията допринася за оценка на ефекта върху целевите групи – доколко и как промяната в капацитета на педагогическите специалисти се отразява на целевите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, преподавател в предучилищно или училищно образование, ниво на педагогическата длъжност, образователна институция, община, район, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата; • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • ЕЕСР03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в операцията.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на назначените в образователната система педагогически специалисти и непдагогически персонал, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) на ПО 2021 – 2027 и по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.</p>

SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията
Дефиниция	Показателят измерва броя на училищата от основното и средното образование, вкл. професионалните училища, участващи в дейности за комплексни програми за десегрегация на училищно ниво, за превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	345
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност се определя на 345 училища от основно и средно образование, вкл. професионални училища, съгласно изводите от прочуване през 2020 г. по проект № 848854 „NOSEGREGATION: Local Action Against School Segregation of Roma“, финансиран по Програмата на Европейския съюз за права, равенство и гражданство (2014 – 2020), D2.5. Карта на училищната сегрегация в България. Според публикувания доклад – https://amalipe.bg/za-romite/resursi/knigi/ сегрегирани училища са 344, от които 185 основни и 159 средни, включително професионални училища като за сегрегирани училища се определят такива, които са с концентрация на уязвими групи, но не са единствени в населеното място като има и други училища в същия образователен етап без концентрация на уязвими групи.</p> <p>Целевата стойност се определя на 345 училища и гарантира обхват на всички сегрегирани училища по методологията от проект № 848854 „NOSEGREGATION: Local Action Against School Segregation of Roma“, финансиран по Програмата на Европейския съюз за права, равенство и гражданство (2014 – 2020).</p>
Междинна цел	9
Методология за определяне на междинна	Етапната цел е съобразена с планирания график за операцията по подхода ИТИ, която стартира през 2024 г. с продължителност от 7 години и реално изпълнение на не повече от 1/6 от обхванатите училища в дейности по десегрегация до края на 2024 г. съгласно стратегиите на регионите и концепциите за проектни предложения по ИТИ и отчитането на стойности на показателя до края на 2024 г. или $345/7 \cdot 1/6 = 9$.

Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по населено място, вид на училището и демографски и социални фактори на учениците. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за сегрегирани училища, за приемни училища и демографски и социални данни за учениците, родителите им.
Обосновка	Събирането на данни за броя на училищата, участващи в дейности за десегрегация на ниво училище и община е необходимо за постигане на националните целите, заложи в Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030 като Цел 5.6 „Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила и мигранти“ и Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 чрез насърчаване на десегрегацията на училищата и формиране на подкрепяща обществена среда.
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: данни за населено място, регион, община, училища, демографски данни на ученици, родители – пол, възраст, образование, заетост и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати <u>след</u> 1 година ~~енед~~ участие в операцията.
Валидиране	Целевата стойност на показателя е по-малка от броя на училищата в основното и средното образование с концентрация на ученици от уязвими групи.

Показатели за резултатите

ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация

Показателят SMART ли е?	Да.
показател	ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери, подход BOMR; - Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на обучените педагогически специалисти, получили квалификация съгласно държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти – Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. на министъра на образованието и науката и/или повишили уменията си за работа в мултикултурна образователна среда и за десегрегацията на училищата както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броя на обучените и останали на работа в учебните заведения/в сферата на образованието след приключване на дейностите педагогически специалисти, придобили квалификация – 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита и/или надградили умения за работа – учене и преподаване в мултикултурна образователна среда; - броя на педагогически специалисти, обучени за недопускане и превенция на дискриминация и подпомагане на процеса на десегрегация и останали на работа в учебните заведения/в сферата на образованието след приключване на дейностите, получили 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита; <p>Целта на обучението е повишаване на капацитета, квалификацията и уменията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда и за недопускане и превенция на дискриминацията в учебните заведения както с деца, ученици и родители от уязвими групи, така и с тези от неуязвими групи като страни в процеса на приобщаващо образование.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	5 874
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучения на педагогически специалисти, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор

	<p>„Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>На база анализ за обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) – https://mon.bg/bg/144, предоставените данни и препоръки, както и заложеното в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030 целевата стойност на показателя за резултат се определя на 5 874.</p> <p>Целевата стойност на показателя е 5 874 и се определя от целевата стойност на показател SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи, която обхваща обучените по двете операции педагогически специалисти, завършили обученията, получили сертификат за 1, 2 и/или 3 квалификационни кредити за педагогическите специалисти съгласно методологиите за единица продукт за обучен педагогически специалист и съгласно държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти – Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. на министъра на образованието и науката и останали на работа в сферата на образованието след приключване на операциите.</p> <p>Целевата стойност на показателя за обучените, повишили квалификацията и уменията си и останали на и/или ангажирани с работа в сферата на образованието педагогически специалисти се определя на 100% от стойността на педагогическите специалисти в показател SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи по тази специфична цел или 2 594 педагогически специалисти от операция по подхода BOMP и 3 280 педагогически специалисти от операция по подхода ИТИ, общо 5 874.</p>
Референтна стойност	4 459
Методология за определяне на референтна стойност	<p>Референтната стойност за показателя отразява данните по ОПНОИР към 31.05.2021 г. от заложената стойност за показател „Педагогически специалисти, включени в обучения за работа в мултикултурна среда по процедура на BG05M2OP001-3.017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ – 3600 и броя на образователните медиатори и др., назначени в населени места, отговарящи на териториалните подходи по проекти „Подкрепа за успех“ – 664 и „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ – 195, или $3\,600 + 859 = 4\,459$.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори, педагогически направления/степени. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за</p>

	събиране на данни за педагогическите специалисти и непдагогическия персонал, останали в учебното заведение и/или в сферата на образованието по направление от педагогическата им квалификация в предучилищно/училищно образование, възраст, пол, училище, регион, община, институция, придобита квалификация (квалификационни кредити), и др.
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на останалите в сферата на образованието обучени и повишили квалификацията си, педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда и за подпомагане на процеса на десегрегация, превенция на дискриминацията е необходимо за изграждане на база от данни относно ресурсното обезпечаване на приобщаващото образование и кариерното развитие на педагогическите специалисти, както и на непдагогическия персонал. Броят на останалите в образование педагогически специалисти след приключване на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за професионално развитие и квалификация на педагогическите специалисти, подобряване на качеството на приобщаващото образование и ефективното планиране на мерки. Данните ще предоставят информация, която допринася за постигане на заложеното в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030, че учителите, работещи на пълно и непълно работно време в основното и средно образование са 2% от общото активно население за 2030 г.</p> <p>Информацията допринася и за оценка на ефекта върху целевите групи – доколко и как промяната в капацитета на педагогическите специалисти и непдагогическия персонал се отразява на целевите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо на всеки 6 месеца, след проведени дейности за обучения, от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p> <p>Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, детска градина, училище, и др. учебно заведение, община, район, територия на МИГ или др., тема на обучението, придобита квалификация, компетентности, време в образователната сфера след завършено обучение и в края на програмния период, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно до края на програмния период
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> SOI 1.5. Педагогически специалисти и непдагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи;

	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата; • SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на педагогическите специалисти, участници в дейности по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) на ПО 2021 – 2027 г. и повишили квалификацията си, останали в сферата на образованието след приключване на дейностите и в края на програмния период и е по-малка от целевата стойност на показател за краен продукт SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи, тъй като обхваща само педагогическите специалисти.</p>

SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) – Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери; - Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията; - Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт;
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на децата и учениците от уязвими групи, със затруднения в ученето, в риск от отпадане, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби в предучилищното и училищното образование с подобрени образователни резултати от получената подкрепа след 1 година участие в по дейности по операции „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери“, „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията“ и „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“. В предучилищното образование показателят измерва броя на децата от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, вкл. деца със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби, получили обща и допълнителна подкрепа, останали в образование и подобрили уменията си след 1 година участие в операцията, отразени в детското портфолио чрез наблюдение върху физическата и двигателната сръчност, здравето, социалното, емоционалното, когнитивното, комуникативното развитие и ангажираност на децата в детската градина.</p> <p><i>Съгласно Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование (Държавния образователен стандарт за предучилищното образование) чл. 33 проследяването постиженията на детето се осъществява от учителите, вписват се в дневника на групата (чл. 34) и се отразяват в детското портфолио на всяко дете (чл. 35). Напредъкът на децата ще се измерва съгласно методиките по Наредба № 5 за предучилищното образование по реда на чл. 28 в 7 образователни направления</i></p>

	<p>(български език, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии, физическа култура) в резултат на придобитите знания, умения и отношения от предоставената обща и допълнителна подкрепа. За децата в предучилищното образование няма предвидени количествени и качествени оценки и проследяването на показателя ще се основава на информацията в детското портфолио в началото и в края на всяка учебна година.</p> <p>В училищното образование показателят измерва броя на учениците от уязвими групи, с трудности в ученето, в риск от отпадане, вкл. ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявиени дарби, получили обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, останали в образование и подобрили образователните си резултати и/или намалили броя на отсъствията и, санкциите, както и награди, поощрения, и др. след 1 година участие в операцията. Съгласно Наредба за приобщаващото образование (ДОС) и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДОС) напредъкът на учениците в училищното образование се определя чрез качествени и количествени показатели, както и с отразеното в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика, вкл. отсъствия, санкции, награди, поощрения, и др. За нуждите на измерване на промяната в образователните резултати, като следствие от получената обща и допълнителна подкрепа по операцията се прави разделение, а именно: качествен измерител: отличен – 100%, много добър – 85%, добър – 70%, среден – 55% и слаб – 40% съгласно разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. – минимални изисквания на ДОС за оценяване на резултатите, което се прилага се за ученици от 1 – 3 клас. За учениците от 4 клас до гимназиална степен включително се прилага количествено измерване на придобития напредък в образователните умения като всяка промяна в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, където 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение, а качествените измерители са същите като по-горе. За ученици със СОП се използва следната скала: постига изискванията – 100%; справя се – 70%; среща затруднения – 40%. Проследяват се и отразените в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика за брой отсъствия и причините за тях, санкции, ако има такива, награди и поощрения.</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	46 678
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява 90% от целевата стойност на специфичен показател за краен продукт SOI 1.4. Брой деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образование, поучили подкрепа, която е 51 864. Показателят измерва броя на децата и учениците от уязвими групи, подобрили образователните си резултати след оказаната подкрепа по

	<p>трите операции на тази специфична цел, като се ползва опитът и постигнатото по ОПНОИР.</p> <p>1. За гарантиране на устойчивост на резултатите по трите операции 90% от подкрепените деца от целевите групи в предучилищното образование, получили подкрепа по тази специфична цел, няма да напуснат системата на образованието, ще подобрят поведението, мотивацията и образователните си резултати след 1 година участие в дейности по операциите. Показателят се базира на опита на ОПНОИР по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ и по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ на база отчети и анализи, представени от МОН. За децата в предучилищното образование няма предвидени количествени и качествени оценки и проследяването на показателя ще се основава на информацията в детското портфолио в началото и в края на всяка учебна година. За нуждите на измерване на промяната в постигане на образователните резултати за децата в предучилищно образование, като следствие от получената обща и допълнителна подкрепа по операцията се прави разделение на четири качествени степени на постигане на образователните резултати от съответния ДОС:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постига очакваните резултати – 100%; - В голяма степен постига очакваните резултати – 80%; - Частично постига очакваните резултати – 65%; - Не постига очакваните резултати – 50%. <p>За деца със СОП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постига изискванията – 100%; - Справя се – 70%; - Среща затруднения – 40%. <p>В резултат от оказаната подкрепа тези деца ще се считат за приобщени в мултикултурна образователна среда, т.к. са останали в образование и са показали подобрение средно с 10% на образователните резултати след 1 година участие в дейности за подкрепа по трите операции. Например дете в детската градина с входно ниво от 65% <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в дейности за обща подкрепа по операцията постига 75% . За дете със СОП например с входно ниво от 50% <u>след</u> 1 година ~~след~~ участие в дейности за обща и допълнителна подкрепа постига 60%.</p> <p>2. За гарантиране на устойчивост на резултатите по трите операции 90% от подкрепените ученици от целевите групи в училищното образование, получили подкрепа за учене в мултикултурна образователна среда, няма да напуснат системата на образованието</p>
--	---

	<p>и ще подобрят поведението, мотивацията и образователните си резултати след приключване на операциите.</p> <p>Съгласно Наредба за приобщаващото образование (ДОС) и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДОС) напредъкът на учениците в училищното образование се определя чрез качествени и количествени показатели, както и с отразеното в ученическата книжка, личния картон/ личното дело на ученика, вкл. отсъствия, санкции, награди, поощрения, и др. За нуждите на измерване на промяната в образователните резултати, като следствие от получената подкрепа по операциите се прави разделение, а именно:- качествен измерител: отличен – 100%, много добър – 85%, добър – 70%, среден – 55% и слаб – 40% съгласно разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. – минимални изисквания на ДОС за оценяване на резултатите, което се прилага се за ученици от 1 – 3 клас. За учениците от 4 клас до гимназиална степен включително се прилага количествено измерване на придобития напредък в образователните умения като всяка промяна в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, където 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение, а качествените измерители са същите като по-горе. За ученици със СОП се използва следната скала: постига изискванията – 100%; справя се – 70%; среща затруднения – 40%. Проследяват се и отразените в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика за брой отсъствия и причините за тях, санкции, ако има такива, награди и поощрения.</p> <p>В резултат от оказаната подкрепа след 1 година участие в операцията тези ученици ще се считат за приобщени в мултикултурната образователна среда, т.к. са останали в образование и са показали подобрение на резултати средно с 10% (например средният успех от 3,00 се повишил до 3,50), като са намалили и броя на отсъствията по не уважителни причини и санкциите. Определянето на целевата стойност на показателя за ученици от целевите групи се базира на опита на ОПНОИР по проект „Подкрепа за успех“, където според анализ на постигнатото за учебната 2019/2020 г. 65 930 ученици са подобрили образователните си резултати с 1 единица (което е 20%) по учебни предмети, по които са участвали в допълнителни обучения, резултатите от ДЗИ и НВО и от началния етап подобрянето на общ среден образователен резултат се определя на 10% или 0,50 по количествената оценка за 1 учебна година.</p> <p>Целевата стойност на показателя „Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати след 1 година участие в операцията“ по тази специфична цел представлява 90% от целевата стойност на микроиндикатор ИП 1.4. й) Брой деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане от образование, поучили подкрепа, която е 51 864. Показателят измерва броя на децата и учениците от уязвими групи, подобрили</p>
--	--

	образователните си резултати след оказаната подкрепа по трите операции на тази специфична цел“ или $51\,864 * 90\% = 46\,678$.
Референтна стойност	3 292
Методология за референтна стойност	Референтната стойност на показателя отчита наличните данни по 16 процедури за БФП по подхода BOMP, където по сключените до септември 49 договора заложената обща стойност на показател P3211 „Деца, ученици, младежи от етнически малцинства (включително роми), интегрирани в образователната система“ е 3 292.
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори, група в предучилищното образование или клас в училищното образование. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за децата и учениците от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, деца със СОП, в риск, с хронични заболявания или с изяви дарби, по демографски, социални характеристики, група или клас в предучилищното и училищното образование, напредък по постигнатите образователни резултати и ангажираност, отразени в личното портфолио, личния картон след участието им в дейностите.
Обосновка	<p>Дейностите за подкрепа в предучилищното образование ще надградят изключително резултатните и обхватни проекти по ОПНОИР – „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Подкрепа за приобщаващо образование“, „Подкрепа за успех“, както и 49 проекта по подхода BOMP, финансирани по програмата, които са насочени към индивидуалните потребности на децата и учениците за развитието на способностите, за повишаване на успеваемостта им и приобщаването им в мултикултурната образователна среда.</p> <p>Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030).</p> <p>В резултат на предоставената подкрепа подобрените резултати и мотивация за учене в мултикултурна образователна среда на децата и учениците от уязвими групи, с обучителни затруднения, в риск от отпадане, със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изяви дарби в предучилищното образование и родителите им ще доведе до приобщаването им в образователната система, като допринесе за постигането на националната цел за 2030 намаляване дела на преждевременно напусналите образование на 7%, дялът на учениците с резултати, по ниски от критичните (средно за трите области на изследването) от 46% за 2018 г. по данни на ОИСР (PISA) да намалее на 25% през 2030 г., дял на обхванатите деца на възраст 4 г. в предучилищно образование спрямо общият брой на децата на 4 годишна възраст – 91%, дял на децата на възраст 4 – 6 години,</p>

	<p>необхванати в предучилищното образование – 5% от Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030).</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за приобщаващото образование. Показателят е насочен и към изпълнение препоръки на ЕК от докладите по Европейския семестър за напредък и обхват на приобщаващото образование.</p>
<p>Методология за събиране на данните</p>	<p>Ще бъде предоставена информация от детското портфолио или личния картон на всички деца и ученици, получаващи подкрепа по и участващи в дейности по трите операции. Тези данни ще бъдат на ниво образователна институция.</p> <p>За всяко дете ще бъде определено входно ниво преди получаването на подкрепа по операциите. Всички бъдещи подобрения ще бъдат измерени спрямо това входно ниво.</p> <p>Освен това дете, участвало и подкрепено в дейности по тази специфична цел, също ще бъде проследено чрез базата данни на МОН, за да потвърди дали то е останало в образователната система или не.</p> <p>Потвърждаване и валидиране на отчетените резултати и предоставяне на подробен анализ на отчетената промяна е чрез наблюдение в класната стая и интервюта с ученици, учители, администратори, родители и други доставчици на услуги ангажирани в процеса на предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.</p> <p>В допълнение към 7-те образователни направления, измерени в портфолиото на децата, наблюдението ще валидира и оцени такива въпроси като: наблюдавана физическа и двигателна сръчност, здраве, социално, емоционално, когнитивно, комуникативно развитие и ангажираност в класната стая.</p> <p>Данните за учениците се събират текущо за всяка учебна година като отчитат постигнатите образователни резултати от началото и края на всяка учебна година и се представя с техническите доклади за изпълнение и приложенията към тях като част от системата за мониторинг на проекта.</p> <p>Данните може да бъдат използвани за периодични оценки на ефекта, обхвата и устойчивостта, както и за промени в мерките по политиките в сферата на образованието.</p> <p>Целевата стойност ще бъде измерена като проследяваща процеса на изпълнение чрез прилагане на различни инструменти за идентифициране на нуждите, на базата на които ще се изготвят индивидуалните обучителни планове и ще се измерва напредъкът на учениците.</p>

Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на децата и ученици от уязвими групи, с обучителни трудности, в риск от отпадане, вкл. със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изяви на дарби, участници в дейности за обща и допълнителна подкрепа по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква й) на ПО 2021 – 2027, подобрили образователните резултати след 1 година участие в операциите и е по-малка от всички участници в операциите по тази специфична цел като е по-малка от целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).

ПРИОРИТЕТ 2 – МОДЕРНИЗАЦИЯ И КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д)

Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и самостоятелното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, в т.ч. предприемачески и цифрови умения също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване

Показатели за крайни продукти

ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища; • Подкрепа за ученици с таланти.
Дефиниция	Показателят измерва броя на представителите на малцинства, вкл. маргинализирани групи като ромите, които са включени в дейности по операции на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 г., в т.ч. деца от детски градини и ученици от всички етапи и степени на училищното образование, родители и образователни медиатори.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	81 217
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения на целевите групи, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за занимания по интереси на ученици/допълнителни занимания на деца/обучения на родители и образователни медиатори са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. За определяне на целевата стойност на показателя се прилага процент за относителния дял на средствата от

	<p>бюджета на Приоритет 2 на Програмата за код 154 „Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и за насърчаване на социалното им приобщаване“. Целевата стойност представлява 14% от кумулативната стойност на ученици, родители, образователни медиатори и деца в предучилищното образование, участници в четирите групи дейности по тази специфична цел, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броя на учениците, които ще бъдат обучени в рамките на група дейности „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“, „Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности“, „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“ и „Подкрепа за ученици с таланти“, - броя на родителите и образователните медиатори, които ще бъдат обучени в рамките на група дейности „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“, - броя на деца от ДГ, участващи в допълнителни занимания за прилагане на иновативно учебно съдържание и др. в рамките на група дейности „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“, или $(356\,922 + 212\,539 + 10\,660) * 14\% = 81\,217.$
Междинна цел	1 695
Методология за определяне на междинната цел	<p>Етапната цел се определя от обхванатите ученици от малцинства (включително от маргинализирани общности, като ромите) по операция "Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности", като е приложена методологията за определяне на етапната цел на индикатор SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици и е приложен процент за относителния дял на средствата от бюджета на Приоритет 2 на програмата за код 154 „Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и за насърчаване на социалното им приобщаване“.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, район, област и община, ниво на образование, вид уязвима група и друга демографска информация за участниците.</p>
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели в политиките за образование, в редица стратегически документи за уязвими групи. Показателят е ориентиран към цели, заложиени в</p>

	Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030, в проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и в други национални стратегически документи. Данните ще се събират, за да се проследи броя на децата и учениците от малцинствата, включително и на техните родители, които участват в мерки по Приоритет 2 на Програмата, с цел осигуряване на равен достъп до качествено за всички участници в образователния процес.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: видът и името на образователната институция; местоположение – област, населено място, район; брой и демографски данни на деца и ученици от малцинствата, техните родители и образователните медиатори, участвали в дейности по СЦ по чл. 4, ал. 1, буква д) на Приоритет 2 на Програмата; демографски данни като пол и възраст, ниво на образование на родителите и образователните медиатори, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • SOI 2.1 Брой подкрепени родители и образователни медиатори; • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици; • EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им; • SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците, от малцинства, вкл. от маргинализирани общности като ромите – деца, ученици, родители и образователни медиатори, включени в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.1 Брой подкрепени родители и образователни медиатори

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.1 Брой подкрепени родители и образователни медиатори
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение;
Дефиниция	Показателят измерва броя на родителите и образователните медиатори, които са преминали обучение с електронни ресурси с отворен достъп и уеб базирани приложения, насочени към повишаване на ангажираността им в обучението на учениците и са участници в дейности по операция „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. ПОО“.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	212 539
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения на родители и образователни медиатори, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност представлява 15% от общия брой родители, които по данни на НСИ от преброяването на населението в България през 2011 г. са 1 387 057. Изчислената целева стойност ще гарантира широк обхват на целевата група, отчитайки че по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ са включени 210 000 родители.
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Планираният период за стартиране на физическото изпълнение на дейностите по операция "Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение" е средата на 2024 г. В тази връзка няма да бъде възможно отчитане на стойности на индикатори в края на 2024 г., поради което не се планира етапна цел за изпълнение на индикатора.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни

	за пол, образование на участниците, възраст, образователна институция, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Събирането на данните за броя на обучените медиатори и родители ще подпомогне процеса на проследяване на ефекта от мерките за дигитална трансформация на училищното образование, с цел да не се прекъсне учебният процес след началото на пандемията от COVID-19.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол, възраст, ниво на образование, други демографски данни; период на провеждане на обученията и продължителност.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на родителите и образователните медиатори, включени в група дейности 2 по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.2 Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.2 Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности
Дефиниция	Показателят измерва броя на училищата от всички етапи и степени на училищното образование, разработили методически планове за действие, които са валидирани от независими експерти и въведени от участващите училища за прилагане на компетентностен модел в преподаването и ученето. Училищните методически планове за действие са свързани с придобиване на поне 5 от посочените в ЗПУО ключови компетентности през един или група учебни предмети, като задължително включва четивна грамотност, грамотност в областта на математиката и природните науки и дигитални умения, и надгражда придобиването на съответната компетентност във всички класове и етапи на образователните степени в училището. В училищният методически план за действие за всяка от избраните компетентности се включват мерки за повишаване квалификацията на учителите, за модернизиране на методите на преподаване, за осъществяване на междупредметни връзки, за разработване и прилагане на компетентностно базирани учебни материали и помагала, за актуализиране на методите и средствата на вътрешното оценяване, в т.ч. и за подготовка на изпитни материали и развитие на система от инструменти за измерване на постигането на основни резултати от обучението.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	1 439
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност представлява 60% от общия брой училища в страната, които по данни на НСИ през учебната 2019/2020 година са 2 399. Операцията ще се реализира с вътрешен подбор на училища от страна на конкретния бенефициент, въз основа на подадени заявления за участие в проекта. Целевата стойност е определена на база опита от изпълнение на подобен тип операции по ОПНОИР, базиран на подаване на заявления от училища, въз основа на оценка на конкретните им потребности. В такъв тип операции по ОПНОИР

	<p>обхватът на образователните институции е около 60% от всички институции. Определената целева стойност ще осигури възможност за осъществяване на прехода в образователната система от учебна програма по предметни знания, към рамка, основана на компетентност с оглед решаване на предизвикателствата в обучението на учениците и подобряване на образователните им резултати.</p> <p>Независимо от факта, че постигането на ключови компетентности от всички ученици във всички училища е национална цел, практиката доказва необходимост от изграждане на активно ядро от училища, които развиват капацитет за ефективно прилагане на компетентностния модел и го превръщат от задължение на хартия в промяна в мисленето и ефективен начин на преподаване и учене. Веднъж създадена тази нагласа може да се мултиплицира както по отношение на разширяване на броя на методическите планове за действие с групата от ключови компетентности, така и по отношение на включване на повече училища.</p>
Междинна цел	216
Методология за определяне на междинната цел	<p>За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите преди 2024 г.</p> <p>Етапната цел представлява 15% от броя на училищата, които се планира да въведат методически планове за действие за развитие на ключови компетентности (1 439 училища) в рамките на операция "Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности". Определена е на база 75% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. физическото изпълнение на дейностите по проекта се очаква да обхваща около една година от общо петгодишния период на операцията ($216 = 1439 * 75\% * 1/5$).</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на училищата. На етап отчитане ще бъдат представени данни за вид, местоположение и друга информация за училищата.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се проследи броят на училищата, които разработват и въвеждат училищни методически планове за действие

	за развитие на ключови компетентности. Мониторинг на напредъка и на ефекта от прилагането на компетентностния модел ще се осъществява периодично, като се осъществяват наблюдения на уроци, методическа подкрепа – при необходимост, анкети, изследвания, включващи контролни групи, резултати от регионални външни оценявания, национални външни оценявания, международни изследвания. Анализът на данните от мониторинга и оценките ще се съсредоточат върху ефекта от прилагането на компетентностния модел и по-тясно обвързване на знанията и уменията на учениците, придобити в училище, с практическото им приложение.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събрат текущо на база технически отчети и ще съдържат видът и името на училището; местоположението; видът на методическия план за действие; резултатите от мониторинга и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на училищата, които са получили подкрепа за разработване на методически планове за действия за развитие на ключови компетентности по СИЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички образователни институции (училища и детски градини), включени в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.3 Брой образователни институции, разработили иновативни обучителни пакети

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.3 Брой образователни институции, разработили иновативни обучителни пакети
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища.
Дефиниция	Индикаторът измерва броя на образователните институции, които са разработили иновативни обучителни пакети с оглед тяхното мултиплициране в рамките на партньорството с други образователни институции. Иновативният обучителен пакет включва иновативни учебни програми/иновативни програмни системи, разработени иновативни инструменти и модели в организацията и съдържанието на обучението в детските градини и училищата и разработени иновативни методики за оценяване на образователните резултати на децата и учениците в партниращите си училища.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	152
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност представлява 30% от иновативните училища в България през учебната 2020/2021 г. (504 училища), и детските градини, които са разработили иновативни програмни системи по Национална програма „Успяваме заедно“ (45 детски градини) с оглед осигуряване на възможност за провеждане на конкурентен подбор на проектните предложения, но същевременно и партньорство с още поне две иновативни училища или детски градини, което да осигури възможност за мултиплициране на резултатите от проектите.
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Планираният период за стартиране на физическото изпълнение на дейностите по операция "Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища" е средата на 2025 г., поради което не се планира етапна цел за изпълнение на индикатора.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на образователните институции (училища и детски градини). На етап отчитане ще бъдат представени данни за вид и

	местоположение на училищата/детските градини, и друга информация.
Обосновка	Данните ще се събират с оглед подпомагане на оценката на ефекта от изпълнението на операцията, като проследяване на изготвените иновативни обучителни пакети и тяхното мултиплициране в партньорски образователни институции, както и ефекта върху учениците/децата.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Данните ще съдържат информация за: видът и името на училището/детската градина; местоположението; видът на обучителния пакет; методология за оценяване на учениците/децата; брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на училищата и детските градини, които са получили подкрепа за разработване на иновативни обучителни пакети по СИЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички образователни институции (училища и детски градини), включени в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности
Дефиниция	Показателят измерва педагогическите специалисти, които са завършили обучение по теми, пряко свързани с използване на компетентностния подход и на ценностно-ориентиран подход в образователния процес, за засилване на интердисциплинарния характер на преподаването, подобряване на работата в екип, насърчаване на използването на научни методи и модели в преподаването на ученици.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	38 962
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения на педагогически специалисти, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност представлява 60 % от общия брой учители, които по данни на НСИ през 2019/2020 г. са 65 417. Представителите на целевата група ще бъдат включвани в съответните обучения след извършена оценка на конкретните нужди от придобиване/подобряване на умения и компетенции на всеки представител на целевата група и на образователната система.
Междинна цел	5 844
Методология за определяне на междинната цел	За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който

	<p>се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите преди 2024 г.</p> <p>Етапната цел представлява 15% от броя на учителите, които се планира да придобият умения за преподаване в STEM среда (38 962 учители) в рамките на операция "Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности". Определена е на база 75% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. физическото изпълнение на дейностите по проекта се очаква да обхваща около една година от общо петгодишния период на операцията ($5\,844 = 38\,962 * 75\% * 1/5$).</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, район за планиране, област и община, както и по вид училище.
Обосновка	Събирането на данни за броя на обучените педагогически специалисти за преподаване в STEM среда е необходимо за изграждане на база от данни относно кариерното развитие на педагогическите специалисти, обхванат по програмата и тяхното съотношение спрямо всички педагогически специалисти в страната. Броят на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за тяхното професионално развитие и квалификация, подобряване на качеството на образованието и ефективното прилагане на компетентностния модел. Данните ще предоставят информация какъв е броят на педагогическите специалисти, които са подготвени за тяхното ефективно прилагане / за подобряване на качеството на образованието, вкл. въвеждане на нови педагогически роли в училище, екипно планиране и/или преподаване между учителите и целенасочено професионално учене на учителите в реална работна среда, както и за да се проследи ефекта от създадените междуучилищни партньорства.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; участие в предишни обучения, финансирани от ЕСИФ; период на провеждане на обучението и продължителност; тема на обучението; обучаваща организация; брой придобити квалификационни кредити; участие в разработване и прилагане на училищни методически пакети във връзка с една или повече ключови компетентности.</p>

Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им; • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на педагогическите специалисти, обучени да преподават в STEM среда по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички педагогически специалисти в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.5 Участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.5 Участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища.
Дефиниция	Показателят измерва педагогическите специалисти, ръководители, РУО и ключови експерти в образованието, които са завършили обучение по теми, пряко свързани с управлението на и в образованието, вкл. за повишаване на лидерските умения; обучение за създаване на дигитално образователно съдържание; обучение за събиране на данни за образователната система и образователните резултати на учениците, и за формулиране на решения на база на данни и анализ; обучение за прилагане на образователни иновации, и са подобрили уменията си за работа в образователната система.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	12 069
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения на педагогически специалисти и непедагогически персонал, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност представлява 18% от общия брой учители, които по данни на НСИ през 2019/2020 г. са 65 417. Целевата стойност отразява кумулативния брой на педагогическите специалисти, ръководителите, РУО и ключовите експерти в образованието, които ще бъдат обучение в рамките на група дейности „Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности“, „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“ и

	<p>„Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“, като е отчетено, че обученията са насочени към придобиване на умения в различни области. Изчислената целева стойност ще гарантира широк обхват на целевата група, отчитайки че по проект „Квалификация на педагогическите специалисти“ са включени 43 278 педагогически специалисти, по проект „Образование за утрешния ден“ са включени за подкрепа 26 900 педагогически специалисти. Представителите на целевата група ще бъдат включвани в съответните обучения след извършена оценка на конкретните нужди от придобиване/подобряване на умения и компетенции на всеки представител на целевата група и на образователната система.</p>
Междинна цел	292
Методология за определяне на междинната цел	<p>За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите преди 2024 г.</p> <p>Етапната цел представлява 15% от броя на педагогическите специалисти, ръководителите, РУО и ключовите експерти в образованието, които се планира да завършат обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система в рамките на операция "Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности" (1 948 лица). Определена е на база 75% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. физическото изпълнение на дейностите по проекта се очаква да обхваща около една година от общо петгодишния период на операцията ($292 = 1\,948 * 75\% * 1/5$). Етапната цел е съобразена с планирания период на стартиране на операциите по приоритет 2, поради което при изчисленията не се вземат предвид броя на участниците, които се планира да бъдат обучени за подобряване на уменията за работа в образователната система в рамките на операции "Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение" и "Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища", тъй като тези две операции са планирани да стартират физическото си изпълнение през 2024 г. и през 2025 г. и</p>

	няма да бъде възможно отчитане на стойности на индикатори в края на 2024 г.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, район за планиране, област и община, както и по вид училище.
Обосновка	Събирането на данни за броя на обучените педагогически специалисти, ръководители, РУО и ключови експерти в образованието е необходимо за изграждане на база от данни относно кариерното развитие на педагогическите специалисти и другия персонал, обхванат по програмата и тяхното съотношение спрямо всички педагогически специалисти, ръководители, РУО и ключови експерти в образователната система в страната. Броят на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за тяхното професионално развитие и квалификация, за прилагане на дигитално образователно съдържание и образователни иновации в обучението на ученици, за събиране на данни за образователната система и образователните резултати на учениците, и за формулиране на решения на база на данни и анализ. Данните ще предоставят информация какъв е броят на педагогическите специалисти, ръководителите, РУО и ключовите експерти в образователната система които са подготвени за подобряване на качеството на образованието и цифровата му трансформация / за мултиплицирането на добри иновативни решения, вкл. въвеждане на нови педагогически роли в училище, екипно планиране и/или преподаване между учителите и целенасочено професионално учене на учителите в реална работна среда, както и за да се проследи ефекта от създадените междуучилищни партньорства.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; участие в предишни обучения, финансирани от ЕСИФ; период на провеждане на обучението и продължителност; тема на обучението; обучаваща организация; продължителност на обучението; степен на прилагане на дигитално образователно съдържание в обучението на ученици / степен на прилагане на образователни иновации в обучението на ученици.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици.

Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на педагогическите специалисти, ръководители, РУО и ключови експерти в образованието, включени в обучения за подобряване на уменията им за работа в образователната система по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.
-------------------	---

SOI 2.6 Брой високо квалифицирани специалисти, които са привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.6 Брой високо квалифицирани специалисти, които са привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища.
Дефиниция	Показателят измерва броя високо квалифицирани специалисти в различни професионални области, които са привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп и преподават на ученици поне 1 учебна година. Алтернативните мерки за достъп ще позволят на тези специалисти да работят едновременно като учители и да упражняват професията си. Те ще получат подкрепата на обучен преподавателски персонал или ментор и краткосрочно обучение в реална среда за развиване на ключови компетенции в различните нива на образование.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	188
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единични разходи за преподаване на ученици, чрез стандартна таблица за почасово възнаграждение, приложима за периода 2018 – 2020 г. Приложен е процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че единичните разходи за преподаване на ученици са свързани единствено с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност гарантира широк обхват на целевата група и увеличение с повече от три пъти в броя на висококвалифицираните специалисти, които са привлечени към учителската професия по Национална програма „Мотивирани учители“ (към 2020 г. са привлечени 56 високоспециализирани специалисти).
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Планираният период за стартиране на физическото изпълнение на дейностите по операция "Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища" е

	средата на 2025 г., поради което не се планира етапна цел за изпълнение на индикатора.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се проследи доколко включването на подобен тип специалисти допринася за намаляване на недостига на учители по различни учебни предмети, както и ефекта от включването на квалифицирани специалисти от различни професионални области в подобряване на развитието на знания, умения и компетенции от учениците. Данните за броя на учебните години, в които квалифицираните специалисти преподават на ученици, ще бъдат използвани за анализ на това доколко предложените мерки за достъп до учителската професия са ефективни в дългосрочен план.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници. Данните ще бъдат събрани от училищата, които наемат допълнителните учители и ще съдържат: пълна демографска информация, включително пол, професия, години опит, преподаван предмет и клас, квалификация, ниво на образование и други демографски данни.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на висококвалифицираните специалисти, привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища; • Подкрепа за ученици с таланти.
Дефиниция	Показателят измерва броя на учениците, вкл. от маргинализирани общности, от всички етапи и степени на училищното образование, които са подкрепени по програмата за надграждане на придобитата общообразователна подготовка в областта на дигиталните умения в съответния етап на образование, в областта на STEAM, за практическа работа на ученици в лабораторна среда за натрупване на знания и умения, свързани с природни науки, математика и информатика, добавена виртуална реалност и др., за пилотно въвеждане на интердисциплинарно обучение, за насърчаване на участието им в регионални олимпиади и състезания чрез участия в занимания по интереси (извънкласни дейности) и са получили сертификат за участие в такива дейности, и броя на децата, вкл. от маргинализираните общности, които участват в допълнителни занимания за прилагане на иновативно учебно съдържание, иновативни методи на преподаване и учене, иновативни модели за оценка на образователните резултати, въвличане на иновативна учебна среда в учебния процес и др., и са получили сертификат за участие в такива занимания.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	367 582
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения на ученици (занимания по интереси), и на база единичните разходи за допълнителни занимания за деца, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за занимания по интереси/допълнителни занимания са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка

	<p>зависимост от ръста на разходите за труд. Целевата стойност представлява 40% от общия брой деца в детските градини и ученици в училищата, които по данни на НСИ през 2019/2020 г. са общо 926 125. Целевата стойност отразява кумулативния брой на учениците, които ще получат подкрепа в занимания по интереси в рамките на група дейности „Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности“ (80 717 ученици), „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“ (202 839 ученици), „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“ (53 655 ученици) и „Подкрепа за ученици с таланти“ (19 711 ученици), и броя на децата от детските гради, които ще получат подкрепа за допълнителни занимания в рамките на група дейности „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“ (10 660 деца). Изчислената целева стойност ще гарантира широк обхват на целевата група.</p>
Междинна цел	12 108
Методология за определяне на междинната цел	<p>За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на индикаторите преди 2024 г.</p> <p>Етапната цел представлява 15% от броя на учениците, които се планира да бъдат обхванати в занимания по интереси в рамките на операция "Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности" (80 717 ученици). Определена е на база 75% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. физическото изпълнение на дейностите по проекта се очаква да обхваща около една година от общо петгодишния период на операцията ($12108 = 80717 \cdot 75\% \cdot 1/5$). Етапната цел е съобразена с планирания период на стартиране на операциите по приоритет 2, поради което при изчисленията не се вземат предвид броя на децата и учениците, които се планира да бъдат обхванати в операции "Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение" (202 839 ученици), "Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища" (64 325 деца и ученици) и "Подкрепа за ученици с таланти" (19 711 ученици), тъй</p>

	като тези три операции са планирани да стартират физическото си изпълнение през 2024 г. и през 2025 г, и няма да бъде възможно отчитане на стойности на индикатори в края на 2024 г.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, образователна институция, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на учениците, вкл. от маргинализирани общности, които са подкрепени по програмата за надграждане на придобитата общообразователна подготовка в областта на дигиталните умения в съответния етап на образование, в областта на STEAM, за практическа работа на ученици в лабораторна среда за натрупване на знания и умения, свързани с природни науки, математика и информатика, добавена виртуална реалност и др., за пилотно въвеждане на интердисциплинарно обучение, за насърчаване на участието им в регионални олимпиади и състезания чрез участия в занимания по интереси (извънкласни дейности) и са получили сертификат за участие в такива дейности, е необходимо за съставяне на цялостна картина за броя на учениците, участващи в извънкласни дейности, които придобиват допълнителни знания и умения с оглед оценка на ефекта от такива дейности върху образователните резултати на учениците. Данните ще предоставят информация за териториалния обхват на учениците като участници в образователния процес, които придобиват, усъвършенстват и надграждат цифрови си умения – базови и за напреднали – посредством включването им в обучения, осъществявани чрез използване на иновативни методи на преподаване, в които се комбинират едновременно разнообразен набор от цифрови технологии, както и обучения по компютърно моделиране.</p> <p>Данните за участието на ученици в занимания по интереси в областта на STEAM и в занимания по интереси за въвеждане на интердисциплинарно обучение, заедно с демографската разбивка, се събират, за да се използват при оценката на ефекта от въвеждането на интегрирана учебна среда от ново поколение. Фокусът върху учениците, чието участие е по-задълбочено, ще осигури оценката на кариерното им ориентиране. Въпреки че показателят не измерва тези фактори директно, събраните данни ще бъдат основополагащи за оценката на проектите.</p> <p>Данните за подкрепените ученици с таланти за участие в регионални олимпиади и състезания ще се събират, за да се проследи приноса на програмата върху осигуряването на допълнителни възможности за подготовка на талантиливи ученици от всички етапи и степени на училищното образование за участие в регионални конкурси, олимпиади и състезания, с оглед проследяване, чрез периодични оценки, въздействието на подкрепата върху мотивацията им за</p>

	<p>постигане на по-високи постижения в съответните области и възможността повече ученици да повишат образователните си резултати.</p> <p>Събирането на данните за броя на децата от детските градини ще подпомогне процеса на проследяване на ефекта от въвеждането на иновативно учебно съдържание, иновативни методи на преподаване и обучение, иновативни модели за оценка на образователните резултати и включване на иновативна учебна среда в учебния процес в българските детски градини през текущия програмен период, с цел да се насърчават и подкрепят образователните иновации в детските градини и да се оцени доколко прилагането на иновативни подходи в детските градини се отразят положително върху образователните резултати на децата.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол, възраст, ниво на образование, други демографски данни; период на провеждане на заниманията по интереси/ допълнителните занимания и продължителност; тема/област на заниманията по интереси/ допълнителните занимания.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици; • ЕЕСР03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им; • SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците на възраст под 18 г. – деца и ученици, включени в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.</p>

Показатели за резултатите

ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища.
Дефиниция	Показателят измерва броя на педагогическите специалисти, които са завършили обучение с придобиване на поне един квалификационен кредит за прилагане на компетентностен подход и участват в разработване и прилагане на училищни методически планове за действие; и броя на учениците, които след положен изпит са придобили сертификат за постигнато равнище на знания и умения в областта на дигиталните умения/в областта на STEAM.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	115 910
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява кумулативен сбор от педагогически специалисти, обучени в рамките на група дейности Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности (38 962), учениците, които са придобили на ниво на дигитални умения по Рамката за дигитални компетентности в рамките на група дейности Дигитална трансформация на училищното образование (60 852) и учениците, които са придобили ниво на умения в областта на STEAM в рамките на група дейности Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища (16 096), определена на база експертна оценка.
Референтна стойност	87 116
Методология за определяне на	Данните са към 2022 г. и отразяват:

референтната стойност	<p>- верифициран брой педагогически специалисти, завършили обучения и придобили квалификационни кредити за подобряване на уменията им за преподаване и оценяване по процедура „Квалификация на педагогическите специалисти“, финансиран по ОПНОИР (проектът е в процес на изпълнение), като е отчетен и планирания резултат по процедурата, съответно 95% от ПС до 34 г. и 80% от ПС на възраст между 35 и 54 г. да останат в образователната система, т.е. $8\,534 \cdot 95\% + 34\,990 \cdot 80\% = 36\,099$;</p> <p>- верифициран брой ученици, успешно завършили обучение за допълнителни занимания по ключови дигитални умения – базови и за напреднали и за компютърно моделиране/кодиране, с издаден сертификат, по процедура „Образование за утрешния ден“ по ОПНОИР – 49 157;</p> <p>- броя на учениците, които са положили изпит за придобити умения по специалности в сферата на ИТ в рамките на Национална програма „Обучение за ИТ кариера“ (1 860 ученици).</p> <p>Референтната стойност се определя на $87\,116 (36\,099 + 49\,157 + 1\,860) = 87\,116$.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.</p>
Обосновка	<p>Събирането на данни е необходимо, за да се гарантира устойчивостта на операциите. Данните ще бъдат допълвани от периодични оценки, за да се подпомогне определянето на ефекта от квалификацията на педагогическите специалисти върху учениците в класната стая и ефекта от квалификацията на учениците върху нивото на образователните им резултати.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Измерено, чрез социологическо проучване на база разработен по проекта и утвърден от МОН въпросник за педагогическите специалисти, учениците и родителите.</p> <p>Необходимостта от събиране на данни за броя на учениците, които са получили квалификация, е с оглед на измерване на постиженията на учениците в придобиването на специфична дигитална квалификация, измерване на ефекта от обученията на учениците и за да мотивира други ученици за включване в занимания по интереси за надграждане на придобитата общообразователна подготовка в областта на дигиталните умения в съответния етап на образование и постигане на по-високи равнища на дигитални умения по Рамката за дигитални компетентности.</p> <p>Данните за участието на ученици в занимания по интереси в областта на STEAM, заедно с демографската разбивка се събират, за да могат да се използват при оценката на ефекта от тази операция, а именно въвеждането на интегрирана учебна среда от ново поколение. Фокусът върху учениците, чието участие е по-задълбочено, ще осигури оценката на кариерното ориентиране. Въпреки че показателят</p>

	не измерва тези фактори директно, събраните данни са основополагащи за периодичните оценки на проектите.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда; • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците, които са получили квалификация – педагогически специалисти и ученици, родители и образователни медиатори, включени в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища; • Подкрепа за ученици с таланти.
Дефиниция	<p>Показателят измерва промяната в образователните резултати на децата и учениците за всяка учебна година вследствие на участието им в група дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение; • Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища; • Подкрепа за ученици с таланти, <p>съгласно държавните образователни стандартни (ДОС) за оценяване на резултатите от обучението на децата и учениците в предучилищното и училищното образование.</p> <p>Показателят показва средното изменение, съгласно ДОС, от входното и изходното ниво за всяка учебна година участие на децата от детски градини, вкл. от маргинализирани общности като ромите, в допълнителни занимания за разумното и устойчиво ползване на енергията, за прилагане на иновативно учебно съдържание, иновативни методи на преподаване и учене, иновативни модели за оценка на образователните резултати, въвличане на иновативна учебна среда в учебния процес. Средното изменение на</p>

	<p>образователните резултати, изразено в проценти, е общо от всички образователни направления, като се отразява в детското портфолио.</p> <p>Показателят показва промяна в средната годишна оценка и/или средния годишен успех, изразена в проценти, на учениците, вкл. от маргинализирани общности като ромите, участници в занимания по интереси в областта на дигиталните умения, в областта на STEAM и прехода към зелената икономика, за практическа работа на ученици в лабораторна среда за натрупване на знания и умения, свързани с природни науки, математика и информатика, добавена виртуална реалност и др., за насърчаване на участието им в регионални олимпиади и състезания, които са подобрили образователните си резултати в края на всяка учебна година от периода на изпълнението на дейностите, спрямо нивото на образователните им резултати преди стартирането на дейностите по операциите.</p>
Мерна единица	Процент
Крайна цел	10%
Методология за определяне на крайната цел	<p>Съгласно Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДОС) напредъкът на учениците в училищното образование се определя чрез качествени и количествени показатели, отразени в ученическата книжка, личния картон/ личното дело на ученика. За нуждите на измерване на промяната в образователните резултати, като следствие от участието в дейности по тази специфична цел се прави разделение, а именно: качествен измерител: отличен – 100%, много добър – 85%, добър – 70%, среден – 55% и слаб – 40% съгласно разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. – минимални изисквания на ДОС за оценяване на резултатите, което се прилага за ученици от 1 – 3 клас. За учениците от 4 клас до гимназиална степен включително се прилага количествено измерване на придобития напредък в образователните умения като всяка промяна в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, където 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение, а качествените измерители са същите като по-горе. За ученици със СОП се използва следната скала: постига изискванията – 100%; справя се – 70%; среща затруднения – 40%. Проследяват се и отразените в ученическата книжка, личния картон/личното дело на ученика за брой отсъствия и причините за тях, санкции, ако има такива, награди и поощрения.</p> <p>В резултат от участието в дейности по „Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности“; „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“, „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“ и „Подкрепа за ученици с таланти“ тези ученици ще са показали подобрене на образователните си резултати средно с 10% в рамките на всяка учебна година (например средният успех от 3,00 се</p>

повишил до 3,50). Определянето на целевата стойност на показателя за ученици от целевите групи се базира на опита на ОПНОИР по проект „Подкрепа за успех“, където според анализ на постигнатото за учебната 2019/2020 г. 65 930 ученици са подобрили образователните си резултати с 1 единица (което е 20%) по учебни предмети, по които са участвали в допълнителни обучения, резултатите от ДЗИ и НВО и от началния етап подобрението на общ среден образователен резултат се определя на 10% или 0,50 по количествената оценка за 1 учебна година.

За децата в предучилищното образование няма предвидени количествени и качествени оценки и проследяването на показателя ще се основава на информацията в детското портфолио в началото и в края на всяка учебна година. За нуждите на измерване на промяната на образователните резултати за децата в предучилищно образование, като следствие от участието им в трите групи дейности по тази специфична цел се прави разделение на четири качествени степени на постигане на образователните резултати от съответния ДОС:

- Постига очакваните резултати – 100%;
- В голяма степен постига очакваните резултати – 80%;
- Частично постига очакваните резултати – 65%;
- Не постига очакваните резултати – 50%.

За деца със СОП:

- Постига изискванията – 100%;
- Справя се – 70%;
- Среща затруднения – 40%. В резултат от оказаната подкрепа по тази специфична цел тези деца ще са показали подобрение средно с 10% на образователните резултати за всяка учебна година участие в дейности по тази специфична цел. Например дете в детската градина с входно ниво от 65% за една учебна година след участие в цитираните дейности постига 75%. За дете със СОП например с входно ниво от 50% за една учебна година след участие в цитираните дейности постига 60%.

Целевата стойност на показателя представлява 10% подобрение на средните образователни резултати на деца и ученици, вкл. от маргинализирани общности, участници в допълнителни занимания, занимания по интереси, практическа /лабораторна работа по групи дейности „Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение“, „Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища“ и „Подкрепа за ученици с таланти“ за всяка една учебна година в рамките на изпълнение на групите дейности.

Референтна стойност	10%
Методология за определяне на референтната стойност	От наличната информация по ОПНОИР и анализи на МОН по проекти „Подкрепа за успех“, „Приобщаващо образование“ и предвид методиките и стъпката, с която за отделните целеви групи и възрасти се измерват образователните резултати, са планирани средно подобрение от 10% на годишна база и допускане от 15% в определени случаи и условия. Проектите не са приключили, реализират се в периода на пандемичната обстановка през последните две учебни години и за референтната стойност се приема 10%, което е по-ниската от двете планирани стойности, базирана и на анализ на МОН за учебната 2019/2020 година.
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по образователни етапи/степени, образователни направления, учебни заведения, целеви групи.
Обосновка	<p>Събирането на данни е необходимо, за да се гарантира устойчивостта на операциите. Данните ще бъдат допълвани от периодични оценки, за да се подпомогне определянето на ефекта от предоставената подкрепа чрез допълнителни занимания за деца и занимания по интереси за ученици върху нивото на образователните им резултати.</p> <p>Данните ще се събират, за да се проследи напредъка във всяко дете и ученик, които са получили подкрепа за допълнителни занимания/занимания по интереси, по отношение на образователните му резултати за всяка година от изпълнението на операциите и след тяхното приключване. Данни ще бъдат използвани за периодични оценки на ефекта, обхвата и устойчивостта, чрез които да се анализира доколко и по какъв начин подобен вид подкрепа повишава мотивацията за учене. Показателят е ориентиран към цели, заложи в стратегически документи като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България (2021 – 2030). по приоритетните области като „Ранно детско развитие“, „Компетентности и таланти“, „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“, „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“. Показателят допринася за постигане на националната цел за 2030 за 37% население, притежаващо основни цифрови умения и 58% дял на лицата с основни или над основни общи цифрови умения на възраст от 16 до 74 години, живеещи в домакинство с деца под 16 годишна възраст.</p> <p>Информацията служи за ориентир/коректив при определяне на политики за развитие на образованието. Показателят е насочен и към изпълнение препоръки на ЕК от докладите по Европейския семестър за напредък и обхват на приобщаващото образование.</p>

Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: образователна институция, средна обща промяна в проценти на образователните резултати спрямо входно и изходно ниво, отразена в детското портфолио, ученическата книжка за всяка учебна година, образователни направления, учебни предмети, допринесли за общата средна промяна, клас/етап/степен от училищното образование, група от предучилищното образование, тематичен обхват/предмет на допълнителните занимания и заниманията по интереси, местоположение, демографски данни за децата и учениците.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SOI 2.1 Брой подкрепени родители и образователни медиатори; • SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда; • SOI 2.5 Участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система; • SOI 2.6 Брой високо квалифицирани специалисти, които са привлечени към учителската професия чрез алтернативни мерки за достъп.
Валидиране	Целевата стойност на показателя отразява повишение на образователните резултати на деца и ученици в рамките на всяка учебна година, вследствие на участието им в допълнителни занимания/занимания по интереси – при изпълнение на трите операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 г.

SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 2.2 Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности
Дефиниция	Показателят измерва дела на училищата, които 2 години след въвеждането методически планове за действие за прилагане на компетентностен модел са разширили групата ключови компетентности
Мерна единица	процент
Крайна цел	80%
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база опита по ОПНОИР в изпълнението на системни операции, в които е предвидено разработването на специализирани методики и други продукти, насочени към обучението на деца, и дела на образователните институции, в които се прилагат разработените продукти. За въвеждане и развитие на компетентностния модел на ниво училище и за гарантиране на устойчивост на резултатите по процедурата най-малко 80% от училищата, разработили училищни програми /методически пакети, следва да разработят и прилагат пакет за поне още една ключова компетентност, и продължат да се прилагат и след приключване на операцията.
Референтна стойност	80%
Методология за определяне на референтната стойност	Данните са към 2020 г. и отразяват планирания в операция „Образование за утрешния ден“ обхват на училищата, които да прилагат педагогически иновации и съвременни подходи на преподаване.
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на училищата. На етап отчитане ще бъдат представени данни за вид и местоположение на училищата, и друга информация.

Обосновка	Данните от мониторинга, събрани за този показател ще предоставят важна информация за обхвата и ефекта от прилагането на училищните методически планове за действие, базирани на компетентностния модел. Данните от мониторинга ще бъдат основа за измерване на тенденциите за повишаване на образователните резултати в училищното образование.
Методология за събиране на данните	<p>Измерва се текущо чрез техническите отчети за изпълнение на проекта на база системата за оценка, наблюдение и докладване, установена в проекта.</p> <p>Данните ще се събират, за да се проследи какъв е дела на училищата, които разработват и въвеждат в училищните методически планове за действие допълнителни на групи ключови компетентности в рамките на две години след приключване на проекта. Мониторинг на напредъка и на ефекта от прилагането на компетентностния модел при нововключените групи ключови компетентности ще се осъществява периодично, като се осъществяват наблюдения на уроци, методическа подкрепа – при необходимост, анкети, изследвания, включващи контролни групи, резултати от регионални външни оценявания, национални външни оценявания, международни изследвания.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 2.2 Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда; • EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 2.1 Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици
Валидиране	Целевата стойност на показателя е равна на поне 80% от броя на училищата, въвели методически планове, разработили училищни методически програми/пакети и приложили поне още една ключова компетентност 2 години след приключване на дейностите, в резултат на получената подкрепа по операции по СИЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027.

SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 2.3 Брой потребители на разработените иновативни обучителни пакети
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения
Свързана дейност	Подкрепа за създаване и прилагане на култура за иновации, иновативни детски градини и училища.
Дефиниция	Показателят отчита броя на децата и учениците, които се обучават по разработените иновативни обучителни пакети в партниращите си училища/детски градини.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	94 848
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база показателя за краен продукт, съгласно който 152 училища/детски градини се очаква да разработят иновативни обучителни пакети, като е взето предвид, че разработените продукти трябва да бъдат мултиплицирани в поне две партньорски институции, т.е. да се приложат общо в три образователни институции във всяко проектно предложение или в общо 456 училища и детски градини. Общият брой на обхванатите по операцията образователни институции е умножен по средния брой деца/ ученици в 1 детска градина/ училище (по данни на НСИ през учебната 2019/2020 г. средно 295 ученици се обучават в 1 училище и средно 119 деца в 1 детска градина, т.е. средно 208 деца/ученици се обучават в образователна институция).
Референтна стойност	10 268
Методология за определяне на референтната стойност	Данните са към 2021 г. и отразяват броя на децата от детските градини, които са включени в дейности по Национална програма "Успяваме заедно", Модул 2 „Иновативна детска градина“ за 2020 г. с бюджет 70 000 лв., и броя на учениците, които се планира да бъдат обхванати в дейности по Национална програма "Иновации в действие" с бюджет 2 млн. лв. Общото финансиране по двете национални програми възлиза на 2. 070 млн. лв. или приблизително на 1/10 от размера на предвидената подкрепа по ПО.
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни

	за пол, възраст, училище, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните ще се събират с оглед оценката на ефекта от прилагането на иновативните обучителни пакети върху децата и учениците – доколко прилагането на иновативни подходи в преподаването се отразява благоприятно върху образователните резултати на учениците и за измерване на конкретното ниво на повишаване на образователните резултати, както в краткосрочен план (в рамките на съответната учебна година), така и в дългосрочно (за учебните години, които се обхващат по операцията).
Методология за събиране на данните	Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол, възраст, ниво на образование, други демографски данни; видът на обучителния пакет; методология за оценяване на учениците/децата и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 2.3 Брой образователни институции, разработили иновативни обучителни пакети; • SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици; • EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 2.1 Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици
Валидиране	Целевата стойност на показателите обхваща броя на децата и учениците, които се обучават по разработените иновативни обучителни пакети в партниращите си училища/детски градини, включени в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 2 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички деца и ученици в дейности по Приоритет 2 на Програмата и по тази специфична цел.

ПРИОРИТЕТ 3 – ВРЪЗКА НА ОБРАЗОВАНИЕТО С ПАЗАРА НА ТРУДА

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д)

Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване

Показатели за крайни продукти

ЕЕСО05 Заети, включително самостоятелно заети

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО05 Заети, включително самостоятелно заети
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; - Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето; - Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО; - Развитие на дуалната система на обучение в ПОО.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на обучените педагогически специалисти, придобили или надградили уменията си при професионалната подготовка на ученици в гимназиален етап на средното образование, в т. ч.: броя на педагогически специалисти, обучени за повишаване на дигиталните умения за обучения за създаване и използване на съвременни цифрови технологии, вкл. умения за интерактивни техники за преподаване, новостите в професиите, които преподават, свързани с цифрова и зелена икономика синия растеж, индустрия 5.0 и ИСИС, брой на учители и преподаватели, включени в дейности на ЦВП в партньорство с бизнеса, висши училища за продължаващата им квалификация и педагогически специалисти и наставници повишили уменията си за преподаване при практическата подготовка в рамките на дуалната система на обучение.</p> <p>Целта на обученията е повишаване на капацитета, квалификацията и уменията на педагогическите специалисти и на наставниците за</p>

	осъществяване на професионалната подготовка на учениците в професионалните училища, вкл. в дуалната система на обучение.
Мерна единица	Брой
Цел	8 648
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база изчислените единични разходи за обучения на педагогически специалисти и наставници, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е предвиден процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за обучения са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>Целевата стойност на показателя е сбор от целевите стойности на педагогическите специалисти, които да повишат квалификацията и уменията си от участието им в дейностите по Приоритет 3 в професионалното образование и обучение. Целевата стойност на педагогическите специалисти по професионална подготовка, обхванати в специализирани обучения за повишаване на дигиталните им и други умения, свързани с прехода към цифрова и зелена икономика синия растеж, индустрия 5.0 и ИСИС, включени в дейности на ЦВП в партньорство с бизнеса и висши училища за продължаваща квалификация на учители и преподаватели и включени в обучения, свързани с дуалната система на обучение (6 951), представлява 59% от всички педагогически специалисти в професионалните училища, които по данни на НСИ за учебната 2020/2021 г. са 11 859. Наставниците, включени в обучения за придобиване на педагогически и методически умения са 1 697 представители на работодателите.</p> <p>Целевата стойност ще гарантира широк обхват на педагогическите специалисти по учебни предмети от професионалната подготовка, свързани с изучаваната професия или специалност, като се има предвид, че по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ е планирано да бъдат включени 735 педагогически специалисти и 706 наставници.</p>
Междинна цел	753
Методология за определяне на междинна цел	<p>Етапната цел за обхванатите учители/преподаватели по професионална подготовка по първите две групи дейности на Приоритет 3, с продължителност на операцията от 5 години се определя на 15% (75% финансов ресурс / 5 години продължителност) с реално изпълнение на дейностите и отчитане стойности на показателя за краен продукт през 2024 г. Операцията за подкрепа на ЦВП по група дейности 3 се предвижда да стартира в края на 2024, с реално отчитане и верифициране стойностите на показателя за обхванатите учители/преподаватели по професионална подготовка след 2025 г., съответно не се предвиждат етапни цели. Операцията/ите за подкрепа на дуалната система на обучение по</p>

	<p>група дейности 4 на Приоритет 3 ще се реализира в продължение на сходен проект по ОПНОИР с прилагане на подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). В тази връзка, се предвижда операцията/ите да стартират със 100% от определения финансов ресурс за 7 години продължителност, но предвид стартиране физическото изпълнение на дейностите през 2024 г., КБ се предвижда да отчете към УО стойности на индикаторите за обхванатите учители/преподаватели по професионална подготовка и подкрепени наставници в дуалната система на обучение, в края на годината. Етапната цел се определя на 5% (100% финансов ресурс / 7 години продължителност / 1/3 на участващите представители на целевата група през 2024 г. с реално отчитане и верифициране стойностите на показателя за краен продукт.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори и педагогически направления/степени. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за педагогическите специалисти по направление от педагогическата им квалификация в гимназиалното образование по професионална подготовка и за професията и специалността за наставниците, в която преподават, възраст, пол, училище, регион, община, придобита квалификация (квалификационни кредити) и др.</p>
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на обучените педагогически специалисти и наставници е необходимо за изграждане на база от данни относно ресурсното обезпечаване практическата подготовка на учениците в професионалните училища и кариерното развитие на педагогическите специалисти, както и придобиването на педагогически умения на определените наставници от работодателите в дуалната система на обучение. Броят на извършените квалификационни дейности по програмата ще послужи на национално ниво при разработване на стратегическа визия за провеждане на политика за професионално развитие и квалификация на педагогическите специалисти, подобряване на качеството на професионалното образование и обучение и ефективното планиране на мерки. Данните ще предоставят информация за броя на педагогическите специалисти, които са подготвени за нуждите на професионалната подготовка на учениците в гимназиалния етап на средното образование.</p> <p>Информацията допринася за оценка на ефекта върху целевите групи – доколко и как промяната в капацитета на педагогическите специалисти и непдагогическия персонал се отразява на целевите групи.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните се събират текущо от бенефициенти и се представят с междинните и финални отчети (технически и финансови) на УО. Данните се обработват и валидират от УО всяка година в годишен доклад за напредъка на Програмата.</p>

	Информацията ще включва: демографски данни – пол, възраст, училище, община, район, професия и специалност, за която се отнася обучението и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 3.1. Брой професионални училища, въвели модернизиран учебни програми по професионална подготовка; • SOI 3.2. Брой подкрепени Центрове за високи постижения; • SOI 3.3. Брой училища въвели дуална система на обучение; • EECR03 Участници, които при напускане на операцията получават квалификация.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на назначените в образователната система педагогически специалисти и наставници в дуалната система на обучение, участници в дейностите по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел.

EECO09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EECO09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; - Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето; - Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО; - Развитие на дуалната система на обучение в ПОО - Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО.

Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на учениците, които участват в дейности по приоритет 3, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в ПОО: ученици в „риск от отпадане“, включени в допълнително обучение и/или гъвкави пътеки за повторно включване, ученици преминали допълнителни занимания и ученически практики в реална работна среда, ученици, включени в допълнителни учебни дейности на високо ниво на практическо обучение, ученици, включени в допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка, ученици, участващи в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие при обучение в дуалната система на обучение в ПОО; - във висшето образование: броя на учениците от втори гимназиален етап, вкл. и такива от уязвими групи, които са включени в дейности за подготовка за явяване на ДЗИ или за явяване на кандидатстудентски изпити.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	108 554 (от които ПОО – 103 088 и ВО 5 466)
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност е определена на база Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2, 3 и 5 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, прилагани към 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че тези разходи са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд.</p> <p>Целевата стойност за ПОО представлява обща стойност (сбор) от целевите стойности на участниците, които ще бъдат обхванати по операциите, планирани в рамките на професионалното образование и обучение и при подкрепа за достъпа до висше образование по Приоритет 3 на „Програма за образование“ и е изчислена на база опита по ОПНОИР за включените по операциите лица, към края на 2020. Целевата стойност представлява 75% от всички учащи в професионалните училища⁷, които по данни на НСИ за учебната 2020/2021 г. са 138 656 ($103\,088 / 138\,656 = 75\%$ със закръгляване).</p> <p>Целевата стойност за ВО представлява 2 % от учениците в гимназиален етап (по данни на НСИ за 2019/2020 г. 267 892 ученика), отчитайки че операцията ще се реализира чрез подбор на проектни предложения.</p>
Междинна цел	10 638 (От които ПОО – 9 727 и ВО – 911)

⁷ Данни на НСИ за учебната 2020/2021, учащи в професионални гимназии, включително учащи в професионални паралелки, съгласно разпоредбите на чл. 47 от ЗПУО.
<https://www.nsi.bg/bg/content/3444/%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%89%D0%B8-%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%B0>

Методология за определяне на междинната цел	<p>Междинната цел представлява обща стойност от предвидените междинни цели за операциите в рамките на системата на ПОО и за ВО. Етапната цел за ПОО за обхванатите ученици в паралелки по професионална подготовка по първите две групи дейности на Приоритет 3, с продължителност на операцията от 5 години се определя на 15% (75% финансов ресурс / 5 години продължителност) с реално изпълнение на дейностите и отчитане стойности на показателя за краен продукт през 2024 г. Операцията за подкрепа на ЦВП по група дейности 3 се предвижда да стартира в края на 2024, с реално отчитане и верифициране стойностите на индикатора за обхванатите ученици след 2025 г., съответно не се предвиждат етапни цели. Операцията/ите за подкрепа на дуалната система на обучение по група дейности 4 на Приоритет 3 ще се реализира/т в продължение на сходен проект по ОПНОИР с прилагане на подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). В тази връзка, се предвижда операцията/ите да стартират със 100% от определения финансов ресурс за 7 години продължителност, но предвид стартиране физическото изпълнение на дейностите през 2024 г., КБ се предвижда да отчете към УО стойности на индикаторите за обхванатите ученици в края на годината. Етапната цел се определя на 5% (100% финансов ресурс / 7 години продължителност / 1/3 на участващите представители на целевата група през 2024 г. с реално отчитане и верифициране стойностите на показателя за краен продукт. Етапната цел за ВО представлява 17% от броя на учениците, които се планира да бъдат обхванати в дейности за достъп до висше образование в рамките на операция "Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО" (5 466 ученици). Определена е, като е съобразена с план-графика за стартиране на операцията на база 100% финансов ресурс за 3-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2024 г. и отчитане стойности на индикатора през третото тримесечие на 2024 г., т.е. до края на 2024 г. реалното изпълнение е половин година ($911 = 5\,466 \cdot 100\% / 3 \cdot 1/2$).</p>
Базова стойност	0
Разбивка	<p>Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.</p>
Обосновка	<p>Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели в политиките за образование, в редица стратегически документи за ученици включени обучение по професионална подготовка в гимназиален етап на средното образование групи. Показателят е ориентиран към цели, заложиени в стратегически документи например като Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030 като цел в съответствие с цел 7.2. Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето и цел 7.3. Развитие на професионалното</p>

	<p>образование и обучение, базирано на прехода към цифрова и зелена икономика, Стратегия за развитие на висшето образование в България за периода 2021 – 2030, Национална програма за развитие на България 2030 и др.</p> <p>Данните, които ще бъдат събрани за ПОО ще проследят броя на учениците които участват в мерки по предотвратяване ранното напускане на училище, чрез прилагане в гъвкави пътеки за повторно включване, допълнителни занимания и ученически практики в реална работна среда, участия в стажове, летни академии и др. в рамките на ЦВП, пробно стажуване и кариерно ориентиране при дуалната система на обучение и др.</p> <p>Данните, които ще бъдат събрани за ВО, ще помогнат за проследяване на ефекта (чрез периодични оценки на ефекта) от предоставената подкрепа за подготовка за явяване на ДЗИ/ кандидатстудентски изпити и постигнатите резултати от участниците на изпитите.</p> <p>Информацията измерва напредъка в изпълнението и ще се използва при определяне на политики за модернизиране на училищното професионалното образование и обучение и за достъпа до висше образование.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; училище, в което се обучава; предмет на обучението; организация, която е провела обучението за подготовка за явяване на ДЗИ/кандидатстудентски изпит.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EECO15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 3.1 Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • SRI 3.3. Участници, които остават в образование; • EECR02 Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • EECR04 Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на учениците в гимназиално образование, вкл. и такива от уязвими групи, които са получили допълнителна подкрепа за професионалната им подготовка и/или подкрепа за продължаване на образованието във висше училище по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.</p>

EEC010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EEC010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения; Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО; Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО.
Дефиниция	Показателят измерва броя на студентите, които са преминали обучение в реална работна среда, броя на студентите, които са получили подкрепа за развитие на предприемачески умения и компетентност, и на дигитални умения; броя на студентите, преминали мобилност за обучение във връзка с новите програми; броя на студентите, които са записани за обучение по модернизирани учебни програми, разработени в рамките на програмата, и броя на непедagogическия персонал, вкл. образователни медиатори, които ще получат подкрепа за продължаване на образованието във висше училище.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	85 375
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за практическо обучение на студенти, прилагани през периода 2018 – 2020 г., на разходите за разработване и въвеждане на нови учебни програми в одобрените проектни предложения по процедура „Модернизация на висшите училища“ на ОПНОИР, и на база Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2, 3 и 5 на Оперативна програма „Наука и

	<p>образование за интелигентен растеж“, прилагани към 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от разходите за практическо обучение са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд, както и на база единичните разходи за индивидуална подкрепа за мобилност за обучение, прилагани по програма Еразъм +. Целевата стойност представлява средно 39% от общия брой студенти във висши училища, които по данни на НСИ през 2020/2021 г. са общо 219 791, и от броя на образователните медиатори по проект „Подкрепа за успех“ на ОПНОИР (782). Целевата стойност отразява кумулативния брой на студентите, които ще преминат обучение в реална работна среда (40 099) и студентите, които ще получат подкрепа за развитие на предприемачески умения и компетентност, и на дигитални умения (22 884) в рамките на групи дейности „Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения“, студентите, които ще преминат мобилност за обучение във връзка с новите програми (3 683), студентите, които ще се запишат за обучение по модернизирани учебни програми, разработени в рамките на група дейности „Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО“ (17 816), непедagogическия персонал, вкл. образователни медиатори, които ще получат подкрепа за продължаване на образованието във висше училище (965, което представлява 15% от общия брой на представителите на целевата група, подкрепена с дейности за достъп до висше образование, на база експертна оценка и с оглед фокуса на подкрепата към ученици от уязвими групи) в рамките на група дейности „Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до висше образование“. Изчислената целева стойност ще гарантира широк обхват на целевата група.</p>
Междинна цел	9 514
Методология за определяне на междинната цел	<p>Етапната цел обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> 17% от броя на непедagogическия персонал, вкл. образователните медиатори, които се планира да бъдат обхванати в дейности за достъп до висше образование в рамките на операция "Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО" (965 лица). Определена е съобразно план-графика за стартиране на операцията на база 100% финансов ресурс за 3-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите през втората половина на 2024 г. и отчитане стойности на индикатора през третото тримесечие на 2024 г., т.е. до края на 2024 г. реалното изпълнение е половин година ($161 = 965 * 100\% / 3 * 1/2$);

	<ul style="list-style-type: none"> • 20 % от броя на студентите, които се планира да бъдат обхванати в дейности по операция "Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения" (46 768 студенти). Определена е съобразно план-графика за стартиране на дейностите на база 100% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите в края на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. реалното изпълнение е една година $(9353=46768*100\%*1/5)$. Етапната цел е съобразена с планирания период на стартиране на операциите по приоритет 3, поради което при изчисленията не се вземат предвид броя на студентите, които се планира да бъдат обхванати в операция " Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО" , тъй като тази операция ще стартира в средата на 2025 г., след приключване на проектите по процедура "Модернизация на висшите училища" по ОПНОИР и анализ на резултатите от изпълнението на финансираните проекти.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на студентите, участващи в практическо обучение по операцията ще осигури информация за това студентите от кои професионални направления и специалности имат най-силен интерес към практическо обучение, което може да бъде използвано за основа на анализи, свързани с актуализиране на учебни планове и програми с оглед по-широко застъпване на практическото обучение на студентите като част от предвиденото обучение в учебните планове.</p> <p>Събирането на данни за броя на студентите, участващи в обучения за развитие на предприемачески умения и компетентност и обучение за развитие на дигитална компетентност ще осигури информация за това студентите от кои професионални направления и специалности имат най-силен интерес към такива обучения, което може да бъде използвано за основа на анализи, свързани с актуализиране на учебни планове и програми с оглед по-широко застъпване на обучения за развитие на предприемачески умения и компетентност и дигиталната компетентност на студентите като част от предвиденото обучение в учебните планове.</p> <p>Събирането на данни за броя на студентите, участващи в мобилност за обучение в чуждестранен университет ще осигури информация за това студентите от кои професионални направления и специалности</p>

	<p>имат най-силен интерес към обучения в чужбина и в кои университети в чужбина предпочитат да се обучават, което може да бъде използвано при планирането на бъдещи програми за обучение на чужд език съвместно с чуждестранни висши училища, както и за привличане на преподаватели от университетите, към които имат интерес българските студенти, за осъществяване на преподавателска дейност на студентите в страната. Данните ще бъдат използвани и за анализ дали повишените възможности за мобилност в чужбина дават отражение върху задържането на българските студенти в страната.</p> <p>Събирането на данни за броя на студентите, обучаващи се по модернизираните учебни програми ще осигури информация за това в кои професионални направления, специалности и образователно-квалификационни степени е необходимо да се разработват нови учебни програми. В дългосрочен план данните ще бъдат използвани за анализ дали обучението в модернизираните учебни програми е повишило конкурентостта на пазара на труда на студентите след завършване на тяхното образование.</p> <p>Данните за непедагогическия персонал, вкл. за образователните медиатори, които ще бъдат събрани, ще помогнат за проследяване на ефекта (чрез периодични оценки на ефекта) от предоставената подкрепа за подготовка за кандидатстудентски изпити и постигнатите резултати от участниците на изпитите, а в дългосрочен план и за проследяване на реализация на участниците.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията за студентите ще включва: пол, възраст, професионално направление, специалност, висше училище, район, област и община; период и място на провеждане на обучението/мобилността; програма, по която се обучава студента, и др.</p> <p>Информацията за непедагогическия персонал ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; организация, която е провела обучението за подготовка за явяване на кандидатстудентски изпит, учебен предмет, по който е проведено обучението; постигнат резултат, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • SRI 3.2. Брой студенти, които се обучават в дуална форма; • SRI 3.3. Участници, които остават в образование; • EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 3.4. брой подкрепени стартиращи фирми.

Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на студентите и непедagogическия персонал със средно образование, вкл. образователните медиатори, които са получили подкрепа по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.
-------------------	--

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EEC011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование; Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО.
Дефиниция	Показателят измерва броя на българските преподаватели, които, в рамките на програмата, са завършили краткосрочна мобилност в чуждестранен университет или успешно са завършили обучение в България; броя на младите преподаватели (до 34 години включително), които са завършили краткосрочна мобилност в чуждестранен университет или успешно са завършили обучение в България; и броя на чуждестранните преподаватели, завършили мобилност за преподаване в българско висше училище.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	5 608
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена на база единичните разходи за обучения в България на преподаватели, прилагани през периода 2018 – 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от единичните разходи за занимания по интереси/допълнителни занимания са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд, както и на база единичните разходи за индивидуална подкрепа за мобилност за преподаване, прилагани по програма Еразъм +. Целевата стойност представлява средно 27% от общия брой преподаватели във висши училища, които по данни на НСИ през 2020/2021 г. са общо 20 716. Целевата стойност отразява кумулативния брой на преподавателите, които ще завършат краткосрочна мобилност в чуждестранен университет или обучение в България (3 916); младите преподаватели (до 34 години включително),

	които ще завършат краткосрочна мобилност в чуждестранен университет или обучение в България (1 462); и чуждестранните преподаватели, които ще завършат мобилност за преподаване в българско висше училище (230) в рамките на група дейности „Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО“. Изчислената целева стойност ще гарантира широк обхват на целевата група.
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Планираният период за стартиране на физическото изпълнение на дейностите по операция "Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО" е средата на 2025 г., след приключване на проектите по процедура "Модернизация на висшите училища" по ОПНОИР и анализ на резултатите от изпълнението на финансираните проекти, поради което не се планира етапна цел за индикатора.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	<p>Събирането на данни за броя на обучените преподаватели е необходимо за изграждане на база от данни относно кариерното развитие на преподавателите, обхванати по програмата и тяхното съотношение спрямо всички преподаватели във висши училища в страната. Данните ще предоставят информация какъв е броя на преподавателите, които са подготвени за ефективно прилагане на нови методи на преподаване, на компетентностно базирано обучение на студенти, за въвеждане на нови учебни планове и програми, за въвеждане на дуално обучение на студенти.</p> <p>Събирането на данни за броя на обучените млади преподаватели е необходимо за изграждане на база от данни относно кариерното развитие на младите преподаватели, обхванати по програмата и тяхното съотношение спрямо всички преподаватели във висши училища в страната. Данните ще позволят да се извърши оценка дали и как предоставянето на възможности за квалификацията на младите преподаватели дава отражение върху повишаването на привлекателността на преподавателската професия сред младите хора, респективно увеличаване на броя на младите преподаватели във висшите училища.</p>

	<p>Събирането на данни за броя на чуждестранните преподаватели, които преподават на български студенти ще осигури информация за това в обучението на студенти от кои професионални направления, специалности и висши училища се осъществява преподавателска дейност от привлечени чуждестранни преподаватели. Тази информация ще бъде съпоставена с информацията за предпочитаните от студентите университети в чужбина и ще бъде използвана за анализ дали привлечените чуждестранни преподаватели и дисциплините, по които преподават, съответстват на предпочитанията на българските студенти.</p>
<p>Методология за събиране на данните</p>	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; участие в предишни квалификации, финансирани от ЕСИФ; период на провеждане на квалификацията/мобилността и продължителност; област на квалификация; участие в разработване и въвеждане на нови учебни планове и програми; период на провеждане на мобилността; висше училище, в което се провежда мобилността; професионални направления и специалности, в които се извършва преподаване на студенти в рамките на мобилността, и др.</p>
<p>Честота на докладване</p>	<p>Два пъти годишно</p>
<p>Свързаност на показателите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 3.4. брой подкрепени стартиращи фирми.
<p>Валидиране</p>	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците, които са които са повишили квалификацията си чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.</p>

ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<p>За ПОО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; • Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето; • Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО; • Развитие на дуалната система на обучение в ПОО. <p>За ВО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения; • Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО; • Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до висше образование.
Дефиниция	Показателят измерва броя на представителите на малцинства, вкл. маргинализирани групи като ромите, които са включени в дейности по операции на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 г., в т.ч. за ПОО: ученици в „риск от отпадане“, включени в допълнително обучение и/или гъвкави пътеки за повторно включване, ученици преминали допълнителни занимания и ученически практики в реална работна среда, ученици, включени в допълнителни учебни дейности на високо ниво на практическо обучение, ученици, включени в допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка, ученици, участвали в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие при обучение в дуалната система на обучение в ПОО и за ВО: студенти, ученици от втори гимназиален етап и непедagogически специалисти, вкл. образователни медиатори.
Мерна единица	Брой

Крайна цел	10 763 (от които за ПОО 7 689 и за ВО – 3 074)
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност представлява обща стойност (сбор) от целевите стойности на учениците, които ще бъдат обхванати по операциите, планирани в рамките на професионалното образование и обучение и студентите за висшето образование по Приоритет 3 на „Програма за образование“.</p> <p>Целевата стойност за ПОО и за ВО е определена на база единичните разходи за допълнителна професионална подготовка за учениците и практическо обучение на студенти, прилагани през периода 2018 – 2020 г. При изчисляване на целевата стойност са взети предвид и определените единични разходи в Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2, 3 и 5 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020, прилагани към 2020 г., за които е приложен процент на индексация на база очакваното увеличение на разходите за труд в сектор „Образование“ за периода до 2029 г., имайки предвид че преобладаващата част от разходите за възнаграждения са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд, В допълнение са взети предвид и единичните разходи за индивидуална подкрепа за мобилност за обучение, прилагани по програма „Еразъм +“. Определеният дял участници от малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) от общия брой участници е определен на база съотношението на определения финансов ресурс за тези лица, отнесен към общия бюджет по съответната група/и дейности в Приоритет 3 на ПО.</p> <p>Целевата стойност за ПОО представлява 5,5% от общия брой учащи в професионалните училища, които по данни на НСИ за учебната 2020/2021 г. са 138 656.</p> <p>Целевата стойност за ВО представлява 0,4% от общия брой студенти, ученици и образователни медиатори, които по данни на НСИ през 2020/2021 г. са общо 488 465.</p> <p>Целевата стойност отразява кумулативния брой на учениците от гимназиален етап от малцинства, които ще бъдат подкрепени за допълнителна професионална подготовка за ПОО и продължаване на образованието им във висши училища в група дейности „Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до висше образование“, както и студентите, които ще получат подкрепа в рамките на групи дейности „Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения“ и „Дигитална промяна на висшите училища и утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса“, и непедagogическия персонал, вкл. образователните медиатори, които ще бъдат включени</p>

	в група дейности „Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до висше образование“.
Междинна цел	1 158 (От които ПОО – 725 и ВО – 433)
Методология за определяне на междинната цел	<p>Междинната цел представлява обща стойност от предвидените междинни цели за операциите в рамките на системата на ПОО и за ВО. Етапната цел за ПОО се определя от обхванатите ученици в паралелки по професионална подготовка от малцинства (включително от маргинализирани общности, като ромите), като е приложена методологията за определяне на етапната цел на индикатор ЕЕСО09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2), тъй като индикатор ЕЕСО15 е определен като дял на индикатор ЕЕСО09. Етапната цел за ВО се определя от обхванатите ученици, непедagogически персонал, вкл. образователни медиатори, студенти от малцинства (включително от маргинализирани общности, като ромите) по операции ""Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО"" и "" Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения"" , като е приложена методологията за определяне на етапната цел на индикатори ЕЕСО10 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4) и ЕЕСО09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2), и е приложен процент за относителния дял на средствата от бюджета на Приоритет 3 на програмата за код 154 „Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и за насърчаване на социалното им приобщаване“.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, район, област и община, ниво на образование, вид уязвима група и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели в политиките за образование, в редица стратегически документи за уязвими групи. Показателят е ориентиран към цели, заложиени в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето на Република България 2021 – 2030, в проекта на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 и в други национални стратегически документи. Данните ще се събират, за да се проследи броя на учениците, студентите и непедagogическия персонал със средно образование от малцинствата, които участват в мерки по Приоритет 3 на Програмата, с цел осигуряване допълнителна професионална подготовка и на равен достъп до качествено професионално и висше образование за всички участници в образователния процес.

Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: видът и името на образователната институция; местоположение – област, населено място, район; брой и демографски данни на студентите, учениците и непедagogическия персонал от малцинствата, вкл. образователните медиатори, участвали в дейности по СЦ по чл. 4, ал. 1, буква д) на Приоритет 3 на Програмата; демографски данни като пол и възраст, и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EECO09. Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2); • EEC010. Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • SRI 3.1. Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • SRI 3.2. Брой студенти, които се обучават в дуална форма; • SRI 3.3. Участници, които остават в образование; • EECR03. участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SRI 3.4. брой подкрепени стартиращи фирми; • EECR02. Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • EECR04. Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците, от малцинства, вкл. от маргинализирани общности като ромите – ученици, студенти, непедagogически персонал със средно образование, вкл. образователни медиатори, включени в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.</p>

SOI 3.1 Брой професионални училища въвели модернизирани учебни програми по професионална подготовка

Показателят SMART ли е?	Да. Индикаторът е специфичен.
Показател	SOI 3.1 Брой професионални училища въвели модернизирани учебни програми по професионална подготовка
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Група дейности: 1. „Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда“
Дефиниция	Показателят измерва броя на училищата, въвели модернизирани учебни програми по професионална подготовка, във връзка с актуализирания Списък на професиите за професионално образование и обучение, въведените гъвкави модулни учебни планове и програми и обучение с кредити в професионалното образование и обучение, в контекста на европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), както и с разработване на дигитални образователни материали по професионална подготовка с цифрово и интерактивно учебно съдържание и индивидуализирани учебни планове.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	384
Методология за определяне на крайната цел	Операцията ще се реализира от Министерство на образованието и науката и професионални училища, въз основа на подадени заявления за участие в проекта. Целевата стойност на показателя се определя на база броят на училищата които в рамките на професионалната подготовка по професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), с подкрепата на ЕСФ+ са въвели за поне една паралелка в своето училище модернизирани учебни планове и програми, вкл. гъвкави модулни учебни планове и програми, обучение с кредити и/или в процеса на обучение се използват разработени дигитални образователни материали по професионална подготовка с цифрово и интерактивно учебно съдържание, както и индивидуализирани учебни планове, с което да се повиши пригодността за заетост на завършилите професионално образование и обучение и увереността на работодателите, че всяка квалификация в рамките на ПОО предоставя

	<p>необходимите специфични знания и умения. Предвидените дейности следва да обхванат професионалните училища в системата на ПОО в България. Целевата стойност се изчислява, като от общия брой професионални училища (по данни на НСИ професионалните училища в България са 418 за учебната 2020/2021 година), се приспадне броят на Професионални колежи с прием след средно образование (19 бр.) и за някои училища се предполага, че е възможно за тях да не се променят Държавните образователни стандарти по предлаганите от училището професии и специалности. В тази връзка, с оглед осигуряване мултиплициране на резултатите с изпълнение на показателя ще бъдат обхванати 384 професионални училища $[418 - (19 + 15) = 384]$. Стойността е важен показател за това как ESF + се използва в подкрепа на системните промени, като цяло за ПОО в България.</p>
Междинна цел	58
Методология за определяне на междинната цел	<p>За операциите от стратегическо значение, предвидени в програмата, предположението на Управляващия орган, което е взето предвид при изчисляването на етапните цели е, че тези операции ще бъдат договорени първоначално за период от 5 години със 75% от общия предвиден финансов ресурс, а останалите 25 % ще бъдат разпределени за операции след оценка на постигнатия напредък в тяхното изпълнение. Съответно етапната цел се определя, като се взема предвид определения финансов ресурс за операциите, който се разделя на планирания брой години за изпълнението им и отчитането на стойности на показателите за краен продукт към 2024 г.</p> <p>Етапната цел на показателя за краен продукт е определена във връзка с операцията, която обхваща първите две групи дейности на Приоритет 3, с продължителност от 5 години и се определя на 15% от целевата стойност (75% финансов ресурс / 5 години продължителност), с реално изпълнение на дейностите и отчитане стойности на индикаторите през 2024 г.</p>
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на училищата.
Обосновка	<p>В рамките на група дейности 1 „Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда се предвижда да се проведе последователна реформа в системата на ПОО. В тази връзка ще се с подкрепата на Секторните съвети за уменията ще се актуализира Списъка от професии за професионално образование и обучение, както и стандартите за професионална квалификация, респективно ще се модернизират учебните планове и програми, които ще включват гъвкави и модулни програми, както и въвеждането на кредитната система. Европейската кредитна система за професионално образование и обучение, често наричана ECVET, е техническа рамка за трансфер, признаване и (където е възможно) натрупване на резултатите от учене на обучаемите с цел придобиване на</p>

	<p>квалификация. В съответствие с препоръката на европейско ниво, ECVET инструментите и методологията включват описание на квалификациите по отношение на единици резултати от учене, процеси на трансфер и натрупване на точки и редица допълнителни документи като например договори за обучение, поименни справки и ръководства за потребителя. ECVET е предназначена да улесни признаването на резултатите от обучението в съответствие с националното законодателство, с цел придобиване на квалификация.</p> <p>Прилагането на кредитната система в училищата, осъществяващи професионална подготовка, в съответствие с ECVET има за цел да улесни признаването на придобити знания и умения, за да осигури по-голяма прозрачност по отношение на образователния опит на лицата, както и да направи по-привлекателна мобилността между различни държави и различни учебни среди.</p> <p>На системно ниво, ECVET се стреми към по-добра съвместимост между различните съществуващи системи за професионално образование и обучение (ПОО) в Европа, както и техните квалификации. С въвеждане на национални изпитни програми и на кредити в професионалното образование и обучение, в контекста на ECVET се цели улесняването на валидирането и признаването на придобити знания и умения, като част от модернизирани професионалното образование, включително чрез разработване на дигитални образователни материали по професионална подготовка с цифрово и интерактивно учебно съдържание. Посоченият показател измерва броя на училищата въвели модернизираните учебни програми, включително и кредити при провеждане на ПОО в контекста на ECVET и/или използвани в процеса на обучение дигитални образователни материали по професионална подготовка.</p>
Методология за събиране на данните	<p>Данните за показателя ще се събират чрез Регионалните управления на образованието към МОН. Събирането на данните ще се извършва текущо, на база технически отчети и ще съдържат видът и наименованието на училището, местоположението, професии и специалности с модернизираните учебни планове и програми, включително и с кредити при провеждане на ПОО и др.</p>
Честота на докладване	<p>Един път годишно</p>
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 3.1 Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • EECR02 Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • EECR03 Участници, които при напускане на операцията, получават квалификация; • EECR04 Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно наети лица.

SOI 3.2 Брой подкрепени Центрове за високи постижения (ЦВП)

Показателят SMART ли е?	Да. Индикаторът е специфичен.
Показател	SOI 3.2 Брой подкрепени Центрове за високи постижения (ЦВП)
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Група дейности: 3. „Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО“
Дефиниция	Показателят измерва броя на подкрепените Центрове за високи постижения в ПОО (ЦВП), с цел обвързване на ПОО със системите за иновации като част от Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС). В изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост ще се създадат 24-те ЦВП. Успоредно с подкрепата по НПВУ, подкрепата от ЕСФ+ по ПО ще се предоставя за обучителните дейности и предвидените меки мерки.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	24
Методология за определяне на крайната цел	Показателят измерва броя на подкрепените Центрове за високи постижения в системата на ПОО. Целевата стойност обхваща броя на подкрепените Центровете за високи постижения (ЦВП) в системата на ПОО. Стойността е определена на база предвидения брой ЦВП, които ще бъдат създадени в изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост и ще получат подкрепа за изпълнение на меките мерки в рамките на приоритет 3 на ПО.
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Междинната цел е съобразена с времевия график за изпълнение на дейностите по операцията, съгласно който операцията ще стартира след определяне на 24-те професионални гимназии в ЦВП. В рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) се предвижда същите да се модернизират и оборудват в съответствие с най-високите технологични изисквания. С подкрепата по ЕСФ+, по приоритет 3 на ПО се предвижда центровете да осигурят модерно и иновативно образование и обучение за професиите и уменията, необходими на местния/регионалния пазар на труда и да предложат възможности за кратък период на преход от училище към работа, за които е необходимо да се осигури за модернизирана училищна

	инфраструктура и оборудване, които се очакват от НПВУ. Операцията за подкрепа на ЦВП по група дейности 3 по Приоритет 3 се предвижда да стартира в края на 2024, с реално отчитане и верифициране стойностите на индикатора след 2025 г., съответно за показателите за краен продукт не се предвиждат етапни цели.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на ЦВП. На етап отчитане ще бъдат представени данни за местоположение и друга информация.
Обосновка	В основата на тази идея някои от съществуващите професионални гимназии се предвижда да се превърнат в центрове за високи постижения (centres of excellence). По този начин професионалните гимназии могат да се превърнат във високо-технологични учебителни центрове за съответните региони, създавайки условия за обвързване на ПОО с актуализираната ИСИС и трансфера на технологии и иновации. Включването и установяването на трайни взаимоотношения между центровете и бизнеса както на местно, така и на трансгранично ниво ще подобри развитието на „екосистемите от умения“ и ще допринесе за придобиване на висококачествени умения и компетенции, които отговарят на нуждите на икономиката. Създаването на ЦВП ще бъде допълнено с инфраструктурните мерки за модернизация на образователна инфраструктура по линия на НПВУ.
Методология за събиране на данните	Събирането на данните ще се извършва текущо, на база технически отчети и ще съдържат видът и наименование на училището, в което е създаден ЦВП, местоположението, резултати на учениците и др.
Честота на докладване	Един път годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 3.1 Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • EECR02 – Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • EECR03 Участници, които при напускане на операцията, получават квалификация; • EECR04 Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно наети лица.

SOI 3.3 Брой училища въвели дуална система на обучение

Показателят SMART ли е?	Да. Индикаторът е специфичен.
Показател	SOI 3.3 Брой училища въвели дуална система на обучение
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Група дейности: 4. „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО“
Дефиниция	Показателят измерва броя на училищата, въвели дуална система на обучение, във връзка с поставените цели за разширяване обхвата на дуалната система на обучение, както и с оглед повишаване качеството на професионалното образование и обучение в България и засилване на връзката му с нуждите на пазара на труда.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	159
Методология за определяне на крайната цел	В рамките на ОПНОИР 2014 – 2020 се изпълнява системен проект на МОН, BG05M2OP001-2.014 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, по който се реализират дейности във връзка с въвеждане на дуалната система на обучение в професионалното образование и обучение в България, които се предвижда да приключат в края на 2023 г. Целевата стойност обхваща училищата, въвели дуална система на обучение, във връзка с поставените цели за разширяване обхвата на дуалната система на обучение, както и с оглед повишаване качеството на професионалното образование и обучение в България и засилване на връзката му с нуждите на пазара на труда. Целевата стойност на показателя се определя на база броят на училищата, които в държавния план-прием са обявили паралелки за обучение, чрез работа (дуална система на обучение), за професионална подготовка по професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) и са получили подкрепа от ЕСФ+ за развитие на дуалната система на обучение. С посечената целева стойност ще се гарантира, широк обхват от професионалните училища в дуална система на обучение, като се има предвид, че по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ се предвижда да бъдат подкрепени 147 професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, които да въведат дуална система на обучение.

Междинна цел	8
Методология за определяне на междинната цел	Операцията/ите за подкрепа на дуалната система на обучение по група дейности 4 на Приоритет 3 ще се реализира/т в продължение на проект BG05M2OP001-2.014 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, ОПНОИР с прилагане на подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). В тази връзка, се предвижда операцията/ите да стартират със 100% от определения финансов ресурс за 7 години продължителност, но предвид стартиране физическото изпълнение на дейностите през 2024 г., КБ се предвижда да отчете към УО стойности на индикаторите в края на годината. Етапната цел се определя на 5% (100% финансов ресурс / 7 години продължителност / 1/3 на участващите представители на целевата група през 2024 г. с реално отчитане и верифициране стойностите на показателя за краен продукт.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на училищата. На етап отчитане ще бъдат представени данни за вид и местоположение на училищата и друга информация.
Обосновка	<p>Обучението чрез работа (дуална система на обучение) се организира и осъществява в съответствие с разпоредбите на ЗПОО, КТ, ЗПУО и Наредбата по чл. 17а, ал. 7 от ЗПОО. Обучението в дуалната система се осъществява в училище, което има право да обучава в дуална форма съгласно разпоредбите на ЗПОО, въз основа на реализиран прием по искане на работодател и на сключен договор /споразумение за партньорство/ между училището и работодателя.</p> <p>Приемът в дуалната система се осъществява в VIII клас, а практическото обучение чрез работа в предприятията се осъществява в XI и XII клас. Когато приетите в дуална форма ученици са в X клас, най-късно до 15 май на текущата учебна година директорът на училището, съвместно с работодателя/работодателите информира учениците и техните родители/попечители за предстоящото практическо обучение в реална работна среда и за критериите за разпределение на учениците във фирмите-партньори на училището.</p> <p>Необходимостта от събиране на данни е с оглед измерване на броя на училищата в системата на ПОО, които са въвели Обучението чрез работа (дуална система на обучение) за своите ученици и са сключили договор/споразумение за партньорство с работодател.</p>
Методология за събиране на данните	Данните за показателя ще се събират чрез Регионалните управления на образованието към МОН. Събирането на данните ще се извършва текущо, на база технически отчети и ще съдържат видът и наименование на училището, местоположението, резултати на учениците, включени в дуална система на обучение и др.
Честота на докладване	Един път годишно

<p>Свързаност на показателите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • SRI 3.1 Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • EECR02 – Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение; • EECR03 Участници, които при напускане на операцията, получават квалификация; • EECR04 Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно наети лица.
--	---

SOI 3.4 Брой висши училища, въвели дуална форма на преподаване

Показателят SMART ли е?	Да
Показател	SOI 3.4 Брой висши училища, въвели дуална форма на преподаване
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование
Дефиниция	Показателят измерва броя на висшите училища, които са разработили методически указания за въвеждане на дуално обучение, и са въвели дуална форма на преподаване в поне едно професионално направление.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	5
Методология за определяне на крайната цел	За база на изчисленията е използван общия брой на висшите училища в страната (52). Целевата стойност представлява 10% от общия брой висши училища, като е отчетен фактът, че такива форми на обучение не са приложими за всички професионални направления във висшето образование и съответно не могат да бъдат приложени във всяко висше училище. Целевата стойност е определена с оглед осигуряване на възможност за пилотно въвеждане на дуално обучение във висшите училища в периода на изпълнение на операцията в професионални направления на поне 5 висши училища. Операцията ще се реализира от Министерство на образованието и науката в партньорство с висши училища, въз основа на подадени заявления за участие в проекта.
Междинна цел	0
Методология за определяне на междинната цел	Планираният период за стартиране на физическото изпълнение на дейностите по операция "Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование" е края на 2023 г. Изхождайки от спецификата на дейностите, които предхождат реалното въвеждане на дуални форми на преподаване във висшите училища, няма да бъде възможно отчитане на стойност на индикатора в края на 2024 г., поради което не се планира етапна цел за индикатора.
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци. На етап отчитане ще бъдат представени данни за

	професионалните направления и специалностите, за които са разработени методически ръководства и друга информация.
Обосновка	Събирането на данни за броя на висшите училища, въвели дуална форма на обучение, е необходимо за изграждане на база от данни относно професионалните направления и специалностите, в които студентите ще бъдат включени в дуално обучение. Броят на обхванатите висши училища, по професионални направления и специалности ще послужи на национално ниво за извършване на анализи на резултатите от предприетите мерки за подобряване на съответствието на висшето образование с потребностите на пазара на труда. Данните от мониторинга, събрани за този показател, ще предоставят важна информация за степента, до която е възприета дуалната система и ще бъдат допълнени от проучвания за ефекта от прилагането на дуалното обучение върху студентите.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират, за да се проследят броят професионалните направления, специалностите и висшите училища, които са въвели дуално обучение в рамките на проекта. Мониторинг на ефекта от прилагането на дуално обучение ще се осъществява периодично, чрез анкети и изследвания на контролни групи студенти, преподаватели и ментори. Анализът на данните от мониторинга ще се съсредоточат върху ефекта от прилагането на дуалното обучение и по-тясно обвързване на знанията и уменията на студентите, придобити във висшето училище, с нуждите на пазара на труда и тяхното практическо приложение.</p> <p>Данните ще съдържат информация за: името на висшето училище; местоположението; професионалното направление, специалността и образователно-квалификационната степен, за които е въведена дуална форма на обучение; и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EEC010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • EECO15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа; • SRI 3.2. Брой студенти, които се обучават в дуална форма.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на висшите училища, подкрепени чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е равна на броя на всички висши училища, включени в дейности за въвеждане на дуални форми на обучение по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

Показатели за резултатите

EECR02 Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение

Индикаторът SMART ли е?	Да.
Показател	EECR02 Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване.
Свързана дейност	- Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; - Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето.
Дефиниция	Показателят измерва броя на учениците, които са получили подкрепа от ЕСФ+ по операции по Приоритет 3 на Програма „Образование“ 2021-2027 и са новозаписани и нововключени в образование и/или обучение, непосредствено след приключване на операцията. Включени деца и ученици в образование са ученици в гимназиален етап на образование в училища, предоставящи обучение по професионална подготовка, които са върнати и записани отново в образователната система, след като са били отпаднали. Това са ученици, които преди да получат подкрепа по операции от ПО, не са записани, не са участвали и са отпаднали от образование, но след подкрепата по дейността вече са записани и са включени в образование или обучение, т.е. са нови за системата на образованието и обучението в рамките на програмния период.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	7 216
Методология за крайна цел	За гарантиране на устойчивост на резултатите по операцията се използва коефициент на отпадналите от системата на ПОО ученици, като съгласно доклад на Световната банка, коефициентът на отпадналите от системата на ПОО е 20,6% (за 2017 г.)⁸. Процентът на отпадналите се изчислява като дял от кохортата ученици, които са стартирали програма за ПОО, но не

⁸ Доклад на Световна банка „Професионално образование и обучение и учене през целия живот в България: Ситуационен анализ и препоръки за основни насоки на бъдещи политики“, изготвен съгласно Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и подкрепа за изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието до 2030 г., фигура 11, стр. 45

	<p>фигурират като записани в края на тази програма за дадена учебна година.</p> <p>Целевата стойност се определя от предвидения брой участващи ученици в дейности по приоритет 3 на ПО, които са подкрепени за продължаване на своето обучение в системата на ПОО, чрез включване в допълнително обучение и/или гъвкави пътеки и са нововключени и новозаписани в образование и обучение. Броят ученици, които се предвижда да бъдат подкрепени за продължаване на своето обучение в системата на ПОО, е определен на база единичните разходи за допълнително обучение на ученици в риск от отпадане с продължителност от 10 учебни часа за ученици от първи и втори гимназиален етап на образование за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите по процедура „Подкрепа за успех“ по ОПНОИР. Приложен е процент на индексация на база увеличение на разходите за труд в сектор "Образование" за периода до 2026 г., имайки предвид че преобладаващата част от разходите за практическо обучение са свързани с разходи за възнаграждения и са в пряка зависимост от ръста на разходите за труд. Изчислената целева стойност представлява 7% от общия брой ученици, които се предвижда да участват в операции по Приоритет 3 на ПО ($103\,088 \cdot 7\% = 7216$) и ще гарантира широк обхват на учениците в "риск от отпадане" от системата на ПОО, като се има предвид, че с предвидената реформа в ПОО ще се повиши броя на учениците с обучение по професионална подготовка, с посочената целева стойност се очаква намаляване коефициента на отпадналите от системата на ПОО с около 5%.</p>
Референтна стойност	4 576
Методология за референтна стойност	<p>Референтната стойност е равна на общия брой ученици на възраст от 14 до 18 години (в гимназиален етап на образование VII-XII клас), които са върнати в образователната система, вследствие прилагане на Механизма за обхват (съгласно ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС № 259/14.10 2019 г., за създаване и функциониране на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст). По данни за учебната 2020/2021 година (за периода на дейност на екипите за обхват от март до септември 2020 г.) са върнати, новозаписани или върнати след отпадане, общо 2288 ученици, показани в таблицата:</p>

	<table><tr><th>Години</th><th>Брой върнати</th><th>Брой новозаписани</th><th>Брой върнати след отпадане</th><th>Общо по години</th></tr><tr><td>18-годишни</td><td>189</td><td>8</td><td>181</td><td>378</td></tr><tr><td>17-годишни</td><td>219</td><td>18</td><td>201</td><td>438</td></tr><tr><td>16-годишни</td><td>230</td><td>19</td><td>211</td><td>460</td></tr><tr><td>15-годишни</td><td>271</td><td>18</td><td>253</td><td>542</td></tr><tr><td>14-годишни</td><td>235</td><td>30</td><td>205</td><td>470</td></tr><tr><td colspan="4">Общо</td><td>2 288</td></tr></table>	Години	Брой върнати	Брой новозаписани	Брой върнати след отпадане	Общо по години	18-годишни	189	8	181	378	17-годишни	219	18	201	438	16-годишни	230	19	211	460	15-годишни	271	18	253	542	14-годишни	235	30	205	470	Общо				2 288
Години	Брой върнати	Брой новозаписани	Брой върнати след отпадане	Общо по години																																
18-годишни	189	8	181	378																																
17-годишни	219	18	201	438																																
16-годишни	230	19	211	460																																
15-годишни	271	18	253	542																																
14-годишни	235	30	205	470																																
Общо				2 288																																
Разбивка	Няма да бъде правена предварителна разбивка по демографски и социални фактори. При отчитането ще бъдат представени данни съгласно методологията за събиране на данни за ученици по демографски, социални характеристики.																																			
Обосновка	Данните ще се събират, за да се проследи колко от учениците в училищата предоставящи професионална подготовка, обхванати в допълнителни обучения и гъвкави пътеки са променили статуса си от необхванати/незаписани в образователната система в началото на 7-годишния период на операцията на записани и включени в образование в края на същия по Програма „Образование“ 2021-2027 г. като фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).																																			
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база представена от МОН информация от въведената в Информационната система за реализиране на Механизма придружаваща техническите отчети и ще съдържат:</p> <p>-данни за необхванатите (незаписани и отпаднали ученици) за отчетния период;</p> <p>-данни за обхванатите/посетените от екипите за обхват по Механизма деца и ученици от идентифицираните необхванати – колко са върнати и записани отново в образование, колко са записани, колко са новоотпаднали, повторно отпаднали и незаписани;</p> <p>-причините за отпадане и незаписване – заминали в чужбина, културологични - нежелание, семейни – материални затруднения, бедност; поради затруднения в обучението; поради отсъствия по неуважителни причини; поради дистанционна форма на обучение в електронна среда;</p> <p>-демографски данни: възраст, пол, достигнато образователно ниво, и др.</p>																																			
Честота на докладване	Два пъти годишно																																			
Свързаност на индикаторите	<ul style="list-style-type: none"> SOI 3.1. Брой професионални училища, въвели модернизиран учебни програми по професионална подготовка																																			

	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 3.2. Брой подкрепени Центрове за високи постижения • SOI 3.3. Брой училища въвели дуална система на обучение • EECO09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2); • EECO15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите).
Валидиране	<p>Целевата стойност обхваща броя на новозаписаните и включени отново в системата на образованието деца и ученици, които са останали в образование в края на програмния период в резултат на участие в дейности по СЦ чл. 4, §1, буква д) и е по-малка от всички новозаписани и включени отново по Механизма деца и ученици.</p>

EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EECR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ Показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване.
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; - Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето; - Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО; - Развитие на дуалната система на обучение в ПОО; - Продължаваща квалификация на учители и преподаватели, чрез провеждане на формати „бизнесът обучава“, майсторски класове с топ-преподаватели, както и бизнес и научни академии с изявени специалисти; - Допълнителна професионална подготовка за учениците от първи гимназиален етап, информационни кампании, <u>обучения на учители и наставници</u>, кариерно ориентиране, пробно стажуване с фокус към цифрова, зелена икономика, син растеж, индустрия 5.0 и ИСИС. - Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО.
Дефиниция	Показателят измерва броя на обучените педагогически специалисти и непедagogически персонал, вкл. наставници придобили квалификация или надградили уменията си в резултат на участието им в обучения и останали на работа в училището/висшето училище/ в сферата на образованието шест месеца след приключване на дейностите. Целевата стойност обхваща за ПОО броя на обучените педагогически специалисти и наставници, получили квалификация и/или повишили уменията си за преподаване по предмети, свързани с професионалната подготовка на учениците в професионалните училища и за ВО броя

	на българските преподаватели, които, в рамките на програмата, са завършили краткосрочна мобилност за преподаване в чуждестранен университет; броя на младите преподаватели (до 34 години включително), които са завършили краткосрочна мобилност за преподаване в чуждестранен университет; броя на чуждестранните преподаватели, завършили мобилност за преподаване в българско висше училище и броя на студентите, които са завършили мобилност за обучение, и са получили документ Europass мобилност, които са останали на работа в училището/висшето училище или в сферата на образованието шест месеца след приключване на дейностите.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	17 769 (от които за ПОО - 8 648 и за ВО - 9 121)
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на индикатора представлява обща стойност (сбор) от определените целеви стойности за ПОО и за ВО.</p> <p>Целевата стойност на индикатора за ПОО е равна на целевата стойност на показател за краен продукт ЕЕСО05 Заети, вкл. самостоятелно заети, тъй като разходите за обученията на педагогическите специалисти и наставниците се предоставят при постигнат от обучението резултат, удостоверяващ не само участие, но и успешно завършено обучение и придобита квалификация</p> <p>Целевата стойност на индикатора за ВО представлява 10% от всички преподаватели и студенти, включени в дейности по програмата (90 090), определена е на база експертна оценка.</p>
Референтна стойност	8 218 (от които за ПОО - 2 900 и за ВО - 5 318)
Методология за определяне на референтната стойност	<p>За ПОО данните са към 2020 г. и отразяват верифицирания брой педагогически специалисти, завършили обучения, свързани с "Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. професионалното образование и обучение", по процедура "Квалификация на педагогическите специалисти", финансиран по ОПНОИР (проектът е в процес на изпълнение) - 12 192 педагогически специалисти. от този брой е необходимо да се отчитат само педагогическите специалисти в системата на ПОО, като е приложен дял определен по данни на НСИ за преподавателския персонал в професионалните училища, спрямо общия брой преподавателски персонал в училищното образование 18% ($12\,192 \cdot 18\% = 2194$). В допълнение по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ е предвидено да се проведат обучения за 706 бр. наставници за придобиване на педагогически и методически умения ($2194 + 706 = 2900$).</p> <p>Референтната стойност за ВО отразява броя на преподавателите, вкл. на младите преподаватели, броя на студентите и броя на чуждестранните преподаватели, преминали мобилност, който е планиран да бъде достигнат чрез изпълнението на процедура</p>

	"Модернизация на висшите училища" на ОПНОИР (процедурата е в процес на изпълнение).
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Събирането на данни е необходимо, за да се гарантира устойчивостта на операциите. Данните ще бъдат допълвани от периодични оценки, за да се подпомогне определянето на ефекта от квалификацията на учителите в ПОО и на преподавателите във ВО, съответно върху учениците и студентите и ефекта от квалификацията им върху нивото на образователните резултати на обучаемите и предотвратяване на отпадането им от системата на средното и висше образование.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; период на провеждане на мобилността; училище/висше училище, в което се провежда мобилността; професионални направления, професии и специалности, в които се извършва преподаване на ученици и студенти/ обучението в рамките на мобилността, и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на индикаторите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕС011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8); • ЕЕС015 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕС010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • ЕЕС005 Заети, включително самостоятелно заети
Валидиране	Целевата стойност на индикатора обхваща броя на участниците, които са получили квалификация – педагогически специалисти и наставници от системата на ПОО, български и чуждестранни преподаватели, и студенти от системата на ВО, включени в дейности по операции по СЦ чл.4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021-2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на програмата.

EECR04 - Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	EECR04 - Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване.
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Адаптиране на ПОО спрямо динамиката на пазара на труда; - Подкрепа за развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето; - Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО; - Развитие на дуалната система на обучение в ПОО;- - Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на учениците получили допълнителна професионална подготовка за развитие на техните умения и компетентност и при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица.</p> <p>„Заети“ са лицата на 15 до 89 навършени години, които: са извършвали работа срещу заплащане, печалба или семейна печалба; или не са били на работа, но са имали работа или стопанска дейност, от които временно са отсъствали [...]; или са произвеждали селскостопански стоки, чиято основна част е предназначена за продажба или размяна.</p> <p>Да се има предвид, че самостоятелно заетите лица с със стопанска дейност, земеделска или професионална практика се смятат за работещи срещу заплащане или печалба, ако се прилага едно от следните условия::</p> <p>1) лице работи в своя собствена стопанска дейност, професионална практика или земеделско стопанство с цел печалба [...].</p>

	<p>2) лице отделя време за извършване на стопанска дейност, професионална практика или управление на стопанство [...].</p> <p>3) лице е в процес на създаване на стопанска дейност, земеделска или професионална практика; [...]. Източник: Евростат, Наблюдение на работната сила в Европейския съюз (ЕС-НРС) — 2021 г. - 2021 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_Labour_Force_Survey_-_new_methodology_from_2021_onwards</p>
Мерна единица	Брой
Крайна цел	41 235
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на индикатора представлява 40% от всички ученици в ПОО (103 088), включени в дейности по програмата. Определена е на база експертна оценка, като е съобразена с продължителността на обучението за придобиване на средно образование с професионална квалификация и продължителността на операциите.
Референтна стойност	29 800
Методология за определяне на референтната стойност	Референтната стойност отразява броя на учениците, които са включени в допълнителни ученически практики в реална работна среда по проекти „Ученически практики – Фаза 1“ и „Ученически практики – 2“ и броят на учениците включени в дуална система на обучение по проект "Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансирани по ОПНОИР към 2020 г.
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се оцени ефекта от допълнителното обучение на учениците в професионалните гимназии и училищата предоставящи обучение по професионална подготовка, които са започнали работа веднага след завършване на дейностите по операцията или средно образование с професионална квалификация. Данните ще бъдат използвани за извършване на анализи на нивото на реализация на пазара на труда на включените в операциите и/или новозавършилите ученици, вкл. за сферата на реализация.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; дата на включване в заетост и продължителност, данни за работодателя (икономическа дейност), и др.</p>

Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на индикаторите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 3.1. Брой професионални училища, въвели модернизиран учебни програми по професионална подготовка • SOI 3.2. Брой подкрепени Центрове за високи постижения • SOI 3.3. Брой училища въвели дуална система на обучение • EECO09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2); • EECO15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите). • SRI 3.1 Лица, започнали да търсят работа.
Валидиране	Целевата стойност на индикатора обхваща броя на участниците, които са включени в допълнителна професионална подготовка за развитие на своите умения и компетентност и след приключване на операцията са в заетост, включително като самостоятелно заети лица по СЦ чл.4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021-2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на програмата.

SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> - Въвеждане на пред-професионално обучение, гъвкави пътеки, микро-квалификации и кредити в ПОО с цел мобилност между професии, сектори и образователни нива; - Дейности по кариерно и професионално ориентиране на ученици и провеждане на информационни кампании за повишаване привлекателността на ПОО и засилване на връзката ученици/родители-работодатели-училище-местна власт; - Подкрепа за партньорства/мрежи с ВУ, научни и изследователски организации и бизнеса, за ориентиране към НИРД на учениците чрез участие в прояви, школи, съвместни проекти и др.; - Допълнителна професионална подготовка за учениците от първи гимназиален етап, информационни кампании, обучения на учители и наставници, кариерно ориентиране, пробно стажуване с фокус към цифрова, зелена икономика, син растеж, индустрия 5.0 и ИСИС; - Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения.
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на учениците, получили допълнителна професионална подготовка и на студентите, които са получили подкрепа за практическо обучение и са започнали да търсят работа в рамките на операцията или 6 месеца след приключване на операцията.</p> <p>„Ученици и студенти, започнали да търсят работа“ трябва да се разбира като ученици и студенти, които обикновено са без работа, но са на разположение да започнат работа и активно търсят работа, дори и все още да не са напуснали образователната система. Лицата, които са се регистрирали в дирекции „Бюро по труда“ към Агенция по заетостта като търсещи работа лица, винаги трябва да се броят, дори ако не са готови веднага да започнат работа.</p>

Мерна единица	Брой
Крайна цел	70 064 (от които ПОО – 56 698 и ВО 13 366)
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява 37% от всички ученици в ПОО (103 088) и студенти във ВО (84 410), включени в дейности по програмата. Определена е на база експертна оценка, като е съобразена с продължителността на обучението за придобиване на средно образование с професионална квалификация, ОКС бакалавър и ОКС магистър и продължителността на операциите.
Референтна стойност	29 008 (от които ПОО – 20 000 и ВО – 9 008)
Методология за определяне на референтната стойност	Референтната стойност отразява броя на учениците, които са включени в допълнителни ученически практики в реална работна среда по проекти „Ученически практики – Фаза 1“ и „Ученически практики – 2“, както и броя на студентите, които са включени в практическо обучение в реална работна среда по проекти „Студентски практики – фаза 1“ и „Студентски практики 2“, финансирани по ОПНОИР към 2020 г. (90 077 студентски практики), като са взети предвид продължителността на обучението за придобиване на ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, както и възможността един студент да участва в практическо обучение два пъти (един път по време на обучението си за придобиване на ОКС „Бакалавър“ и един път по време на обучението си в ОКС „Магистър“) $(9\,008 = 90\,077/2 \cdot 20\%)$
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се оцени ефекта от допълнителното обучение на ученици и студенти, вкл. практическо обучение, върху мотивацията им за започване на работа веднага след завършване на средно образование с професионална квалификация или висше образование, или дори по време на тяхното обучение. Данните ще бъдат използвани за извършване на анализи на нивото на реализация на пазара на труда на новозавършилите ученици и студенти, вкл. за сферата на реализация.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; вид на предоставената подкрепа и продължителност; професионално направление, специалност и придобита образователно-квалификационна степен, и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно

Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕСО09 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2); • ЕЕСО10 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • ЕЕСО15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • ЕЕСР04 Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица.
Валидиране	<p>Целевата стойност на показателя обхваща: броя на участниците (ученици от системата на ПОО и студенти), които в резултат на подкрепата по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 са започнали да търсят работа и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.</p>

SRI 3.2 Брой студенти, които се обучават в дуална форма

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 3.2 Брой студенти, които се обучават в дуална форма
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование
Дефиниция	Показателят измерва броя на студентите, които се обучават в дуална форма на обучение, 1 година след приключване на операцията.
Мерна единица	брой
Крайна цел	2 595
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява 10% от студентите, които се обучават в технически науки и технически професии, които по данни на НСИ са 25 941 през учебната 2020/2021 г. Определена е на база експертно оценка, имайки предвид че програмата осигурява подкрепа за пилотно въвеждане на дуална форма на обучение на студенти и при допускане, че в петте висши училища, които ще въведат дуална форма на обучение в рамките на операцията ще се обучават средно по 519 студента в дуална форма ($5 * 519 = 2\,595$).
Референтна стойност	2 226
Методология за определяне на референтната цел	Референтната стойност е към 2021 г. и отразява броя на студентите, които се планира да се обучават по модернизирани учебни програми по процедура "Модернизация на висшите училища" на ОПНОИР и размера на финансиране на дейностите по процедурата спрямо предвиденото финансиране за въвеждане на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование. ($2226 = 6679 * 1/3$)
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на участниците. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст и друга демографска информация за участниците.

Обосновка	Данните от мониторинга, събрани за този показател, ще предоставят важна информация за степента, до която е възприета дуалната система във висшето образование и ефекта от прилагането на дуалното обучение върху студентите.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират, за да се проследят броят студентите, които се обучават в дуална форма, една година след приключване на проекта, по професионални направления и по специалности. Мониторинг на ефекта от прилагането на дуално обучение ще се осъществява периодично, чрез анкети и изследвания на контролни групи студенти, преподаватели и ментори. Анализът на данните от мониторинга ще се съсредоточат върху ефекта от прилагането на дуалното обучение и по-тясно обвързване на знанията и уменията на студентите, придобити във висшето училище, с нуждите на пазара на труда и тяхното практическо приложение, както и за да се анализира какъв дял от общия брой студенти, които се обучават в съответното професионално направление/ специалност във всички висши училища в страната, са обхванати от пилотното въвеждане на дуална форма на обучение. Данните ще послужат за картографиране на висшите училища, в които може да бъде приложен въведеният пилотен модел на дуална форма на обучение на студенти с оглед по-широкото му въвеждане в следващите години.</p> <p>Данните ще съдържат информация за: името на висшето училище; местоположението; професионалното направление, специалността и образователно-квалификационната степен, за които е въведена дуална форма на обучение; броя на студентите, които се обучават в дуална форма на обучение и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • SOI 3.4 Брой висши училища, въвели дуална форма на преподаване; • SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на студентите, които се обучават в дуална форма на обучение, подкрепени чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от общия брой на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

SRI 3.3. Участници, които остават в образование

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 3.3. Участници, които остават в образование
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	<ul style="list-style-type: none"> Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения; Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО.
Дефиниция	Показателят измерва броя на студентите, които са получили подкрепа от ЕСФ+ по операции по Приоритет 3 на Програма „Образование“ 2021 – 2027 и са продължили своето образование и/или обучение, непосредствено след приключване на операцията. Това са студенти, които вече са записани за получаване на образователно-квалификационна степен от висшето образование, получават подкрепа и след като са участвали по операции по ПО продължават образованието си.
Мерна единица	брой
Крайна цел	63 939
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява 90% от 2/3 от студентите, които са получили допълнителна подкрепа за практическо обучение в реална работна среда и 90% от студентите, получили подкрепа за развитие на предприемачески умения и компетентност, и на дигитални умения, завършили краткосрочна мобилност в чужбина и/или записани в модернизирани учебни програми определени на база експертна оценка, като е съобразена с продължителността на обучението за придобиване на ОКС бакалавър и ОКС магистър и продължителността на операциите.
Референтна стойност	56 960
Методология за определяне на референтната цел	Референтната стойност отразява броя на българските студенти, които се обучават в ОКС „Бакалавър“ през 2020-2021 г. по данни на НСИ (142 401 студента), като са отчетени тенденциите за периода 2012-2020 за дела на студентите, които отпадат в процеса

	на обучението за придобиване на ОКС бакалавър и дела на студентите, които продължават обучението си в ОКС магистър, по данни на МОН (средно около 40% от студентите остават в образование). ($56\,960 = 142\,401 \cdot 0.4$)
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци на участниците. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните от мониторинга, събрани за този показател, ще предоставят важна информация за резултата от модернизирани учебни програми, проведените допълнителни обучения, практики, мобилност и др. и доколко прилагането на тези мерки успява да задържи в образование студентите.
Методология за събиране на данните	Събирането на данни включва броя на студентите, които се обучават по модернизирани учебни програми или са включени в допълнително практическо обучение в реална работна среда или в обучение за развитие на предприемачески умения или краткосрочна мобилност в чужбина. Данните ще съдържат информация за: пол, възраст, професионално направление, специалност, висше училище, район, област и община; период и място на провеждане на практическото обучение, обучението за развитие на предприемачески умения и компетентност, и на дигитални умения или на краткосрочната мобилност в чужбина.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕС010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • ЕЕС009 Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен (ISCED 0-2); • ЕЕС015 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите); • SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на студентите, които са получили подкрепа от ЕСФ+ по операции по Приоритет 3 на Програма „Образование“ 2021 – 2027 и са продължили своето образование и/или обучение, подкрепени чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от общия брой на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

SRI 3.4. Брой подкрепени стартиращи фирми

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SRI 3.4. Брой подкрепени стартиращи фирми
Тип	Специфичен показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) – подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване
Свързана дейност	Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развиване на предприемачески умения
Дефиниция	<p>Показателят измерва броя на подкрепените стартиращи компании на студенти, докторанти или преподаватели, които са получили подкрепа по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.</p> <p>За „фирма“ се приема определението за „предприятие“, т.е. всеки субект, извършващ стопанска дейност, независимо от правната му форма и включва кооперации и предприятия от социалната икономика. Това включва по-специално самостоятелно заети лица и семейни предприятия, занимаващи се със занаятчийска или друга дейност, и партньорства или асоциации, нормативно извършващи икономическа дейност.</p> <p>Източник: чл. 1 от Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефиницията на микро, малки и средни предприятия (2003/361/ЕО).</p>
Мерна единица	брой
Крайна цел	227
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност е определена въз основа на извършена Предварителна оценка за прилагане на финансови инструменти в областта на „Образованието“, който е изготвен и предаден в изпълнение на Договор № ДОГ – 25/06.03.2020 г. с предмет: „Изготвяне на предварителни оценки за прилагане на финансови инструменти по оперативни програми през програмен период 2021 – 2027 г.“, Обособена позиция № 5: Изготвяне на предварителна оценка за прилагане на финансови инструменти по Оперативна програма „Наука и образование“ 2021 – 2027 г. Вследствие извършената оценка се предлага да бъде включен настоящият показател, като приносът на финансовия инструмент е 100%. За определяне на целевата стойност е използвана средната стойност на инвестиция в най-ранните етапи на развитие на стартиращи

	<p>предприятия в България, която варира между 25 – 50 000 евро и 200 000 евро. Допълнително е взета предвид и обичайната практика да се правят последващи инвестиции в част от предприятията. Предвид натрупаната експертиза и практика от прилагането на финансови инструменти за капиталови инвестиции в най-ранна фаза на развитие на предприятията, за определянето на целевата стойност е използвана средна стойност в рамките на около 60 – 65 000 евро на подкрепа за стартиращо предприятие, при което броя на подкрепените стартиращи предприятия е получен на базата на изчисления размер на средствата за крайните получатели от 14,32 млн. евро при разпределение на общият размер на финансовия инструмент в съотношение 50%/50% между дялово и дългово финансиране.</p>
Референтна стойност	116
Методология за определяне на референтната цел	<p>Доколкото финансови инструменти в областта на образованието се реализират за първи път през програмния период 2021 – 2027 г., референтната стойност отразява минималния брой на компаниите, които се очаква да бъдат финансирани по ПО 2021 – 2027 г.</p>
Разбивка	<p>Няма да бъде направена предварителна. На етап отчитане ще бъдат представени данни за региона, където е създадена компанията, основна икономическа дейност и др.</p>
Обосновка	<p>Данните от мониторинга, събрани за този показател, ще предоставят важна информация за ролята на висшето образование в развиване на нови знания, използване на наличните знания за разработване на иновации и конкурентни технологии и формиране на предприемачески дух, който подпомага предприемаческата дейност с научно-обосновано решаване на предизвикателствата, с които се сблъскват студенти, докторанти и преподаватели. Сред основните предизвикателства, посочени в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021 – 2030 г. е повишаване на ролята на науката и иновациите, като е установена необходимост от въвеждане на качествено практическо обучение по иновации и предприемачество във всички професионални направления за изграждане на предприемаческа култура в следващите поколения специалисти. В тази връзка показателят допринася за измерване на резултатите по предвидената в Стратегията Мярка 7.3.3 <i>Включване на обучението по иновации, предприемачество и интелектуална собственост във всички академични планове и програми (с изключение на някои специфични професионални направления като теология и философия) според спецификата на професионалното направление и на образователната степен.</i></p>
Методология за събиране на данните	<p>Събирането на данни се извършва на база административни документи, свързани с прилагането на финансови инструменти, включително споразумения с финансиращите институции.</p>

	Трябва да се регистрират само предприятия, които са предвидили конкретни разходи за създаването и функционирането на предприятията. Това не включва разходите за техническа помощ, ако е приложимо.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕС010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • ЕЕС011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8); • SRI 3.1 – Ученици и студенти, започнали да търсят работа.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на стартиращите фирми, които са създадени в резултат на подкрепата по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е равна на общия брой стартиращи фирми на студенти и докторанти, създадени по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж)

Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, в зависимост от нуждите на пазара на труда, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност

Показатели за крайни продукти

EEC011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8)

Показателят SМА RT ли е?	Да.
Показател	EEC011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8)
Тип	Общ показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, в зависимост от нуждите на пазара, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища и научните организации, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда, чрез подкрепата на модулни програми
Дефиниция	Показателят измерва броя на докторантите, които са зачислени в докторантура по операцията, и броя на представителите на академичния състав, които са преминали обучение по операцията за подобряване на уменията за преподаване на докторати.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	594
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност представлява средно около 3 % от общия брой докторанти и преподаватели във висши училища и научни организации, които по данни на НСИ през 2020 г. са 20 716 преподаватели и 2 147 лица, зачислени в докторантура, отчитайки че операцията ще се реализира чрез подбор на проектни предложения и че подкрепата за преподавателите има спомагателен характер и не е основна дейност по операцията.
Междинна цел	119
Методология за определяне на междинната цел	Етапната цел представлява 20% от броя на докторантите и преподавателите, които се планира да бъдат обхванати в дейности по операция " Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите

	училища и научните организации, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда, чрез подкрепата на модулни програми" (594 лица). Определена е, като е съобразена с план-графика за стартиране на операцията на база 100% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите в края на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. реалното изпълнение е една година ($119 = 594 * 100\% * 1/5$).
Базова стойност	0
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните ще се събират, за да се анализира дали е достатъчно висок интересът към проектната докторантура като цяло, както и към какви докторски програми се насочват докторантите. Тази информация ще подпомогне изграждането на цялостна картина за ефекта на такъв тип докторантури за посрещане на нуждите на бизнеса от научни резултати, както и за степента, в която академичния състав е подготвен за обучава докторанти в тези области.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; професионално направление; докторска програма и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕCR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация; • SOI 3.5 Брой докторантски училища.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на докторантите и представителите на академичния състав, подкрепени чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е равна на броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

SOI 3.5 Брой докторантски училища

Показателят SMART ли е?	Да.
Показателя	SOI 3.5 Брой докторантски училища
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, в зависимост от нуждите на пазара, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища и научните организации, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда, чрез подкрепата на модулни програми за следните групи дейности:
Дефиниция	Показателят измерва броя на докторантските училища на участващите висши училища и научни организации, които са подкрепени по настоящата операция.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	47
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност представлява 36 % от общия брой докторантски центрове/школи/училища във висшите училища и научните организации, по данни за 2021 г., имайки предвид че операцията ще се реализира чрез подбор на проектни предложения.
Междинна цел	9
Методология за определяне на междинната цел	Етапната цел представлява 20% от броя на докторантските училища, които се планира да бъдат подкрепени по операция " Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища и научните организации, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда, чрез подкрепата на модулни програми" (47 докторантски училища). Определена е, като е съобразена с план-графика за стартиране на операцията на база 100% финансов ресурс за 5-годишна продължителност на операцията, при планирано стартиране на реалното изпълнение на дейностите в края на 2023 г. и отчитане стойности на индикатора през 2024 г., т.е. до края на 2024 г. реалното изпълнение е една година ($9 = 47 * 100\% * 1/5$).
Базова стойност	0

Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по отделни признаци. На етап отчитане ще бъдат представени данни за научните области, професионалните направления и докторските програми, по които обучават подкрепените докторантски училища и друга информация.
Обосновка	Събирането на данни за броя на докторантските училища, подкрепени по програмата, е необходимо за извършването на анализи на резултатите от предприетите мерки за подобряване на съответствието на висшето образование с потребностите на пазара на труда. Данните от мониторинга, събрани за този показател, ще предоставят важна информация за степента, в която обучението по докторски програми съответства на потребностите на пазара на труда, както и за научните области, в които е необходимо да се предприемат допълнителни мерки с оглед преодоляване на дефицитите на пазара на труда.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събрат текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на информацията.</p> <p>Данните ще съдържат информация за: името на висшето училище/научната организация; местоположението; научната област, професионалното направление, докторската програма, за които са разработени нови курсове за обучение на докторанти; и др.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • ЕЕС011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8); • ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на докторантите училища, подкрепени чрез дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е равна на броя на всички докторантски училища, обхванати в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

Показатели за резултатите

ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация
Тип	Общ показател за резултат
Свързана СЦ	СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) – Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, в зависимост от нуждите на пазара, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност
Свързана дейност	Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища и научните организации, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда, чрез подкрепата на модулни програми
Дефиниция	Показателят измерва броя на докторантите, които в рамките на периода на изпълнение на операцията, са изпълнили учебния план и са придобили образователна и научна степен „доктор“, за което са получили документ.
Мерна единица	Брой
Крайна цел	300
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява средно 60% от всички докторанти, които са зачислени в докторантура по операцията (500). Определена е на база експертна оценка, като е съобразена с продължителността на операцията (5 години), с продължителността на докторантурата, съгласно Закона за висшето образование, с факта, че тя трябва да се основава на потребностите на бизнеса и нейната реална продължителност зависи именно от това, както и с необходимото време за защита на дисертационен труд и присъждане на образователна и научна степен „доктор“.
Референтна стойност	375
Методология за определяне на референтната стойност	Референтната стойност е към 2021 г. и отразява броя на младите преподаватели, които се планира да получат квалификация в рамките на процедура "Модернизация на висшите училища" на ОПНОИР (процедурата е в процес на изпълнение).

Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол или по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Събирането на данни е необходимо, за да се гарантира устойчивостта на операцията. Данните ще предоставят информация за икономическите сектори, които имат потребност от специфични научни изследвания обект на подкрепата по програмата, както и за конкретните научни резултати. Данните ще се събират и за да се анализира ефекта за самите докторанти от провеждането на проектна докторантура, включително по отношение на подобряването на перспективите им на пазара на труда.
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети за изпълнение на проекта с изчерпателен обхват на всички участници. Информацията ще включва: пол и възраст на участника; друга демографска информация; продължителност и област, в която се провежда проектната докторантура, и др.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	<ul style="list-style-type: none"> • EEC011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8); • SOI 3.5 Брой докторантски училища.
Валидиране	Целевата стойност на показателя обхваща броя на участниците, които са получили квалификация – докторанти, които са придобили образователна и научна степен „доктор“ чрез подкрепа в дейности по операции по СЦ по чл. 4, пар. 1, буква ж) на Приоритет 3 на ПО 2021 – 2027 и е по-малка от броя на всички участници в дейности по тази специфична цел на Приоритет 3 на Програмата.

ПРИОРИТЕТ ЗА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Показатели за крайни продукти

SOI 4.1 Брой участия на лица от УО в обучения и работни посещения

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 4.1 Брой участия на лица от УО в обучения и работни посещения
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	Неприложимо
Свързана дейност	Подкрепа за подобряване административния капацитет на УО и осигуряване на външна експертиза, свързана с планирането, управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на ПО
Дефиниция	Показателят измерва участието на представители от УО в обучения, работни посещения, семинари, работни срещи, обмяна на опит и добри практики и др. присъствени и дистанционни / онлайн форми на служителите на УО и други структури, подпомагащи изпълнението на ПО, както и подпомагане капацитета на УО чрез осигуряване на допълнителна експертиза и обучение за развиване на умения в сферата на информационните технологии, стратегическо планиране, ефективно организиране на работните процеси, услуги, подпомагащи дейностите по изпълнение на ПО, и др.
Мерна единица	Брой
Методология за определяне на крайната цел	Целевата стойност на показателя представлява 100% обучени служителите от Изпълнителна агенция „Програма за образование“, за всеки от които е предвидено поне по едно обучение на година (118 служители, съгласно Устройствен правилник на ИАПО от 17.08.2021 г.), т.е. 118 служители от УО x 8 години (от 2022 г. до 2029 г. вкл.) = 944 участия в обучения и работни посещения. Заложената целева стойност е определена на база опита от изпълнението на обучения за служителите на УО по ОПНОИР 2014-2020 г. Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.
Крайна цел	944
Междинна цел	236
Методология за определяне на междинната цел	Междинната цел представлява 25% от крайната цел. Изчислението е направено на база допускането, че 2024 година е третата година от 8 години и следователно ще са проведени поне $\frac{1}{4}$ от обученията на служителите на УО ($25\% \times 944 = 236$). Взета е предвид и възможността от забавяне на стартиране на изпълнението на ПО и конкретно на техническата помощ, както и възможността да не може да се пътува за присъствени обучения и увеличените възможности за обучения онлайн вследствие от усложнена пандемична ситуация. Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на

	планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пола на участниците, както и друга необходима демографска информация.
Обосновка	Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели за осигуряване и поддържане на високи нива на компетентност на служителите на УО на програмата, както и за необходимостта от засилване на административния капацитет на служителите на УО за извършване на вътрешни оценки на процедурите по програмата
Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.
Честота на докладване	Два пъти годишно.
Свързаност на показателите	Неприложимо.
Валидиране	Неприложимо.

SOI 4.2 Извършени оценки на програмата, анализи и проучвания

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 4.2 Извършени оценки на програмата, анализи и проучвания
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	Н/П
Свързана дейност	Подкрепа за подобряване административния капацитет на УО за извършване на вътрешни оценки на процедурите, изпълнявани по ПО и осигуряване на външна експертиза за извършване на оценки на ПО
Дефиниция	Показателят измерва извършените оценки на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. с осигуряване на външна експертиза, вкл. и подготовка на експертни доклади, анализи, проучвания, изследвания и оценки на ниво програма и операция, свързани с управлението на ПО.
Мерна единица	Брой
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на показателя предвижда извършването на 9 бр. оценки, които са от следния вид:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 бр. тематични оценки – за извършване на оценка на въздействието на прилаганите мерки при изпълнение на ПО с оглед прецизиране на критериите за подбор на операции, надграждането на вече реализирани операции и постигането на максимален ефект и подобрения на ключови показатели при планирането и одобрението на бъдещи операции – в областта на: <ul style="list-style-type: none"> - приобщаващото образование; - дигитализация и прилагане на компетентностния модел в образованието; - професионалното образование и обучение; - висшето образование; - социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности, като ромите и подход отдолу-нагоре; - подкрепата във връзка с целевите действия за борба с детската бедност; - качеството и съответствието с пазара на труда на образованието; • 1 бр. оценка на въздействието до 30 юни 2029 г., съгласно изискванията на чл. 44 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година; • 1 бр. оценка на процедурите по ОПНОИР по отношение на използването на средствата по линия на REACT-EU до 31.12.2024 г., съгласно чл. 92б), параграф 12 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>

Крайна цел	9
Междинна цел	2
Методология за определяне на междинната цел	<p>Етапната цел е изчислена като сумата на 2 броя оценки, които съгласно Регламентите за програмен период 2021-2027 г. следва да бъдат извършени до 2024 г.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оценка на процедурите по ОПНОИР по отношение на използването на средствата по линия на REACT-EU до 31.12.2024 г., съгласно чл. 92б), параграф 12 от Регламент (ЕС) № 1303/2013; 2. Оценка на подкрепата във връзка с целевите действия за борба с детската бедност, съгласно чл. 11, параграф е) от Препоръката за създаване на Европейска гаранция за децата (докладване на всеки две години относно напредъка в изпълнението на препоръката в съответствие с националния план за действие). <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>
Разбивка	Неприложимо
Обосновка	Неприложимо
Методология за събиране на данните	Неприложимо
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	Неприложимо
Валидиране	Неприложимо.

SOI 4.3 Обучени представители на бенефициенти/партньори/целеви групи и на потенциални бенефициенти/партньори/целеви групи

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 4.3 Обучени представители на бенефициенти/партньори/целеви групи и на потенциални бенефициенти/партньори/целеви групи
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	Неприложимо
Свързана дейност	Подкрепа за подобряване административния капацитет на бенефициентите и потенциалните бенефициенти
Дефиниция	Показателят измерва броя на включените участници в обучения за изграждане на капацитет на служителите от МОН като ключов бенефициент, училища (общообразователни и професионални), детски градини, РУО, висши училища за мониторинг на данни, както и за информация и публичност, както и участници в обучения за изграждане на капацитет на други структури, подпомагащи изпълнението на ПО, с цел осигуряване и поддържане на високи нива на компетентност, вкл. членове на Комитета за наблюдение (КН) на ПО.
Мерна единица	Брой
Методология за определяне на крайната цел	<p>При определянето на крайната цел на показателя, участниците са разделени в две основни групи обучения, със заложен индикативен брой, а именно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Обучения за изграждане на капацитет на служителите от МОН като ключов бенефициент, училища (общообразователни и професионални), детски градини, РУО, висши училища за мониторинг на данни, както и за информация и публичност: <ul style="list-style-type: none"> - брой служители от УИП – 10 /целева стойност за 2029 г./ - брой на други служители от МОН – 20 /целева стойност за 2029 г./ - по един участник от училища и детски градини – 4 170 /целева стойност за 2029 г./ - по един участник от висши училища – 52 /целева стойност за 2029 г./ - служители в РУО – 300 /целева стойност за 2029 г./ <p><i>Общ брой участници в обучения по т. 1: 4 552</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Обучения за изграждане на капацитет на други структури, подпомагащи изпълнението на ПО, с цел осигуряване и поддържане на високи нива на компетентност, вкл. членове на Комитета за наблюдение на ПО;

	<p>- брой представители на Комитета за наблюдение – 70 /целева стойност за 2029 г./</p> <p>- брой представители на неправителствени организации в сферата на образованието – 50 /целева стойност за 2029 г./</p> <p><i>Общ брой участници в обучения по т. 2: 120</i></p> <p>Определена крайна цел: $4\,552 + 120 = 4\,672$</p> <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>
Крайна цел	4 672
Междинна цел	1 168
Методология за определяне на междинната цел	<p>Междинната цел представлява 25% от крайната цел. Изчислението е направено на база допускането, че към края на 2024 година ще са минали 3 от 8 години (стартирайки от 2022 г. до 2029 г. включително) и поне $\frac{1}{4}$ от предвидените участници ще са обучени $25\% \times 4\,672 = 1\,168$ участници). Взета е предвид и възможността от забавяне на стартиране на изпълнението на ПО и конкретно на техническата помощ.</p> <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за пол, възраст, образователна институция, район, област и община и друга демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните са необходими с оглед постигане на заложиени цели за повишаване на капацитета на бенефициентите за участие в Програма „Образование“ 2021-2027 г., за подготовка на качествени проектни предложения, успешно изпълнение и отчитане. Планираните обучения ще подкрепят капацитета на ключови бенефициенти и техните партньори с оглед подготовката и успешното реализиране на предвидените стратегически операции по ПО, както и на членовете на КН за качествено изпълнение на функциите им.
Методология за събиране на данните	<p>Данните ще се събират текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.</p> <p>Информацията ще включва: пол, възраст, район, област и община и друга демографска информация за участниците.</p>
Честота на докладване	Два пъти годишно

Свързаност на показателите	Неприложимо
Валидиране	Неприложимо

SOI 4.4 Участници в събития по програмата

Показателят SMART ли е?	Да.
Показател	SOI 4.4 Участници в събития по програмата
Тип	Специфичен показател за краен продукт
Свързана СЦ	Неприложимо
Свързана дейност	Подкрепа на публичността на програмата
Мерна единица	Брой
Методология за определяне на крайната цел	<p>Целевата стойност на показателя е определена на база предходен опит и исторически данни от участия в събития по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. За програмен период 2021 – 2027 г. е предвидено в рамките на събитията по ПО да се провеждат комуникационни и разяснителни кампании сред заинтересованите страни и потенциални бенефициенти (образователни институции, социално-икономически партньори, НПО) за популяризиране на подхода ИТИ и мерките, подкрепени чрез финансови инструменти. Заложени са индикативно по 200 участника на всяка една от годините, стартирайки от 2022 г. до 2029 г. включително, т.е. 200 участници x 8 години = 1 600 участници в събития по Програмата.</p> <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>
Крайна цел	1 600
Междинна цел	400
Методология за определяне на междинната цел	<p>Междинната цел представлява 25% от крайната цел. Изчислението е направено на база допускането, че към 2024 година ще са минали 3 години (1/4 от 8 години) и поне 1/4 от предвидените участници ще са взели участие в събития по Програмата ($25\% \times 1\,600 = 400$ участници). Взета е предвид и възможността от забавяне на стартиране на изпълнението на ПО и конкретно на техническата помощ.</p> <p>Предприет е подход на равномерно разпределение между 6-те региона на планиране на ниво NUTS II в България, т.е. $\frac{1}{6}$ за региони в преход и $\frac{5}{6}$ за по-слаборазвити региони.</p>
Разбивка	Няма да бъде направена предварителна разбивка по пол и по други демографски фактори. На етап отчитане ще бъдат представени данни за налична демографска информация за участниците.
Обосновка	Данните са необходими с оглед постигане и отчитане на заложените цели, свързани с изпълнение на мерките за прозрачност и комуникация по Програмата.

Методология за събиране на данните	Данните ще се събират текущо на база технически отчети с изчерпателен обхват на всички участници.
Честота на докладване	Два пъти годишно
Свързаност на показателите	Неприложимо
Валидиране	Неприложимо.

Приложения:

Приложение 1: Методология с агрегирани данни за показателите по всички специфични цели и приоритети на Програма „Образование“ 2021-2027 г.

Приложение 2: Микроиндикатори по Приоритети 1, 2 и 3 на Програма „Образование“ 2021-2027 г.